

Landelijke
Kwalificaties MBO

Pedagogisch Werk

Crebonummer:	22197, 92620, 92632, 92631
Sector:	Gezondheidszorg, Welzijn, Sport
Branche:	Kinderopvang, Jeugdzorg
Opleidingsdomein:	Zorg en welzijn
Geldig vanaf:	1 augustus 2012

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Deel A: Beeld van de beroepengroep	4
Deel B: De kwalificaties	8
1 Inleiding	8
2 Algemene informatie	8
2.1 Colofon	8
2.2 Formele vereisten	9
2.3 Typering Beroepengroep	10
2.4 Loopbaanperspectief	13
2.5 Trends en innovaties	14
3 Overzicht van het kwalificatiedossier	17
4 Beschrijving van de kwalificaties	18
4.1 Pedagogisch medewerker 3 kinderopvang	
4.2 Gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang	
4.3 Pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg	
5 Beschrijving van de kerntaken	25
5.1 Kerntaak 1: Opstellen van een activiteitenprogramma en plan van aanpak	
5.2 Kerntaak 2: Opvoeden en ontwikkelen van het kind/de jongere	
5.3 Kerntaak 3: Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken	
6 Totaal overzicht proces-competentie-matrices	32
6.1 Proces-competentie-matrix Kerntaak 1: Opstellen van een activiteitenprogramma en plan van aanpak	33
6.2 Proces-competentie-matrix Kerntaak 2: Opvoeden en ontwikkelen van het kind/de jongere	35
6.3 Proces-competentie-matrix Kerntaak 3: Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken	37
Deel C: Uitwerking van de kwalificaties	39
1 Inleiding	39
2 Kwalificaties	39
2.1 Pedagogisch medewerker 3 kinderopvang	40
2.2 Gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang	56
2.3 Pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg	78
3 Certificeerbare eenheden	95
Deel D: Verantwoording	96
1 Inleiding	96
2 Proces- en inhoudsinformatie	97
2.1 Betrokkenen	97
2.2 Verwantschap	100
2.3 Vertaling beroepscompetentieprofielen in kwalificatiedossier	103
2.4 Nederlands, rekenen en moderne vreemde talen	105
2.5 Discussiepunten	108
2.6 Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande versie	109
3 Ontwikkel- en onderhoudsperspectief	110

Inleiding

Voor u ligt het kwalificatiedossier Pedagogisch Werk. Dit dossier bestaat uit een aantal onderdelen.

In deel A wordt voor alle geïnteresseerden een korte omschrijving gegeven van de beroepengroep en de taken die de beroepsbeoefenaar zoal uitvoert en de competenties die hij/zij daarbij nodig heeft.

In deel B, de kwalificaties, worden op hoofdlijnen de diploma-eisen beschreven. Deze eisen geven samen weer wat de gediplomeerde moet kunnen als hij/zij op de arbeidsmarkt start.

In deel C wordt een uitwerking gegeven aan hetgeen in deel B is gesteld. Deel C is zowel inhoudelijk als methodologisch aan deel B gekoppeld, er is een één op één relatie tussen respectievelijk de kerntaken, de proces-competentie-matrices en de daarin opgenomen werkprocessen, de certificeerbare eenheden met deze entiteiten in deel C.

In deel D wordt verantwoording afgelegd over de totstandkoming van dit kwalificatiedossier. Ook vindt u hier de verwijzingen naar het voor dit dossier relevante bronnenmateriaal.

Deel A: Beeld van de beroepengroep

Pedagogisch Werk

Pedagogisch werk in het kort

Je werkt als groepsleider of woonbegeleider jeugd bij een organisatie voor kinderopvang of een instelling voor jeugdzorg. Denk bij kinderopvang aan een kinderdagverblijf, buitenschoolse opvang of een peuterspeelzaal. De kinderopvang biedt groepsgewijze opvang, ondersteuning en ontwikkelingsmogelijkheden aan kinderen van 0 tot en met 12 jaar. Meestal werk je met collega's in een team. In de jeugdzorg kun je bijvoorbeeld werken in residentiële opvang waar kinderen (tijdelijk) wonen en begeleid worden. Er zijn ook projecten voor jongeren die begeleid (zelfstandig) wonen. Je begeleidt kinderen of jongeren tot 23 jaar. Je werkt met:

- Kinderen die buiten huis opgevangen worden, van zowel werkende als niet-werkende ouders.
- Kinderen of jongeren met ontwikkelingsachterstanden (bijvoorbeeld op het gebied van taal) of opvallend gedrag.
- Kinderen of jongeren die met justitie in aanraking zijn gekomen.

Jouw werk

- Je biedt dagelijkse opvang aan baby's, peuters, kinderen en jongeren.
- Je draagt bij aan hun opvoeding en verzorging en ondersteunt hen daarbij.
- Je zorgt voor een veilige, gezellige en stimulerende leefomgeving.
- Je stimuleert en begeleidt kinderen en jongeren om deel te nemen aan de groep. Daarbij zorg je voor een leuke interactie in de groep, voor sfeer, uitdaging en geborgenheid.
- Je stimuleert (spelenderwijs) de cognitieve, motorische, sociale, emotionele, zintuiglijke en creatieve ontwikkeling van een kind en zijn taalbeheersing.
- Kinderopvang gebeurt volgens een dagindeling, die je meestal zelf opstelt.
- Je zorgt voor activiteiten die de ontwikkeling van kinderen en jongeren met en zonder specifieke begeleidingsvraag stimuleert. Die activiteiten sluiten aan bij hun wensen en mogelijkheden en zijn uitdagend. Je houdt daarbij rekening met leeftijd, ontwikkelingsniveau en interesse.
- Ook houd je in de gaten wat er is afgesproken over de opvang en de begeleiding en wat vastligt in het plan van aanpak.
- Je begeleidt het kind/de jongere bij de inrichting van zijn of haar dagelijks leven: vrije tijd, onderwijs, werk en relaties.

- Je hebt veel contact met ouders en vervangende opvoeders. Bij de kennismaking bespreek je hun wensen bij de opvang van hun kind. Bij het halen en brengen wissel je dagelijkse informatie met ze uit en informeer je ze over de voortgang in de ontwikkeling van hun kind.
- Je werkt volgens het pedagogisch (beleids-)plan van de organisatie en volgens protocollen.
- Je signaleert bijzonderheden in de ontwikkeling van het kind en je speelt informatie door aan je collega's en leidinggevende.

Jouw werk als gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang

Als gespecialiseerd pedagogisch medewerker kun je ook hiermee te maken krijgen:

- Als gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang heb je coördinerende taken binnen de organisatie. Je bent aanspreekpunt voor ouders, collega's en externe betrokkenen bij de begeleiding van kinderen met specifieke begeleidingsvragen, bijvoorbeeld vanwege een handicap.
- Als gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang ben je vaak ook eindverantwoordelijk en heb je een rol in de aansturing en begeleiding van collega's.

Jouw werk als pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg

- In de jeugdzorg zijn je werkzaamheden gericht op het opvangen en begeleiden van kinderen en jongeren waarbij sprake is van opvallend gedrag en problemen in de opvoeding.

Jouw kwaliteiten

Deze interesses en eigenschappen komen in dit beroep goed van pas:

- Je wilt werken met kinderen en jongeren.
- Je werkt graag met groepen kinderen en jongeren, omdat er sociaal gezien veel gebeurt en je moet omgaan met onverwachte gebeurtenissen, wisselende situaties en stemmingen.
- Je houdt je graag bezig met de ontwikkeling van kinderen/jongeren: kwaliteiten, talenten en mogelijkheden zien, waarderen en 'prikkelen'.
- Je bent goed in de omgang met ouders en je houdt rekening met hun verwachtingen en wensen. Je bent klantgericht.
- Je kunt goed communiceren en je verplaatsen in de leef- en belevingswereld van een kind/jongere en hun ouders/vervangende opvoeders.
- Je bent betrouwbaar en weet hoe je warmte en geborgenheid kunt geven.
- Je bent flexibel in de omgang met kinderen, jongeren en ouders, maar weet daarbij de regels te handhaven en kinderen en jongeren daarop aan te spreken. Je weet dat strengere maatregelen soms in het belang van een kind of jongere kunnen zijn.
- Je kunt een band met het kind/de jongere opbouwen, maar je weet ook professionele afstand te houden.
- Je weet van aanpakken als de ontwikkeling niet soepel of niet volgens verwachting verloopt.

Jouw toekomst niveau 3

Op niveau 3 word je opgeleid tot pedagogisch medewerker 3 kinderopvang. Het diploma Pedagogisch medewerker 3 kinderopvang geeft recht op doorstroom naar de opleidingen Gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang en Pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg. Ook kun je doorstromen naar andere MBO-opleidingen op niveau 4: Persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg, Persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen, Sociaal-cultureel werker, Onderwijsassistent, Sociaal-maatschappelijk dienstverlener, MBO-verpleegkundige of Praktijkopleider.

Jouw toekomst niveau 4

Op niveau 4 kun je een diploma behalen voor Gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang of Pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg. Met bij- en nascholing kun je doorgroeien naar specialistische functies,

zoals opleidingsfuncties. Ook kun je een HBO-opleiding gaan volgen, zoals Sociaal Pedagogische Hulpverlening, Pedagogiek, Cultureel Maatschappelijke Vorming, PABO of Maatschappelijk Werk en Dienstverlening.

Jouw sector

Je werkt in de sector sociaal agogisch werk, in de branches kinderopvang of jeugdzorg.

Meer weten?

Heb je nog vragen over dit beroep, ben je nog niet zeker of dit bij je past of wil je van anderen horen wat zij van dit beroep vinden? Kijk dan op <http://www.YouChooz.nl>

* Pedagogisch medewerker wordt gebruikt als verzamelbegrip voor alle pedagogisch medewerkers. Gaat het specifiek om pedagogisch medewerker in één van de uitstromen, dan wordt daarvoor gebruikt: pedagogisch medewerker 3 kinderopvang, gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang of pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg.

Deel B: De kwalificaties

1. Inleiding

Voor u ligt Deel B van het kwalificatiedossier Pedagogisch Werk. In dit deel worden op hoofdlijnen de diploma-eisen beschreven voor:

- *Pedagogisch medewerker 3 kinderopvang*
- *Gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang*
- *Pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg*

2. Algemene informatie

2.1 Colofon

Onder regie van	Calibris, Kenniscentrum voor leren in de praktijk in Zorg, Welzijn en Sport
Ontwikkeld door	Calibris, afdeling Ontwikkeling en Innovatie, in overleg met vertegenwoordigers van de branche(s) en het middelbaar beroepsonderwijs.
Verantwoording	Vastgesteld door: Het bestuur van het Kenniscentrum Calibris op advies van de paritaire commissie beroepsonderwijs bedrijfsleven van het Kenniscentrum Calibris. Op: 07-12-2010 Te: Bunnik

2.2 Formele vereisten

Diploma(s)	Pedagogisch medewerker 3 kinderopvang - 3 Gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang - 4 Pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg - 4
In- en doorstroomrechten	Voor instroom- en doorstroomrechten worden de wettelijke bepalingen aangehouden zoals vermeld in: <ul style="list-style-type: none"> • de Doorstroomregeling VMBO-Beroepsonderwijs (ministerie van OCW, 2003) • WEB: Wet educatie en beroepsonderwijs (Staatsblad 501, 31 oktober 1995) • WHW: Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek, stb. 1992, 593)
Certificeerbare eenheden	Nee
Wettelijke beroepsvereisten	Nee
Branche vereisten	Nee
Nederlands en rekenen	In overeenstemming met de wet Referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen zijn de voor het mbo vastgestelde referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen van toepassing. De toewijzing van referentieniveaus aan mbo-opleidingen is als volgt: <ul style="list-style-type: none"> • het referentieniveau 2F is van toepassing op kwalificaties op niveaus 1, 2 en 3. • het referentieniveau 3F is van toepassing op kwalificaties op niveau 4.
Loopbaan en burgerschap	Onlosmakelijk met dit kwalificatiedossier is het document 'Kwalificatie-eisen loopbaan en burgerschap in het mbo' verbonden. Dit document is gepubliceerd op www.kwalificatiesmbo.nl .
Bron- en referentiedocumenten	In dit kwalificatiedossier is gebruik gemaakt van het referentiekader Nederlandse taal en rekenen en het Europees Referentiekader voor moderne vreemde talen. Beide zijn te vinden op www.kwalificatiesmbo.nl . De volgende brondocumenten vormen de basis voor dit dossier: <ul style="list-style-type: none"> • Beroepscompetentieprofiel Groepsleidster Buitenschoolse opvang, NIZW (01-07-2006) • Beroepscompetentieprofiel Groepsleidster Kinderopvang, NIZW (01-10-2005) • Beroepscompetentieprofiel Leidster peuterspeelzaalwerk, NIZW (01-10-2005) • Beroepscompetentieprofiel Pedagogisch Werker, NIZW (01-10-2005)

2.3 Typering beroepengroep

De sector en branche

Pedagogisch werk maakt deel uit van de sector sociaal agogisch werk.

Typerend voor het sociaal agogisch werk is het methodisch en doelgericht begeleiden van een cliënt of groep cliënten en eventueel het cliëntsysteem, met als doel het welzijn van de cliënt en/of het cliëntsysteem te bevorderen en een bestaande (eventueel problematische) situatie te verbeteren.

Het sociaal agogisch werk richt zich met name op;

- het functioneren van de cliënt in de eigen woon- en leefomgeving;
- het volwaardig functioneren van de cliënt in de directe sociale omgeving;
- het volwaardig functioneren van de cliënt als lid van de samenleving.

Pedagogisch werk omvat de branches: kinderopvang en jeugdzorg.

Een beroepsbeoefenaar in de kinderopvang dient bij indiensttreding een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) te overleggen.

De typerende beroepshouding

Werken in de sociaal-agogische sector betekent direct werken met cliënten, in het pedagogisch werk met kinderen en jongeren. Hierbij speelt de beroepskracht als persoon een essentiële rol. Haar kwaliteiten zijn van doorslaggevend belang bij het aangaan van een professionele relatie en bij het bereiken van de gewenste resultaten. Voor een verantwoorde beroepsuitoefening moet de beroepskracht zijn:

- Betrokken
- Empathisch
- Assertief
- Representatief
- Integer.

Betrokken: de beroepskracht doet haar werk vanuit een maatschappelijk engagement. Bij deze betrokkenheid past een professionele distantie.

Empathisch: de beroepskracht kan zich inleven in de situatie van haar cliënt (kind/jongere) en is in staat zijn kwaliteiten, talenten en potenties te zien en te waarderen.

Assertief: de beroepskracht heeft een antenne voor verbale en non-verbale signalen en weet hierop op de juiste wijze te reageren waarbij zij haar eigen waarden, normen en grenzen bewaakt.

Representatief: de beroepskracht heeft een positieve, professionele uitstraling naar cliënten (kinderen/jongeren) en collega's en presenteert zich als vertegenwoordiger van haar (werk)organisatie met een eigen beroepsidentiteit en ethiek.

Integer: de beroepskracht is betrouwbaar en handelt conform algemeen geldende ethische normen en de beroepscode.

De pedagogisch medewerker * werkt resultaatgericht en efficiënt, methodisch, hygiënisch, veilig, kostenbewust, milieubewust en ergonomisch verantwoord.

Door ABVAKABO FNV is een Beroepscode Kinderopvang opgesteld voor pedagogisch medewerkers, waarin ethische en praktische normen en beginselen zijn opgenomen die bij de uitoefening van het beroep gehanteerd moeten worden en die binnen de beroepsgroep algemeen geaccepteerd zijn.

De context

De pedagogisch medewerker in de kinderopvang is inzetbaar in een kinderdagverblijf, buitenschoolse opvang of peuterspeelzaal. De opvang kan plaatsvinden in het kader van de Brede School.

In de Wet Kinderopvang (1 januari 2005) is het begrip voor verantwoorde kinderopvang weergegeven. In artikel 49 staat: 'Een houder van een kindercentrum biedt verantwoorde kinderopvang aan, waaronder wordt verstaan: opvang die bijdraagt aan een goede en gezonde ontwikkeling van het kind in een veilige en gezonde omgeving'. Volgens de wet dient pedagogisch beleid van de ondernemer te leiden tot verantwoorde kinderopvang, in de toelichting op de wet staat dat dit kan door;

- 1 het bieden van voldoende veiligheid;
- 2 het bieden van voldoende mogelijkheden om persoonlijke competentie te ontwikkelen;
- 3 het bieden van voldoende mogelijkheden om sociale competentie te ontwikkelen;
- 4 overdracht van normen en waarden.

De pedagogisch medewerker in de jeugdzorg is werkzaam in semi-residentiële en residentiële instellingen voor jeugdzorg (bijvoorbeeld gezinshuizen, logeerhuizen, crisisopvang, dagbehandeling) en -in aansluiting daarop- bij jongeren thuis (activerende begeleiding).

De aard van het werk

De pedagogisch medewerker biedt dagelijkse opvang, ondersteuning en ontwikkelingsmogelijkheden aan kinderen en jongeren van 0 tot en met 23 jaar. Zij ** functioneert veelal binnen een team en draait met collega's de groep(en). Zij inventariseert de vraag, behoeften en mogelijkheden van het kind/de jongere en de wensen en behoeften van de ouders/vervangende opvoeders. De pedagogisch medewerker heeft te maken met een diversiteit aan kinderen/jongeren en ouders/vervangende opvoeders.

Omdat de opvang veelal groepsgewijs plaatsvindt, is het omgaan met groepsprocessen een belangrijk aspect van het werk van de pedagogisch medewerker. Zij stimuleert kinderen/jongeren tot deelname aan de groep en begeleidt hen hierbij. Zij geeft sturing aan een plezierige onderlinge interactie in de groep en zorgt voor sfeer, uitdaging en geborgenheid.

De pedagogisch medewerker werkt volgens het pedagogisch (beleids-)plan van de organisatie en ze handelt methodisch. Zij stelt een (dag)indeling en activiteitenprogramma op dat past binnen de mogelijkheden van de organisatie en de (leef)groep en voert deze uit. Hierbij is zij steeds gericht op het stimuleren van de cognitieve, motorische, sociale, creatieve, emotionele, zintuiglijke en taalontwikkeling van het kind. Ze sluit aan bij de manier waarop (jonge) kinderen actief en spelenderwijs leren. De activiteiten kunnen zowel individueel als groepsgericht zijn. Ze creëert een stimulerende en fysiek en emotioneel veilige en gezonde (leef)omgeving voor het kind, met aandacht voor natuurbeleving en een optimaal opvoedingsklimaat. Gedurende de opvang en begeleiding voert zij observaties uit en signaleert zij eventuele achterstanden en gedragsproblemen van het kind.

De pedagogisch medewerker leidt en stimuleert kinderen/jongeren tot steeds meer en zo groot mogelijke zelfredzaamheid en zelfstandig functioneren.

Naast het werken met de kinderen en jongeren is het onderhouden van contacten met de ouders/vervangende opvoeders een belangrijke taak. Eventueel adviseert de pedagogisch medewerker hen over de opvoeding, of geeft zij tips.

De werkzaamheden verschillen sterk per leeftijdsgroep en hangen af van de plaats waar het pedagogisch werk wordt uitgevoerd.

De pedagogisch medewerker 3 in de kinderopvang biedt dagelijkse opvang, ontwikkeling, opvoeding en verzorging aan een groep kinderen. Over het algemeen zijn dit kinderen zonder specifieke begeleidingsvraag. Als zij kinderen met ontwikkelingsachterstanden of opvallend gedrag begeleidt, neemt zij daarbij het opgestelde plan van aanpak als uitgangspunt. Zij bespreekt de dagelijkse gang van zaken met de ouders/vervangende opvoeders, de meer formele voortgangsgesprekken zullen indien gewenst samen met of door haar leidinggevende worden gevoerd.

De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 in de kinderopvang richt zich daarnaast op meer coördinerende taken binnen de opvang en is aanspreekpunt voor ouders, collega's en externe betrokkenen bij de begeleiding van kinderen met specifieke begeleidingsvragen. Zij beantwoordt vragen van ouders over de ontwikkeling/opvoeding van hun kind en informeert hen over stappen die gezet kunnen worden bij een gesignaleerde ontwikkelingsachterstand of opvallend gedrag. Ook stimuleert zij ouders thuis (spel)activiteiten uit te voeren ten behoeve van de ontwikkeling van het kind en adviseert hen daarbij. Ze informeert ouders over werkwijze en aanbod van andere instellingen (basisscholen, bureau's voor opvoedingsvoorlichting, etc.).

De pedagogisch medewerker 3 kinderopvang of gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang in de peuterspeelzaal is gericht op het creëren van optimale ontwikkelingskansen voor alle kinderen van 2 tot 4 jaar door het aanbieden van veelzijdige en passende speelmogelijkheden. Op grond van haar observaties bepaalt de pedagogisch medewerker welke spelactiviteiten geschikt zijn voor de verdere ontwikkeling van het kind. Wanneer voor de ontwikkeling van het kind VVE programma's (Voor- en Vroegschoolse Educatie) gewenst zijn, dan stelt de pedagogisch werker dit aan de orde. De pedagogisch medewerker onderhoudt contacten met de ouders, stimuleert hen thuis (spel)activiteiten uit te voeren ten behoeve van de ontwikkeling van het kind en adviseert hen daarbij.

De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang onderhoudt eventueel contacten met andere professionals, zoals in het kader van de brede school.

De pedagogisch medewerker 3 kinderopvang of gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang in de BSO is gericht op opvang en vrijetijdsbesteding. Zij haalt kinderen van school en wisselt daarbij informatie uit met de leerkracht. Ze stimuleert de brede ontwikkeling van kinderen op het gebied van sport en bewegen, kunst en

creativiteit, natuur en techniek en samen spelen. Zij bedenkt hiervoor zelf activiteiten of sluit aan bij bestaande initiatieven en mogelijkheden in de buurt/omgeving. Ze biedt de opvang en de activiteiten op een dusdanige wijze aan de kinderen aan, dat ze passen in het totale dagprogramma van het kind. Daartoe zoekt zij afstemming met de ouders/vervangende opvoeders.

Om kinderen een optimaal aanbod van activiteiten te kunnen bieden is het van belang dat gespecialiseerd pedagogisch medewerkers 4 kinderopvang in de BSO gebruik maken van kwaliteiten van anderen. Daarom moeten zij beschikken over een uitgebreid netwerk, zowel binnen de organisatie als daarbuiten, met andere aanbieders van activiteiten voor kinderen/jongeren of mensen die interessante dingen kunnen vertellen of doen. Zij zoekt naar afstemming met samenwerkingspartners, zoals welzijnsorganisaties en scholen, om de continuïteit in de activiteiten en de ontwikkeling van de kinderen te waarborgen.

De pedagogisch medewerker 4 in de jeugdzorg richt zich op opvang en begeleiding bij problematische ontwikkeling en opvoeding van kinderen en jongeren. Ook licht verstandelijk beperkte jongeren behoren tot de doelgroep. Zij levert een bijdrage aan het opstellen van een plan van aanpak voor de begeleiding van een kind/jongere. Ze neemt het in het team opgestelde plan van aanpak als uitgangspunt bij haar handelen. Zij ondersteunt het kind/de jongere bij zijn verzorging en ontwikkeling. Zij stelt hiervoor een (dag)indeling en activiteiten(programma) op en voert deze uit. De pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg biedt ontwikkelingsgerichte activiteiten op het gebied van bijvoorbeeld koken, financiën en sociale vaardigheden. Ze creëert een veilige en stimulerende (leef)omgeving voor het kind/de jongere, met een optimaal opvoedingsklimaat. Daarnaast ondersteunt zij het kind/de jongere bij de inrichting van zijn dagelijks leven, het realiseren van vrijetijdsbesteding, onderwijs, werk, wonen en bij relatievorming.

* Pedagogisch medewerker wordt gebruikt als verzamelbegrip voor alle pedagogisch medewerkers. Gaat het specifiek over de pedagogisch medewerker in een van de uitstromen, dan wordt daarvoor gebruikt: pedagogisch medewerker 3 kinderopvang, gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang of pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg.

** Daar waar in de tekst 'zij' staat, wordt ook 'hij' bedoeld.

2.4 Loopbaanperspectief

Functies die na de opleiding pedagogisch werk uitgevoerd kunnen worden zijn bijvoorbeeld: pedagogisch medewerker in de kinderopvang, leidster buitenschoolse opvang, peuterleidster, pedagogisch medewerker, woonbegeleider jeugd.

In de praktijk komen pedagogisch medewerkers ook in het (speciaal) basisonderwijs terecht.

Verder is er sprake van ontwikkeling van zogenaamde 'combinatiefuncties', waarin meerdere functies van een kleinere omvang worden gecombineerd, zoals bijvoorbeeld die van onderwijsassistent en groepsleidster in de naschoolse opvang. Dit gebeurt ook vaak in het kader van de Brede School.

De pedagogisch medewerker kan via bij- en nascholing doorgroeien naar specialistische functies, bijvoorbeeld op het gebied van opleiden.

Het diploma pedagogisch medewerker 3 kinderopvang geeft recht op doorstroom naar de opleidingen gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang en pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg, als ook naar andere mbo-opleidingen op niveau 4, zoals bijvoorbeeld Medewerker Gehandicaptenzorg, Medewerker Volwassenenwerk, Sociaal-cultureel Werker, Onderwijsassistent, Sociaal-maatschappelijk dienstverlener, Verpleegkundige of Praktijkopleider.

Met een diploma gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang en pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg is doorstroming mogelijk naar hbo opleidingen, bijvoorbeeld de opleiding Sociaal Pedagogische Hulpverlening, Pedagogiek, Cultureel Maatschappelijke Vorming, PABO of Maatschappelijk Werk en Dienstverlening.

2.5 Trends en innovaties

Hieronder worden enkele, voor de in dit kwalificatiedossier beschreven beroepen relevante ontwikkelingen beschreven. Het gaat hierbij om ontwikkelingen op de arbeidsmarkt en de beroepspraktijkvorming, ontwikkelingen in wetgeving en overheidsregulering en ontwikkelingen in de beroepsuitoefening zelf (b.v. technologische veranderingen of marktontwikkelingen in de sector). Deze ontwikkelingen worden beschreven om instellingen daarmee de mogelijkheid te bieden in de opleiding al rekening te houden met toekomstige veranderingen in de beroepsuitoefening.

Arbeidsmarkt en beroepspraktijkvorming	<p>Pedagogisch medewerker 3 kinderopvang</p> <p>In 2009/2010 stonden er voor de opleiding Pedagogisch medewerker 3 kinderopvang bijna 25.000 deelnemers ingeschreven, waarvan 20.500 in de BOL. Meer dan de helft van de deelnemers kiest voor een vervolgopleiding. Ongeveer één op de drie gediplomeerden gaat direct in de kinderopvang aan de slag.</p> <p>Het verschilt nogal per regio of deelnemers makkelijk een bpv-plaats kunnen vinden. Vaak is het aantal deelnemers in de opleiding PW3 zo groot dat bpv-plaatsen in de kinderopvang niet gerealiseerd kunnen worden. Werkgelegenheid In 2010 zijn volgens schatting [1] meer dan 48.000 mensen werkzaam als sociaal pedagogisch medewerker op niveau 3. Dit is ongeveer 60% van het totaal aantal werkzame personen binnen de kinderopvang.</p> <p>Naar verwachting zijn er jaarlijks ongeveer 6.200 vacatures voor de gekwalificeerden PW3 Kinderopvang. Deze vacatures worden niet alleen door schoolverlaters ingevuld, maar ook door herintreders en baanveranderaars.</p> <p>Gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang</p> <p>In 2010 volgden ongeveer 2100 deelnemers de opleiding Gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang. Dit zijn meer deelnemers dan er nodig zijn.</p> <p>Voor deelnemers is het over het algemeen moeilijk om aan een geschikte bpv-plaats te komen. In het noordwesten van het land is het voor deelnemers het minst moeilijk; terwijl er in het noordoosten en het zuiden van het land grote tekorten aan bpv-plaatsen zijn.</p> <p>Werkgelegenheid</p> <p>In 2010 zijn volgens schatting [1] meer dan 55.000 mensen werkzaam als sociaal pedagogisch medewerker op niveau 4, waarvan zo'n 4500 binnen de kinderopvang (8%).</p> <p>Dit aantal omvat slechts 10% van het personeel dat binnen de kinderopvang werkzaam is.</p> <p>Naar schatting zijn er jaarlijks ongeveer 400 vacatures binnen de kinderopvang. Deze vacatures worden niet alleen door schoolverlaters ingevuld, maar ook door herintreders en baanveranderaars.</p> <p>Pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg</p> <p>In 2010 volgden ongeveer 1700 deelnemers de opleiding Pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg. Dit zijn meer deelnemers dan voor de jeugdzorg nodig zijn.</p> <p>Deelnemers van deze opleiding komen nauwelijks aan een bpv-plaats. Bijna alle onderwijsinstellingen rapporteren tekorten voor deze opleiding.</p>
--	---

	<p>Werkgelegenheid Binnen de jeugdzorg is men terughoudend met het aantrekken van personeel op mbo niveau 4. Het lijkt erop dat hier langzaam verandering in komt.</p> <p>In 2010 zijn volgens schatting [1] meer dan 55.000 mensen werkzaam als sociaal pedagogisch medewerker op niveau 4, waarvan slechts ca. 3600 in de jeugdzorg (7%). Dit aantal omvat ongeveer 15% van het zorg- en opvoedkundig personeel dat binnen de jeugdzorg werkzaam is. Naar schatting zijn er de komende jaren ongeveer 250 vacatures voor de gekwalificeerden PW4 jeugdzorg. Deze vacatures worden niet alleen door schoolverlaters ingevuld, maar ook door herintreders en baanveranderaars.</p> <p>Bronnen <i>RegioMarge 8.4, versie oktober 2010.</i> <i>Toppen, rendement van opleidingen, 2009</i></p> <p>Actuele cijfers over arbeidsmarkt en beroepspraktijkvorming zijn te vinden op www.calibris.nl.</p>
Wetgeving en regelgeving	<p>Verplichte Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling</p> <p>Het kabinet werkt aan de invoering van een verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling voor de sectoren (gezondheids)zorg, welzijn en sport, onderwijs, politie en justitie. De meldcode behelst een stappenplan dat duidelijkheid geeft over hoe te handelen bij vermoedens van geweld. Het betreft alle vormen van geweld in afhankelijkheidsrelaties, naast huiselijk geweld en kindermishandeling ook seksueel geweld, ouderenmishandeling, eergeerelateerd geweld en vrouwelijk genitale verminking. Het gaat om een wettelijk verplichting tot het hebben van een meldcode en een plicht tot zorgvuldig handelen, niet om een meldplicht.</p> <p>Najaar 2009 is het basismodel meldcode geplaatst op http://www.meldcode.nl/. Het gebruik van een meldcode heeft effect. Daarom gaat de overheid dit verplichten. Naar verwachting treedt de Wet meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling in het voorjaar van 2011 in werking. De wet wordt gemaakt door de ministers van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, Jeugd en Gezin en Justitie.</p> <p>Wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie</p> <p>In de Wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie (Wet OKE) is geregeld dat kinderen van 0 tot 4 jaar met een taalachterstand extra taallessen krijgen bij de kinderopvang en peuterspeelzalen, zodat zij vanaf hun eerste schooldag niet achterlopen bij hun klasgenootjes. De wet is op 1 augustus 2010 in werking getreden. Vanaf deze datum zijn gemeenten verplicht om een goed aanbod van voor- en vroegschoolse educatie (VVE) te doen aan alle jonge kinderen met een taalachterstand. Peuterspeelzalen en kinderdagverblijven gaan hiervoor meer samenwerken. Ook wordt de regelgeving voor peuterspeelzalen en kinderdagverblijven geharmoniseerd.</p>
Ontwikkelingen in de beroepsuitoefening	<p>Ontwikkelingen in de kinderopvang</p> <p>- Opvang van kinderen met beperkingen in de reguliere opvang is een trend die eind jaren 90 is ingezet. Inmiddels is deze trend wel ingedaamd, maar nog niet structureel geworden. Van de pedagogisch medewerker vraagt het opvangen van deze kinderen dat zij openstaat voor de specifieke vraag van het kind, het verkrijgen van specifieke kennis en vaardigheden en inzet van extra tijd en aandacht. Ook zal de pedagogisch medewerker gesprekken met de ouders/vervangende opvoeders voeren over de problematiek van hun kind.</p>

	- Nog steeds is er een ontwikkeling gaande naar meer Brede Scholen. De 'Brede School' is een netwerk van verschillende voorzieningen voor jeugd. Zo'n netwerk, met de school als spil, stimuleert de ontwikkeling van kinderen en jongeren van 4 tot 18 jaar. Naast onderwijs kan het netwerk bestaan uit welzijnswerk, sport- en kunsteducatieorganisaties, peuterspeelzalen, kinderopvang, gezondheidszorg, maatschappelijk werk, bibliotheken en jeugdzorg. Het werken binnen een Brede School vraagt van de pedagogisch medewerker een ruime blik en samenwerking en afstemming over de grenzen van haar eigen organisatie heen.- Op de (politieke) agenda staat ook harmonisatie van kinderopvang en peuterspeelzaalwerk. Voorzien wordt een wetswijziging in 2010. Tot die tijd wordt met ingang van 2008 door de staatssecretaris van OCW structureel extra geïnvesteerd in Voor- en vroegschoolse educatie (VVE), met name taalstimulering. Voor de pedagogisch medewerker houdt dit in dat zij te maken zal krijgen met een doelgroep die veel diversiteit vertoont, omdat het voor meer kinderen mogelijk zal zijn gebruik te maken van opvangvoorzieningen. Daarmee zal naar verwachting ook meer nadruk komen te liggen op signaleren van (taal) achterstand bij jonge kinderen en op het uitvoeren van specifieke programma's om deze te voorkomen of weg te werken.

3. Overzicht van het kwalificatiedossier

Een kwalificatiedossier kan een of meerdere kwalificaties bevatten. Met behulp van onderstaande matrix wordt, door te markeren welke kerntaken en werkprocessen de verschillende kwalificaties gemeen hebben, duidelijk gemaakt waar de verwantschap tussen de verschillende kwalificaties zich bevindt en waar kwalificaties van elkaar verschillen.

Indien een dossier slechts 1 kwalificatie bevat, wordt in deze matrix alleen het overzicht gegeven van de kerntaken en werkprocessen die bij deze kwalificatie horen.

Legenda:

K1: Pedagogisch medewerker 3 kinderopvang

K2: Gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang

K3: Pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg

Kerntaak	Werkproces	Kwalificatie		
		K1	K2	K3
Kerntaak 1: Opstellen van een activiteitenprogramma en plan van aanpak				
	1.1 Inventariseert de situatie en wensen van het kind/de jongere	x	x	x
	1.2 Stelt een activiteitenprogramma op	x	x	x
	1.3 Maakt een plan van aanpak	x	x	x
Kerntaak 2: Opvoeden en ontwikkelen van het kind/de jongere				
	2.1 Biedt het kind/de jongere opvang	x	x	x
	2.2 Biedt het kind/de jongere persoonlijke verzorging	x	x	x
	2.3 Draagt zorg voor de ruimte en huishoudelijke werkzaamheden	x	x	x
	2.4 Biedt het kind/de jongere ontwikkelingsgerichte activiteiten aan	x	x	x
	2.5 Ondersteunt het kind/de jongere bij werk, scholing en vrije tijd			x
Kerntaak 3: Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken				
	3.1 Werkt aan deskundigheidsbevordering en professionalisering van het beroep	x	x	x
	3.2 Werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg	x	x	x
	3.3 Stemt de werkzaamheden af met betrokkenen	x	x	x
	3.4 Voert coördinerende taken uit		x	
	3.5 Onderhoudt een netwerk		x	
	3.6 Voert beleidsmatige taken uit		x	
	3.7 Voert beheertaken uit		x	
	3.8 Evalueert de werkzaamheden	x	x	x

4. Beschrijving van de kwalificaties

In dit hoofdstuk worden de verschillende kwalificaties van dit kwalificatiedossier nader omschreven.

De kwalificaties welke deel uit maken van dit dossier zijn:

- *Pedagogisch medewerker 3 kinderopvang*
- *Gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang*
- *Pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg*

4.1 Pedagogisch medewerker 3 kinderopvang

Algemene informatie

Context van de kwalificatie	De pedagogisch medewerker 3 kinderopvang is werkzaam bij een kinderdagverblijf, buitenschoolse opvang of in een peuterspeelzaal (dit kan een zelfstandige organisatie voor peuterspeelzaalwerk zijn of een peuterspeelzaal als onderdeel van een welzijnsorganisatie, kinderopvangorganisatie of onderwijsinstelling). De opvang kan plaatsvinden in het kader van de Brede School.
Typerende beroepshouding	Werken in de sociaal-agogische sector betekent direct werken met cliënten (in het pedagogisch werk: kinderen of jongeren). Hierbij speelt de beroepskracht als persoon een essentiële rol. Haar kwaliteiten zijn van doorslaggevend belang bij het aangaan van een professionele relatie en bij het bereiken van de gewenste resultaten. Voor een verantwoorde beroepsuitoefening moet de beroepskracht zijn: - betrokken - empathisch - assertief - representatief - integer. Verder biedt de pedagogisch medewerker 3 kinderopvang geborgenheid en veiligheid, gaat ze respectvol om met de kinderen, kan ze diversiteit tussen mensen hanteren en toont ze een open houding waardoor ze vraagstukken bespreekbaar maakt. Ze speelt creatief en flexibel in op de wensen en mogelijkheden van het kind en de gegeven situatie, maar treedt vooral creatief én handelend op in onverwachte, mogelijk escalerende situaties. Ze reflecteert regelmatig op haar beroepsmatig handelen, zodat zij blijft leren van haar werkzaamheden en haar handelingsrepertoire optimaliseert. Zij werkt steeds volgens het beleid en de visie van de organisatie.
Niveau van de beroepsuitoefening	Niveau 3
Rol en verantwoordelijkheden	De pedagogisch medewerker 3 kinderopvang heeft een signalerende, verzorgende, ondersteunende, stimulerende, toezichhoudende en opvoedende rol. Zij werkt meestal onder regie en (eind)verantwoordelijkheid van een leidinggevende, binnen een team.
Complexiteit	<p>Afhankelijk van de problematiek van het kind is de uitvoering van het werk meer of minder complex. De pedagogisch medewerker 3 kinderopvang vangt over het algemeen kinderen op zonder specifieke begeleidingsvraag. Met name kleine kinderen kunnen hun wensen, behoeften en hun welbevinden niet verbaal kenbaar maken. De pedagogisch medewerker 3 kinderopvang zal door te observeren voortdurend informatie moeten verzamelen over het welbevinden van het kind en zijn functioneren in de groep. De pedagogisch medewerker 3 kinderopvang moet ouders/vervangende opvoeders in voorkomende gevallen eerlijk en open vertellen over minder positieve ontwikkelingen.</p> <p>De pedagogisch medewerker 3 kinderopvang heeft te maken met een grote diversiteit aan werkzaamheden, waarbij de gebruikelijke gang van zaken veelvuldig wordt doorkruist door onverwachte gebeurtenissen. Hiervoor zal zij telkens een adequate oplossing moeten vinden. De werkzaamheden die ze verricht zijn in het algemeen uitvoerend van aard. De pedagogisch medewerker 3 kinderopvang moet afwegen wanneer ze hulp van haar collega's of leidinggevende inroept. De pedagogisch medewerker 3 kinderopvang moet over specialistische kennis en vaardigheden beschikken voor de uitoefening van haar beroep, zoals kennis van ontwikkelingspsychologie en het kunnen begeleiden van groepsprocessen.</p> <p>De complexiteit van het werk van de pedagogisch medewerker 3 kinderopvang wordt mede bepaald door de keuzes en dilemma's waarvoor zij zich als beroepskracht geplaagd ziet. Het gaat dan om:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bieden van kansen en ontwikkelen van zelfstandigheid versus veiligheid bieden. - Keuzevrijheid bieden (ook om niets te doen) versus aanbieden van en stimuleren tot activiteiten. - Wensen van een individueel kind versus belang van de groep. - Wensen van ouders/vervangende opvoeders versus mogelijkheden van de organisatie. - Waarden en normen van de pedagogisch medewerker versus die van ouders/vervangende opvoeders.

	<ul style="list-style-type: none"> - Beeld van het kind dat de pedagogisch medewerker heeft versus het beeld dat ouders/vervangende opvoeders hebben. - Uit te voeren werkzaamheden versus beschikbare tijd.
Wettelijke beroepsvereisten	Nee
Branche vereisten	Nee
Nederlands en rekenen	In overeenstemming met de wet Referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen zijn de voor het mbo vastgestelde referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen van toepassing. Voor deze kwalificatie zijn het referentieniveau Nederlands en het referentieniveau rekenen vastgesteld op 2F. De beroepseisen ten aanzien van Nederlands en rekenen zijn beschreven in deel C van dit dossier.

4.2 Gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang

Algemene informatie

Context van de kwalificatie	De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang is werkzaam bij een kinderdagverblijf, buitenschoolse opvang of in een peuterspeelzaal (dit kan een zelfstandige organisatie voor peuterspeelzaalwerk zijn of een peuterspeelzaal als onderdeel van een welzijnsorganisatie, kinderopvangorganisatie of onderwijsinstelling). De opvang kan plaatsvinden in het kader van de Brede School.
Typerende beroepshouding	Werken in de sociaal-agogische sector betekent direct werken met cliënten (in het pedagogisch werk: kinderen of jongeren). Hierbij speelt de beroepskracht als persoon een essentiële rol. Haar kwaliteiten zijn van doorslaggevend belang bij het aangaan van een professionele relatie en bij het bereiken van de gewenste resultaten. Voor een verantwoorde beroepsuitoefening moet de beroepskracht zijn: - betrokken - empathisch - assertief - representatief - integer. Hiernaast biedt de gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang geborgenheid en veiligheid, gaat ze respectvol om met de kinderen, hanteert ze diversiteit tussen mensen en toont ze een open houding waardoor ze lastige, persoonlijke en soms intieme vraagstukken bespreekbaar maakt. Zij kan snel schakelen tussen situaties en rollen. Ze speelt creatief en flexibel in op de wensen en mogelijkheden van het kind en de gegeven situatie, maar treedt vooral creatief én handelend op in onverwachte, mogelijk escalerende situaties. Ze is initiatiefrijk en weet van aanpakken, ze ziet kansen en benut deze. Ze reflecteert regelmatig op haar beroepsmatig handelen, zodat zij blijft leren van haar werkzaamheden en haar handelingsrepertoire optimaliseert. Zij werkt steeds volgens het beleid en de visie van de organisatie. De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang heeft een commerciële/ondernemende houding.
Niveau van de beroepsuitoefening	Niveau 4
Rol en verantwoordelijkheden	De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang heeft een analyserende, voorwaardenscheppende, stimulerende, coachende, adviserende, oplossingsgerichte, initiërende en ondernemende rol. Ze is verantwoordelijk voor haar werk en draagt vaak ook eindverantwoordelijkheid. Ze is in staat tot een 'helicopterview'. Zij heeft een coördinerende rol in de begeleiding van het kind. Bovendien draagt zij verantwoordelijkheid voor de continuïteit van de dienstverlening en voor het informeren van de ouders/vervangende opvoeders. Zij is verantwoordelijk voor het signaleren van veranderingen in het gedrag van het kind die een aanpassing van het aanbod vergen. Daar hoort ook bij dat zij de signalen aankaart, inbrengt of benut op de plaats waar nodig. De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang voert coördinerende, beleidsmatige en beheertaken uit en heeft contacten in het kader van netwerken, al naar gelang deze taken aan haar gedelegeerd worden. De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang geeft nieuwe collega's, invallers en vrijwilligers werkbegeleiding.
Complexiteit	De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang heeft te maken met complexe en onvoorspelbare situaties, waarin zij vaak zelfstandig beslissingen moet nemen. Daarnaast draagt zij in crisissituaties (bijvoorbeeld bij knelpunten in de planning) alternatieven en oplossingen aan. Ook is zij in staat bij tegengestelde belangen en behoeften besluiten te nemen, bijvoorbeeld bij implementatie van het (pedagogisch) beleids(plan). De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang heeft te maken met risico's met betrekking tot de gezondheid en veiligheid van het kind. De complexiteit van haar taak is voor een groot deel afhankelijk van de problematiek van het kind/de kinderen waar zij mee werkt. Ze richt zich in voorkomende gevallen op de opvang en begeleiding van kinderen met een specifieke begeleidingsvraag of ondersteunt collega's daarbij. Het kan gaan om kinderen met een handicap, chronische ziekte, taal- of ontwikkelingsachterstanden, gedrags-, opgroei- of opvoedingsproblemen. Bij 'stagnatie' dient de gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang op het juiste moment in te schatten of het plan van aanpak moet worden aangepast ofwel dat moet worden doorgezet. De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang moet ouders/vervangende

	<p>opvoeders in voorkomende gevallen eerlijk en open vertellen over minder positieve ontwikkelingen. De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang heeft te maken met een grote diversiteit aan werkzaamheden, waarbij de gebruikelijke gang van zaken veelvuldig wordt doorkruist door onverwachte gebeurtenissen. Hiervoor zal zij telkens een adequate oplossing moeten vinden. De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang heeft te maken met (financiële) beperkingen en (financiële) doelstellingen van de organisatie/vestiging. Vaak moet zij daarbij zelfstandig beslissingen nemen. Zij kan te maken krijgen met wensen van kinderen en ouders/vervangende opvoeders die niet aansluiten bij de mogelijkheden of visie van haarzelf en/of de organisatie, met betrekking tot de dienstverlening en activiteiten. De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang moet over specialistische kennis en vaardigheden beschikken voor de uitoefening van haar beroep, zoals kennis van ontwikkelingspsychologie en het kunnen begeleiden van groepsprocessen. De complexiteit van het werk van de gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang wordt mede bepaald door de keuzes en dilemma's, waarvoor zij zich als beroepskracht geplaatst ziet. Het gaat dan om:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bieden van kansen en ontwikkelen van zelfstandigheid versus veiligheid bieden. - Keuzevrijheid bieden (ook om niets te doen) versus aanbieden van en stimuleren tot activiteiten. - Wensen van een individueel kind versus belang van de groep. - Wensen van ouders/vervangende opvoeders versus mogelijkheden van de organisatie. - Waarden en normen van de pedagogisch medewerker versus die van ouders/vervangende opvoeders. - Beeld van het kind dat de pedagogisch medewerker heeft versus het beeld dat ouders/vervangende opvoeders hebben. - Uit te voeren werkzaamheden versus beschikbare tijd. - Eigen belang versus belang van anderen bij samenwerking in een netwerk. - Eigenstandig uitvoeren van activiteiten versus samenwerken of uitbesteden.
Wettelijke beroepsvereisten	Nee
Branche vereisten	Nee
Nederlands en rekenen	In overeenstemming met de wet Referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen zijn de voor het mbo vastgestelde referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen van toepassing. Voor deze kwalificatie zijn het referentieniveau Nederlands en het referentieniveau rekenen vastgesteld op 3F. De beroepseisen ten aanzien van Nederlands en rekenen zijn beschreven in deel C van dit dossier.
Moderne vreemde talen	<p>Voor deze kwalificatie zijn de volgende eisen voor beheersing van het Engels van toepassing:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het ERK-niveau B1 is van toepassing op de vaardigheden lezen en luisteren. • het ERK-niveau A2 is van toepassing op de vaardigheden gesprekken voeren, spreken en schrijven.

4.3 Pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg

Algemene informatie

Context van de kwalificatie	De pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg kan haar werk verrichten binnen semi-residentiële of residentiële instellingen voor jeugdzorg (bijvoorbeeld gezinshuizen, logeerhuizen, crisisopvang, dagbehandeling) en - in aansluiting daarop - bij jongeren thuis (activerende begeleiding).
Typerende beroepshouding	Werken in de sociaal-agogische sector betekent direct werken met cliënten (in het pedagogisch werk: kinderen of jongeren). Hierbij speelt de beroepskracht als persoon een essentiële rol. Haar kwaliteiten zijn van doorslaggevend belang bij het aangaan van een professionele relatie en bij het bereiken van de gewenste resultaten. Voor een verantwoorde beroepsuitoefening moet de beroepskracht zijn: - betrokken - empathisch - assertief - representatief - integer. Verder biedt de pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg geborgenheid en veiligheid, ze gaat respectvol om met de kinderen/jongeren, kan diversiteit tussen mensen hanteren en toont een open houding waardoor ze lastige, persoonlijke en soms intieme, vraagstukken bespreekbaar maakt. Zij kan snel schakelen tussen situaties en rollen. Situaties wisselen snel en kunnen snel escaleren. Ze speelt creatief en flexibel in op de wensen en mogelijkheden van het kind/de jongere en de gegeven situatie, maar treedt vooral creatief én handelend op in onverwachte, mogelijk escalerende situaties. Ze reflecteert regelmatig op haar beroepsmatig handelen, zodat zij blijft leren van haar werkzaamheden en haar handelingsrepertoire optimaliseert. Zij werkt steeds volgens het beleid en de visie van de organisatie.
Niveau van de beroepsuitoefening	Niveau 4
Rol en verantwoordelijkheden	De pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg heeft een signalerende, ondersteunende, stimulerende, opvoedende, oplossingsgerichte en creatieve rol. De pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg werkt meestal onder regie en (eind)verantwoordelijkheid van een leidinggevende, binnen een team.
Complexiteit	<p>De pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg richt zich met name op opvang en begeleiding bij problematische ontwikkeling en opvoeding van kinderen en jongeren. De pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg heeft te maken met complexe en wisselende situaties. Zij heeft te maken met risico's met betrekking tot de gezondheid en veiligheid van het kind/de jongere. De complexiteit van haar taak is voor een groot deel afhankelijk van de problematiek van het kind/de jongere, waar zij mee werkt. De pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg moet ouders/vervangende opvoeders in voorkomende gevallen eerlijk en open vertellen over minder positieve ontwikkelingen. De pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg werkt zoveel mogelijk vraaggericht en flexibel, maar zij krijgt ook te maken met situaties waarin ze directief moet handelen. In de jeugdzorg kan sprake zijn van een gedwongen situatie/justitiële maatregel (voogdij, uithuisplaatsing), dit bepaalt mede de relatie van de pedagogisch medewerker tot het kind/de jongere ('drang en dwang'). De pedagogisch medewerker moet werken binnen de kaders van de instelling. Zij heeft te maken met een grote diversiteit aan werkzaamheden, waarbij de gebruikelijke gang van zaken veelvuldig wordt doorkruist door onverwachte gebeurtenissen. Hiervoor zal zij telkens een adequate oplossing moeten vinden. De pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg moet over specialistische kennis en vaardigheden beschikken voor de uitoefening van haar beroep, zoals kennis van ontwikkelingspsychologie en het kunnen begeleiden van groepsprocessen.</p> <p>De complexiteit van het werk van de pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg wordt mede bepaald door de keuzes en dilemma's, waarvoor zij zich als beroepskracht geplaatst ziet. Het gaat dan om</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bieden van kansen en ontwikkelen van zelfstandigheid versus veiligheid bieden. - Waarden en normen van de pedagogisch medewerker versus die van ouders/vervangende opvoeders. - Wensen van kinderen/jongeren versus mogelijkheden van de organisatie. - Wensen van een individueel kind/jongere versus wensen van de groep. - Betrokkenheid versus (professionele) distantie.

	- Waarborgen van privacy versus bieden van informatie aan ouders/vervangende opvoeders.
Wettelijke beroepsvereisten	Nee
Branche vereisten	Nee
Nederlands en rekenen	In overeenstemming met de wet Referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen zijn de voor het mbo vastgestelde referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen van toepassing. Voor deze kwalificatie zijn het referentieniveau Nederlands en het referentieniveau rekenen vastgesteld op 3F. De beroepseisen ten aanzien van Nederlands en rekenen zijn beschreven in deel C van dit dossier.
Moderne vreemde talen	Voor deze kwalificatie zijn de volgende eisen voor beheersing van het Engels van toepassing: <ul style="list-style-type: none"> • het ERK-niveau B1 is van toepassing op de vaardigheden lezen en luisteren. • het ERK-niveau A2 is van toepassing op de vaardigheden gesprekken voeren, spreken en schrijven.

5. Beschrijving van de kerntaken

In dit hoofdstuk zijn de verschillende kerntaken in dit kwalificatiedossier beschreven.

5.1 Kerntaak 1: Opstellen van een activiteitenprogramma en plan van aanpak

Kerntaak 1 Opstellen van een activiteitenprogramma en plan van aanpak	Werkprocessen bij kerntaak 1						
<p>Beschrijving kerntaak:</p> <p>De pedagogisch medewerker inventariseert de situatie en wensen van het kind/de jongere. Zij voert een kennismakingsgesprek/intakegesprek met het kind/de jongere en de ouders/vervangende opvoeders om de situatie en wensen in kaart te brengen. Zij observeert het kind/de jongere tijdens de opvang en verzamelt eventueel aanvullende informatie. De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang bespreekt met het kind en met de ouders/vervangende opvoeders een eventuele taal- of ontwikkelingsachterstand van het kind, gedragsproblematiek of opvoedproblemen. Ze onderzoekt in voorkomende gevallen wat de mogelijke oorzaken zijn van afwijkingen in de ontwikkeling of gedrag. De pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg neemt -indien aanwezig- kennis van het indicatiebesluit.</p> <p>De pedagogisch medewerker stelt een activiteitenprogramma op. Indien mogelijk betreft zij daarbij de kinderen/jongeren door hen input te laten leveren. Zij zoekt uit welke mogelijkheden voor activiteiten er zijn en selecteert activiteiten.</p> <p>De pedagogisch medewerker maakt een plan van aanpak *** voor de begeleiding van een individueel kind/individuele jongere, voor de begeleiding van de groep en voor problemen in de interactie tussen kinderen/jongeren of levert een bijdrage hieraan. Ze legt het plan van aanpak, indien mogelijk, voor aan het kind/de jongere en ouders/vervangende opvoeders om instemming te verkrijgen voor het plan. Indien nodig, stelt zij het plan van aanpak bij. Zij bespreekt met het kind/de jongere en de ouders/vervangende opvoeders de mogelijkheden voor dienstverlening. Wanneer sprake is van een specifieke begeleidingsvraag, analyseert de gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang de gegevens uit het kennismakingsgesprek/intakegesprek. Ook deze gegevens gebruikt ze bij het schrijven van een plan van aanpak. Zij geeft aan het kind en de ouders/vervangende opvoeders aan welke ondersteuning 'van buiten' eventueel nodig is of ze verwijst naar aanvullende zorg- of dienstverlening.</p> <p>Toelichting:</p> <p>Bij 1.1 De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang voert naast een kennismakingsgesprek ook een intakegesprek, als de vraag centraal staat of een kind wel of niet geplaatst kan worden, bijvoorbeeld vanwege een specifieke begeleidingsvraag.</p> <p>Bij 1.2 In een activiteitenprogramma legt de pedagogisch medewerker vast wanneer welke activiteiten in een bepaalde periode in de groep plaatsvinden. Zij kiest activiteiten die aansluiten bij de ontwikkeling, interesses en het dagritme van de kinderen/jongeren op grond van de in kaart gebrachte situatie. Een activiteitenprogramma kan een dagplanning zijn, maar ook een jaarplanning of een planning van - eventueel in samenwerking opgezette en uitgevoerde - grotere, meer complexe activiteiten.</p>	<table border="1"> <tr> <td>1.1</td><td>Inventariseert de situatie en wensen van het kind/de jongere</td></tr> <tr> <td>1.2</td><td>Stelt een activiteitenprogramma op</td></tr> <tr> <td>1.3</td><td>Maakt een plan van aanpak</td></tr> </table>	1.1	Inventariseert de situatie en wensen van het kind/de jongere	1.2	Stelt een activiteitenprogramma op	1.3	Maakt een plan van aanpak
1.1	Inventariseert de situatie en wensen van het kind/de jongere						
1.2	Stelt een activiteitenprogramma op						
1.3	Maakt een plan van aanpak						

Bij 1.3

Voor het vormgeven van een plan van aanpak worden gedurende de opvang gegevens verzameld. In een plan van aanpak legt de pedagogisch medewerker vast hoe de opvang en begeleiding van een kind/jongere, eventueel met een specifieke begeleidingsvraag, worden ingevuld.

*** 'Plan van aanpak' is een verzamelbegrip voor: begeleidingsplan, handelingsplan, interdisciplinair behandelingsplan, ondersteuningsplan, trajectplan, zorgplan, zorg- en ondersteuningsplan.

5.2 Kerntaak 2: Opvoeden en ontwikkelen van het kind/de jongere

Kerntaak 2 Opvoeden en ontwikkelen van het kind/de jongere	Werkprocessen bij kerntaak 2	
<p>Beschrijving kerntaak:</p> <p>De pedagogisch medewerker biedt het kind/de jongere opvang/een '(tweede) thuis' en begeleiding. Zij wisselt bij het komen en gaan van de kinderen/jongeren dagelijkse informatie uit met de ouders/vervangende opvoeders. Ze houdt zicht op kinderen/jongeren in de groep en zorgt voor een optimaal groeps- en leefklimaat. Ze signaleert problemen in de interactie tussen kinderen/jongeren in de groep en begeleidt hen daarbij. Ze handhaaft orde, reageert op agressie en treedt regelend op bij in de groep ongewenst gedrag. De pedagogisch medewerker levert een bijdrage aan de uitbreiding van het gedragsrepertoire van het kind/de jongere door voorbeeldgedrag te tonen en door het kind/de jongere zonodig feedback te geven op zijn gedrag en alternatieven te bespreken. Ze begeleidt het kind/de jongere bij het omgaan met beperkingen of gedragsproblemen. Ze voedt kinderen/jongeren (mede) op, ze draagt waarden en normen over en leert kinderen/jongeren omgaan met praktische zaken (zoals persoonlijke eigendommen, financiën, huiswerk). De pedagogisch medewerker signaleert voortgang en/of afwijkingen in de sociaal-emotionele ontwikkeling van het kind/de jongere. Zonodig adviseert zij ouders/vervangende opvoeders bij opvoedingsvraagstukken.</p> <p>De pedagogisch medewerker biedt het kind/de jongere persoonlijke verzorging of ondersteunt hem bij ADL-activiteiten (algemene dagelijkse levensverrichtingen). Zonodig verstrekt zij informatie(bronnen) over hygiëne, gezondheid en persoonlijke verzorging. Ze signaleert bij de verzorging of ondersteuning voortgang en/of afwijkingen in de ontwikkeling. Zij signaleert symptomen van de meest voorkomende ziekten en verleent eerste hulp bij kleine ongevallen. Ze informeert de ouders/vervangende opvoeders.</p> <p>De pedagogisch medewerker draagt zorg voor de ruimte en huishoudelijke werkzaamheden. Zij toetst de leefruimte en de spel- en speelmaterialen op geschiktheid voor de gebruiksdoelen, uitdagendheid, veiligheid, hygiëne en milieuriichtlijnen en past indien gewenst of nodig de leefruimte en het gebruik van spel-/speelmaterialen aan. Ze zorgt ervoor dat de huishoudelijke taken uitgevoerd worden door haarzelf of uitgevoerd kunnen worden door andere beroepskrachten.</p> <p>De pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg stemt de uitvoering van huishoudelijke taken af met het kind/de jongere.</p> <p>De pedagogisch medewerker biedt het kind/de jongere ontwikkelingsgerichte activiteiten aan. Zij organiseert de activiteiten, voert ze uit (eventueel met behulp van anderen), kiest sport-, spel- en speelmateriaal en begeleidt en stimuleert individuele kinderen/jongeren of een groep(je) kinderen/jongeren bij de activiteiten. Ze signaleert voortgang en/of afwijkingen in de ontwikkeling van het kind/de jongere bij de uitvoering van de ontwikkelingsgerichte activiteiten. Eventueel enthousiasmeert ze betrokkenen (ouders, vrijwilligers) om een bijdrage te leveren aan de uitvoering van de activiteiten en werkt ze met hen samen. Zonodig stimuleert en adviseert ze ouders met betrekking tot het thuis uitvoeren van (spel)activiteiten met hun kind.</p> <p>De pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg ondersteunt het kind/de jongere bij werk, scholing en vrije tijd. Zij biedt het kind/de jongere informatie(bronnen) aan over (vrije)tijdsbesteding, werken en leren, waarmee het kind/de jongere zijn leefsituatie kan optimaliseren en ondersteunt hem daarbij. Ze motiveert en activeert het kind/de jongere bij het benutten en versterken van zijn gewenste sociale netwerk. Ze</p>	2.1	Biedt het kind/de jongere opvang
	2.2	Biedt het kind/de jongere persoonlijke verzorging
	2.3	Draagt zorg voor de ruimte en huishoudelijke werkzaamheden
	2.4	Biedt het kind/de jongere ontwikkelingsgerichte activiteiten aan
	2.5	Ondersteunt het kind/de jongere bij werk, scholing en vrije tijd

stimuleert het kind/de jongere tot eigen initiatief en geeft waar nodig advies, aanwijzingen, voorbeelden en keuzemogelijkheden. Ze betreft zoveel mogelijk het gezin en het sociale netwerk van het kind/de jongere.

Toelichting:

Bij 2.1

De pedagogisch medewerker 3 kinderopvang houdt zich bezig met reguliere opvoedingsactiviteiten, de gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang en de pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg richten zich op begeleiding van kinderen/jongeren, waarbij sprake is van ontwikkelingsachterstanden of opvallend gedrag en in het geval van de pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg 'drang en dwang'.

In het kader van overleggen met en overtuigen van het kind/de jongere, is taalbeheersing voor de pedagogisch medewerker van groot belang.

Omgaan met agressie geldt zowel voor agressie door de kinderen/jongeren en de ouders/vervangende opvoeders als voor dreiging van buitenaf. Het kan gaan om agressie richting de pedagogisch medewerker of gericht op de kinderen/jongeren of anderen. Omgaan met agressie houdt in: signaleren, voorkomen, ermee omgaan en ervan leren.

Bij 2.2

ADL-activiteiten (algemeen dagelijkse levensverrichtingen): uiterlijke verzorging, eten en drinken, toiletbezoek en aan- en uitkleden.

Bij 2.3

De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang handelt vanuit haar visie op de inrichting van de ruimte, die gebaseerd is op het beleid van de organisatie.

Bij 2.4

Bij het aanbieden van activiteiten speelt de pedagogisch medewerker in op behoeften en interesses van de kinderen/jongeren, zodat de kinderen/jongeren deelnemen aan activiteiten die aansluiten bij hun ontwikkeling en belevingswereld. Het gaat om volgen en uitdagen, vermaken en ontplooiën. Maar ook om het bieden van de vrijheid om niets te doen.

De pedagogisch medewerker bewaakt de veiligheid van de kinderen bij het uitvoeren van activiteiten.

Vanwege de rol die ze speelt bij de taalontwikkeling van de kinderen, is taalbeheersing voor de pedagogisch medewerker in de kinderopvang van groot belang.

Bij 2.5

Bij het gewenste netwerk van het kind/de jongere in de jeugdzorg gaat het om bijv. familie, vrienden, clubs.

5.3 Kerntaak 3: Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken

Kerntaak 3 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken	Werkprocessen bij kerntaak 3																
<p>Beschrijving kerntaak:</p> <p>De pedagogisch medewerker werkt aan deskundigheidsbevordering en professionalisering van het beroep. Zij leest vakliteratuur, volgt bijscholing en voert haar werkzaamheden uit volgens de daar geleerde kennis en vaardigheden. Ze vraagt om feedback over haar eigen functioneren en geeft feedback aan collega's en vrijwilligers. Ze stelt samen met haar leidinggevende een persoonlijk ontwikkelplan op en voert dit uit. Ze neemt deel aan inhoudelijke discussies met collega's en anderen over het beroep en levert zo een bijdrage aan visieontwikkeling van het beroep en de beroepsuitoefening en draagt deze visie ook uit aan anderen.</p> <p>De pedagogisch medewerker werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg door bijvoorbeeld te participeren in ontwikkel- of intervisiegroepen en door haar kennis van het vakgebied in te zetten bij verbetertrajecten. Zij bewaakt systematisch de kwaliteit van haar werkzaamheden en signaleert en rapporteert tijdig knelpunten.</p> <p>De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang neemt deel aan onderzoeken die binnen de organisatie verricht worden, gebruikt waar mogelijk informatie uit wetenschappelijk onderzoek en werkt mee aan standaard- en/of protocolontwikkeling.</p> <p>De pedagogisch medewerker stemt haar werkzaamheden af met collega's, draagt indien nodig werkzaamheden en informatie (bijvoorbeeld met betrekking tot de voortgang en de ontwikkeling van het kind/de jongere) over, maakt afspraken over de opvang en begeleiding en over knelpunten daarin. Zij neemt deel aan voor de afstemming van haar werkzaamheden relevante overlegvormen.</p> <p>De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang voert coördinerende taken uit. Ze maakt een verdeling van de werkzaamheden, geeft prioriteiten aan en houdt contact met collega's en deskundigen binnen de organisatie over de opvang en begeleiding van de kinderen. De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang stemt de werkzaamheden van de verschillende betrokkenen op elkaar af, ze ziet toe op de uitvoering van de werkzaamheden en de continuïteit van de opvang en begeleiding. In dit kader organiseert en geeft ze werkbegeleiding aan nieuwe collega's en vrijwilligers.</p> <p>De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang bouwt en onderhoudt een actief netwerk van contacten met collega's en deskundigen van andere organisaties en disciplines. Ze neemt in het kader van dit netwerk deel aan relevante overlegvormen en collegiale consultatie met betrekking tot de opvang en begeleiding van de kinderen. Zij draagt gegevens over naar collega's in organisaties die bij het kind betrokken zijn.</p> <p>De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang voert beleidsmatige taken uit. Zij participeert in beleidsvoorbereiding, dat wil zeggen: zij signaleert ontwikkelingen binnen en buiten de organisatie en doet voorstellen voor beleidswijzigingen. Ze onderzoekt of deze voorstellen haalbaar zijn. Op basis hiervan stelt zij mogelijk uit te voeren activiteiten van de organisatie/vestiging voor. Zij draagt zorg voor vertaling van het pedagogisch beleid op de werkvloer, bevraagt collega's binnen de organisatie/vestiging op knelpunten in het (pedagogisch)</p>	<table border="1"> <tr> <td>3.1</td><td>Werkt aan deskundigheidsbevordering en professionalisering van het beroep</td></tr> <tr> <td>3.2</td><td>Werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg</td></tr> <tr> <td>3.3</td><td>Stemt de werkzaamheden af met betrokkenen</td></tr> <tr> <td>3.4</td><td>Voert coördinerende taken uit</td></tr> <tr> <td>3.5</td><td>Onderhoudt een netwerk</td></tr> <tr> <td>3.6</td><td>Voert beleidsmatige taken uit</td></tr> <tr> <td>3.7</td><td>Voert beheertaken uit</td></tr> <tr> <td>3.8</td><td>Evalueert de werkzaamheden</td></tr> </table>	3.1	Werkt aan deskundigheidsbevordering en professionalisering van het beroep	3.2	Werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg	3.3	Stemt de werkzaamheden af met betrokkenen	3.4	Voert coördinerende taken uit	3.5	Onderhoudt een netwerk	3.6	Voert beleidsmatige taken uit	3.7	Voert beheertaken uit	3.8	Evalueert de werkzaamheden
3.1	Werkt aan deskundigheidsbevordering en professionalisering van het beroep																
3.2	Werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg																
3.3	Stemt de werkzaamheden af met betrokkenen																
3.4	Voert coördinerende taken uit																
3.5	Onderhoudt een netwerk																
3.6	Voert beleidsmatige taken uit																
3.7	Voert beheertaken uit																
3.8	Evalueert de werkzaamheden																

beleid en zoekt oplossingen, ze plant daarop activiteiten waarvoor zij verantwoordelijk is of stelt deze bij.

De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang verwoordt in voorkomende gevallen het (pedagogisch) beleid van haar organisatie en handelt ernaar, zowel richting intern betrokkenen als richting groepen in haar werkgebied, samenwerkingspartners en beleidsmakers.

De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang voert beheertaken uit. Zij levert een praktische en organisatorische bijdrage aan het functioneren van haar organisatie. Zij draagt bij aan het zakelijk beheer, bijvoorbeeld het doen van bestellingen, bijhouden van de (kantoor-)materialen, toezien op onderhoud van apparatuur, materiaal en werkruimte, etc. Zij bewaakt het budget voor de activiteiten, en levert (financiële) rapportages.

De pedagogisch medewerker evalueert de geboden dienstverlening periodiek en aan het eind van het uitvoeringstraject. Ze verzamelt relevante gegevens voor de evaluatie en analyseert deze. Op basis daarvan schrijft zij een evaluatieverslag of evalueert zij - indien dit gewenst is - mondeling met haar leidinggevende. Zij bespreekt de gegevens uit de evaluatie met het kind/de jongere, ouders/vervangende opvoeders en andere betrokkenen. Zij voert, indien daartoe aanleiding is, in overleg gewenste veranderingen in opvang en begeleiding door.

De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang evalueert hiernaast ook de door haar uitgevoerde coördinerende, beleidsmatige en beheertaken en haar netwerkcontacten.

De pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg legt gegevens met betrekking tot de voortgang vast in het dossier van het kind/de jongere en/of in rapportages/overdrachten.

Toelichting:

Bij 3.3

Wanneer de pedagogisch medewerker 3 kinderopvang of pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg bijzonderheden signaleren, schakelen ze de leidinggevende in. Dit geldt bijv. bij (vermoeden van) huiselijk geweld.

De pedagogisch medewerker zoekt bij de organisatie en uitvoering van activiteiten eventueel naar samenwerking met collega's/leidinggevende. De pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg zoekt naar afstemming met samenwerkingspartners, bijv. welzijnsorganisaties of scholen.

Bij 3.4

De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang is aanspreekpunt voor collega's, met name als er in de opvang kinderen zijn met specifieke begeleidingsbehoeften en wanneer ze een centrale rol heeft bij de organisatie en uitvoering van meer omvattende activiteiten, waarbij ook samenwerking met externe deskundigen aan de orde is.

De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang draagt gegevens over naar collega's van andere organisaties/disciplines, wanneer voor het kind extra hulp of ondersteuning nodig is. Ook participeert ze in overdracht van gegevens over de ontwikkeling van het kind naar het basisonderwijs. Ze zorgt voor goede afstemming van aanpak en werkwijze met relevante samenwerkingspartners op operationeel niveau.

Bij 3.5

De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang raadpleegt collega's en deskundigen van andere disciplines en organisaties, nadat ze daarover overleg heeft gevoerd met de ouders/vervangende opvoeders.

In het kader van het organiseren en uitvoeren van meer omvangrijke of specifieke activiteiten maakt de gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang eventueel gebruik van externe deskundigen en/of mogelijkheden bij andere organisaties.

Bij 3.7

In het kader van beheertaken is de gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang verantwoordelijk voor contacten met leveranciers.

Bij 3.8

De pedagogisch medewerker verzamelt doorlopend informatie over het welbevinden van het kind/de kinderen/jongere(n) en zijn/hun functioneren in de (leef)groep. Ze verzamelt regelmatig informatie over de voortgang en het effect van activiteiten.

In het kader van de dossiervorming is taalbeheersing voor de pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg van groot belang.

6. Totaal overzicht proces-competentie-matrices

In de proces-competentie-matrix wordt aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen van een kerntaak. Dit wordt per kwalificatie aangegeven middels blokjes. Deze moet u van links naar rechts lezen. Indien de blokjes in de matrix niet zijn gevuld, zijn deze niet van toepassing op de desbetreffende kwalificatie.

6.1 Proces-competentie-matrix Kerntaak 1: Opstellen van een activiteitenprogramma en plan van aanpak

Kerntaak 1 Opstellen van een activiteitenprogramma en plan van aanpak		Competenties																									
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	
		Beslissen en activiteiten initieren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwach- tingen van de "klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen	
Werkprocessen																											
1.1	Inventariseert de situatie en wensen van het kind/de jongere								 					 				 									
1.2	Stelt een activiteitenprogramma op				 												 										
1.3	Maakt een plan van aanpak			 	 					 			 														

6.2 Proces-competentie-matrix Kerntaak 2: Opvoeden en ontwikkelen van het kind/de jongere

Kerntaak 2 Opvoeden en ontwikkelen van het kind/de jongere		Competenties																								
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen
Werkprocessen																										
2.1	Biedt het kind/de jongere opvang		■ ■	■ ■	■ ■	■ ■					■ ■										■ ■					
2.2	Biedt het kind/de jongere persoonlijke verzorging			■ ■			■ ■				■ ■								■ ■		■ ■					
2.3	Draagt zorg voor de ruimte en huishoudelijke werkzaamheden			■ ■								■ ■									■ ■					
2.4	Biedt het kind/de jongere ontwikkelingsgerichte activiteiten aan			■ ■								■ ■						■ ■								

Kerntaak 2 Opvoeden en ontwikkelen van het kind/de jongere		Competenties																									
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	
		Beslissen en activiteiten initieren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwach- tingen van de "Klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen	
Werkprocessen																											
2.5	Ondersteunt het kind/de jongere bij werk, scholing en vrije tijd			<div><div></div><div></div><div></div></div>		<div><div></div><div></div><div></div></div>																					

6.3 Proces-competentie-matrix Kerntaak 3: Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken

Kerntaak 3 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken		Competenties																								
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y
		Beslissen en activiteiten initieren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwach- tingen van de "klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen
Werkprocessen																										
3.1	Werkt aan deskundigheidsbevordering en professionalisering van het beroep																									
3.2	Werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg																									
3.3	Stemt de werkzaamheden af met betrokkenen																									
3.4	Voert coördinerende taken uit																									

Kerntaak 3 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken		Competenties																								
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y
		Bestuurs- en activiteiten initiatieven	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwach- tingen van de "Klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen
Werkprocessen																										
3.5	Onderhoudt een netwerk					 																				
3.6	Voert beleidsmatige taken uit					 			 																	
3.7	Voert beheertaken uit									 		 													 	
3.8	Evalueert de werkzaamheden				 					 			 													

Deel C: Uitwerking van de kwalificaties

1. Inleiding

Deel C is vastgesteld door het bestuur van het kenniscentrum, op advies van de paritaire commissie beroepsonderwijs en bedrijfsleven. Het (beroeps)onderwijs en bedrijfsleven hebben in gezamenlijkheid besloten dat de nadere uitwerking van deel C het onderwijs een goede basis biedt om een beroepsopleiding op te bouwen.

In dit deel van het kwalificatiedossier wordt de informatie uit deel B gespecificeerd, voor elke kwalificatie. In de proces-competentie-matrices wordt specifiek per kwalificatie aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de onderscheiden werkprocessen. In de detaillering van de matrices wordt verantwoord waarom en hoe deze competenties van toepassing zijn.

2. Kwalificaties

Detaillering proces-competentie-matrices

In de detaillering van de matrices wordt duidelijk dat een bepaalde competentie van toepassing is, en wordt beschreven hoe die competenties worden aangewend ten behoeve van het resultaat van het werkproces. Per competentie kunnen meerdere componenten van toepassing zijn. Waar van toepassing, zijn kennis en vaardigheden vermeld welke nodig zijn voor competent gedrag, eventueel aangevuld met referenties (naar concrete geldende normen).

2.1 Pedagogisch medewerker 3 kinderopvang

Kerntaak 1 Opstellen van een activiteitenprogramma en plan van aanpak

Proces-competentie-matrix Pedagogisch medewerker 3 kinderopvang

Kerntaak 1 Opstellen van een activiteitenprogramma en plan van aanpak		Competenties																			
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T
		Bedrijven en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "Klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen
Werkprocessen																					
1.1	Inventariseert de situatie en wensen van het kind/de jongere														x				x		
1.2	Stelt een activiteitenprogramma op					x												x			
1.3	Maakt een plan van aanpak					x					x										

Betekenis van de kerntaak voor deze kwalificatie

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze kwalificatie. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Pedagogisch medewerker 3 kinderopvang

Kerntaak 1 Opstellen van een activiteitenprogramma en plan van aanpak		
1.1 werkproces: Inventariseert de situatie en wensen van het kind/de jongere		
Omschrijving	De pedagogisch medewerker 3 kinderopvang inventariseert de situatie en wensen van het kind. Zij voert een kennismakingsgesprek met het kind en de ouders/vervangende opvoeders om de situatie en wensen in kaart te brengen. Zij observeert het kind tijdens de opvang en verzamelt eventueel aanvullende informatie.	
Gewenst resultaat	De situatie en wensen van het kind (en ouders/vervangende opvoeders) met betrekking tot opvang en begeleiding zijn duidelijk.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van doelgroepen: baby's, peuters, kinderen • Kennis van gesprekstechnieken • Kennis van het werkveld kinderopvang • Kennis van methoden van gegevensverzameling • Kennis van observatiemethodieken • Kennis van psychologie in relatie tot de doelgroepen • Nederlands - mondelinge taalvaardigheid • Rekenvaardigheden - verbanden • Signaleren van sociale problematiek, waaronder huiselijk geweld • Sociale vaardigheden 	Onderzoeken <ul style="list-style-type: none"> • Informatie achterhalen 	De pedagogisch medewerker 3 kinderopvang gebruikt verschillende bronnen om informatie over het kind te verzamelen, zodat ze een volledig beeld heeft van de situatie en wensen van het kind.
	Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten <ul style="list-style-type: none"> • Behoeften en verwachtingen achterhalen 	De pedagogisch medewerker 3 kinderopvang inventariseert actief de wensen en verwachtingen van het kind en zijn ouders/vervangende opvoeders, zodat duidelijk is hoe de organisatie, binnen de mogelijkheden van de dienstverlening, kan inspelen op de situatie en wensen van het kind.

Kerntaak 1 Opstellen van een activiteitenprogramma en plan van aanpak		
1.2 werkproces: Stelt een activiteitenprogramma op		
Omschrijving	De pedagogisch medewerker 3 kinderopvang stelt een activiteitenprogramma op. Indien mogelijk betreft zij daarbij de kinderen door hen input te laten leveren. Zij zoekt uit welke mogelijkheden voor activiteiten er zijn en selecteert activiteiten.	
Gewenst resultaat	Een activiteitenprogramma dat aansluit bij de wensen en ontwikkeling(sbehoeften) van de kinderen en dat uitvoerbaar is binnen de organisatie en groep.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van creatieve en kunstzinnige vorming • Kennis van de sociale kaart • Kennis van doelgroepen: baby's, peuters, kinderen • Kennis van methodiek Voor- en vroegschoolse educatie (VVE) • Kennis van sport en spel 	Samenwerken en overleggen <ul style="list-style-type: none"> • Anderen raadplegen en betrekken 	De pedagogisch medewerker 3 kinderopvang vraagt de mening en ideeën van kinderen en stimuleert hen om input te leveren voor het activiteitenprogramma, zodat het programma tegemoet komt aan hun wensen en behoeften.
	Plannen en organiseren <ul style="list-style-type: none"> • Activiteiten plannen 	De pedagogisch medewerker 3 kinderopvang plant en regelt ruim van tevoren activiteiten die goed op elkaar afgestemd zijn en houdt daarbij rekening met de mogelijkheden, zodat het activiteitenprogramma uitvoerbaar is en aansluit bij de wensen en behoeften van de kinderen.

Kerntaak 1 Opstellen van een activiteitenprogramma en plan van aanpak		
1.3 werkproces: Maakt een plan van aanpak		
Omschrijving	De pedagogisch medewerker 3 kinderopvang maakt een plan van aanpak voor de begeleiding van een individueel kind, voor de begeleiding van de groep en voor problemen in de interactie tussen kinderen of levert een bijdrage hieraan. Ze legt het plan van aanpak, indien mogelijk, voor aan het kind en ouders/vervangende opvoeders om instemming te verkrijgen voor het plan. Indien nodig, stelt zij het plan van aanpak bij.	
Gewenst resultaat	Een plan van aanpak, waarin het kind (en ouders/vervangende opvoeders) gekend is, dat duidelijk is en dat uitvoerbaar is binnen de instelling en groep.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van chronische ziekten, handicaps, taal- of ontwikkelingsachterstanden • Kennis van doelgroepen: baby's, peuters, kinderen • Kennis van leer-, opvoedings- en gedragsproblematiek • Nederlands - schrijfvaardigheid • Nederlands - taalverzorging en taalbeschouwing 	Samenwerken en overleggen <ul style="list-style-type: none"> • Afstemmen 	De pedagogisch medewerker 3 kinderopvang bespreekt de inhoud van het plan van aanpak en de consequenties ervan met het kind en ouders/vervangende opvoeders, zodat zij weten wat ze kunnen verwachten als het plan van aanpak wordt uitgevoerd.
	Formuleren en rapporteren <ul style="list-style-type: none"> • Nauwkeurig en volledig rapporteren 	De pedagogisch medewerker 3 kinderopvang stelt een nauwkeurig en volledig plan van aanpak op, zodat het kind en de ouders/vervangende opvoeders precies weten welke aanpak gehanteerd wordt en welke ontwikkeling wordt nagestreefd.

Kerntaak 2 Opvoeden en ontwikkelen van het kind/de jongere

Proces-competentie-matrix Pedagogisch medewerker 3 kinderopvang

Kerntaak 2 Opvoeden en ontwikkelen van het kind/de jongere		Competenties																			
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen
Werkprocessen		U	V	W	X	Y															
2.1	Biedt het kind/de jongere opvang		x	x	x	x															x
2.2	Biedt het kind/de jongere persoonlijke verzorging			x			x					x							x		x
2.3	Draagt zorg voor de ruimte en huishoudelijke werkzaamheden			x									x							x	
2.4	Biedt het kind/de jongere ontwikkelingsgerichte activiteiten aan			x									x					x			
2.5	Ondersteunt het kind/de jongere bij werk, scholing en vrije tijd																				

Betekenis van de kerntaak voor deze kwalificatie

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze kwalificatie. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Pedagogisch medewerker 3 kinderopvang

Kerntaak 2 Opvoeden en ontwikkelen van het kind/de jongere		
2.1 werkproces: Biedt het kind/de jongere opvang		
Omschrijving	<p>De pedagogisch medewerker 3 kinderopvang biedt het kind opvang/een '(tweede) thuis' en begeleiding. Zij wisselt bij het komen en gaan van de kinderen dagelijkse informatie uit met de ouders/vervangende opvoeders. Ze houdt zicht op kinderen in de groep en zorgt voor een optimaal groeps- en leefklimaat. Ze signaleert problemen in de interactie tussen kinderen in de groep en begeleidt hen daarbij. Ze handhaaft orde en treedt regelend op bij in de groep ongewenst gedrag.</p> <p>De pedagogisch medewerker 3 kinderopvang levert een bijdrage aan de uitbreiding van het gedragsrepertoire van het kind door voorbeeldgedrag te tonen en door het kind zonodig feedback te geven op zijn gedrag en alternatieven te bespreken. Ze begeleidt het kind bij het omgaan met beperkingen of gedragsproblemen. Ze voedt kinderen (mede) op, ze draagt waarden en normen over en leert kinderen omgaan met praktische zaken (zoals persoonlijke eigendommen, financiën, huiswerk). De pedagogisch medewerker 3 kinderopvang signaleert voortgang en/of afwijkingen in de sociaal-emotionele ontwikkeling van het kind. Zonodig adviseert zij ouders/vervangende opvoeders bij opvoedingsvraagstukken.</p>	
Gewenst resultaat	<p>Een groep waarin het kind veilig is en zich thuis voelt en waarin kinderen prettig met elkaar omgaan. Het is de ouders/vervangende opvoeders duidelijk hoe het met het kind in de groep/opvang gaat. Het kind heeft feedback gekregen op zijn gedrag en alternatieven zijn met hem besproken. Het kind heeft informatie gekregen over waarden en normen en heeft leren omgaan met praktische zaken. Eventuele afwijkingen in de sociaal-emotionele ontwikkeling van het kind zijn door de pedagogisch medewerker 3 kinderopvang gesignaleerd. Ouders/vervangende opvoeders hebben eventueel advies gekregen bij opvoedingsvraagstukken.</p>	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none"> • Conflicthantering en omgaan met agressie • Feedbackvaardigheden • Gespreksvaardigheden • Kennis van (ortho)pedagogiek • Kennis van begeleidingsmethodieken • Kennis van budgetteren • Kennis van chronische ziekten, handicaps, taal- of ontwikkelingsachterstanden • Kennis van doelgroepen: baby's, peuters, kinderen • Kennis van groepsprocessen • Kennis van leer-, opvoedings- en gedragsproblematiek • Kennis van methodisch handelen 	Aansturen <ul style="list-style-type: none"> • Uitoefenen van gezag 	De pedagogisch medewerker 3 kinderopvang toont overwicht bij het handhaven van afspraken en regels, zodat het kind en de groep duidelijk is welke grenzen er zijn en dat deze niet overschreden mogen worden.
	Begeleiden <ul style="list-style-type: none"> • Coachen 	De pedagogisch medewerker 3 kinderopvang geeft het kind heldere, eerlijke en constructieve feedback en stimuleert om alternatieven uit te proberen, zodat het functioneren van het kind wordt versterkt.
	Aandacht en begrip tonen <ul style="list-style-type: none"> • Interesse tonen • Luisteren • Anderen steunen 	De pedagogisch medewerker 3 kinderopvang toont betrokkenheid bij het kind en de ouders/vervangende opvoeders en luistert actief en herkent wanneer het kind het moeilijk heeft, zodat ze de nodige ondersteuning kan bieden.

Kerntaak 2 Opvoeden en ontwikkelen van het kind/de jongere

2.1 werkproces: Biedt het kind/de jongere opvang

<ul style="list-style-type: none">• Kennis van psychologie in relatie tot de doelgroepen• Kennis van wet- en regelgeving• Nederlands - leesvaardigheid• Observatievaardigheden• Sociale vaardigheden• Voorlichting-, advies- en instructievaardigheden	<p>Samenwerken en overleggen</p> <ul style="list-style-type: none">• Proactief informeren	<p>De pedagogisch medewerker 3 kinderopvang informeert de ouders/vervangende opvoeders over de gang van zaken in de opvang en over de sociaal-emotionele ontwikkeling van het kind en deelt met hen kennis, ervaring en inzichten met betrekking tot de opvoeding van het kind, zodat de ouders/vervangende opvoeders steeds op de hoogte zijn van de gang van zaken in de opvang en van de ontwikkeling van hun kind en bij opvoedingsvraagstukken kunnen profiteren van de kennis en ervaring die de pedagogisch medewerker 3 kinderopvang met hen deelt.</p>
	<p>Omgaan met verandering en aanpassen</p> <ul style="list-style-type: none">• Met diversiteit (tussen mensen) omgaan	<p>De pedagogisch medewerker 3 kinderopvang toont respect voor verschillende achtergronden van kinderen (en ouders/vervangende opvoeders) en is in staat om vragen of problemen vanuit diverse gezichtspunten te bekijken, zodat de eigenheid van het kind (en ouders/vervangende opvoeders) gerespecteerd wordt.</p>

Kerntaak 2 Opvoeden en ontwikkelen van het kind/de jongere

2.2 werkproces: Biedt het kind/de jongere persoonlijke verzorging

Omschrijving	De pedagogisch medewerker 3 kinderopvang biedt het kind persoonlijke verzorging of ondersteunt hem bij ADL-activiteiten (algemene dagelijkse levensverrichtingen) en ze stimuleert het kind daarbij tot (steeds meer) zelfredzaamheid en zelfstandig functioneren. Zonodig verstrekt zij informatie(bronnen) over hygiëne, gezondheid en persoonlijke verzorging. Ze schat eventuele risico's in verband met de dynamiek van kinderen in. Ze werkt conform procedures. Ze signaleert bij de verzorging of ondersteuning voortgang en/of afwijkingen in de ontwikkeling en bespreekt dit indien nodig met haar leidinggevende. Zij signaleert symptomen van de meest voorkomende ziekten en verleent eerste hulp bij kleine ongevallen. Hierbij handelt ze volgens de richtlijnen van de organisatie. Ze informeert de ouders/vervangende opvoeders.	
Gewenst resultaat	Het kind is op een veilige manier verzorgd en heeft daarbij persoonlijke aandacht gekregen. Het kind verzorgt zich zoveel mogelijk zelfstandig, en heeft daarvoor zonodig informatie gekregen over hygiëne, gezondheid en persoonlijke verzorging. Bij ziekte heeft de pedagogisch medewerker 3 kinderopvang dit gesignaleerd en bij kleine ongelukken is eerste hulp toegepast; de ouders/vervangende opvoeders zijn geïnformeerd.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none">• Kennis van (kinder)EHBO of eerste hulp bij kleine ongevallen• Kennis van chronische ziekten, handicaps, taal- of ontwikkelingsachterstanden• Kennis van doelgroepen: baby's, peuters, kinderen• Kennis van gezondheid, ziekte en besmetting• Kennis van persoonlijke verzorging• Kennis van protocollen met betrekking tot hygiëne, veiligheid, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch werken• Rapportagevaardigheden• Signaleren van sociale problematiek, waaronder huiselijk geweld• Voorlichting-, advies- en instructievaardigheden	Begeleiden <ul style="list-style-type: none">• Adviseren	De pedagogisch medewerker 3 kinderopvang adviseert het kind over de persoonlijke verzorging, zodat het kind hier inzicht in krijgt en dit (zoveel mogelijk) zelfstandig kan uitvoeren.
	Ethisch en integer handelen <ul style="list-style-type: none">• Integer handelen	De pedagogisch medewerker 3 kinderopvang gaat discreet om met lichaamscontact tijdens de persoonlijke verzorging en respecteert vertrouwelijkheid, zodat het kind zich op zijn gemak voelt.
	Vakdeskundigheid toepassen <ul style="list-style-type: none">• Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden	De pedagogisch medewerker 3 kinderopvang herkent de dynamiek van (met name) baby's en jonge kinderen en is daar continu alert op, zodat ze tijdig en adequaat reageert en daarmee ongelukken voorkomt.
	Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten <ul style="list-style-type: none">• Aansluiten bij behoeften en verwachtingen	De pedagogisch medewerker 3 kinderopvang geeft het kind een op de persoon toegesneden verzorging, zodat aan de behoeften van het kind wordt voldaan.
	Instructies en procedures opvolgen <ul style="list-style-type: none">• Werken conform voorgeschreven procedures	De pedagogisch medewerker 3 kinderopvang houdt zich bij de verzorging en bij ziekte en ongevallen aan de procedures en richtlijnen, zodat de veiligheid van het kind steeds gewaarborgd is.

Kerntaak 2 Opvoeden en ontwikkelen van het kind/de jongere		
2.3 werkproces: Draagt zorg voor de ruimte en huishoudelijke werkzaamheden		
Omschrijving	De pedagogisch medewerker 3 kinderopvang draagt zorg voor de ruimte en huishoudelijke werkzaamheden. Zij toetst de leefruimte en de spel- en speelmaterialen op geschiktheid voor de gebruiksdoelen, uitdagendheid, veiligheid, hygiëne en milieuriichtlijnen en past indien gewenst of nodig de leefruimte en het gebruik van spel-/speelmaterialen aan. Ze zorgt ervoor dat de huishoudelijke taken uitgevoerd worden door haarzelf of uitgevoerd kunnen worden door andere beroepskrachten.	
Gewenst resultaat	De ruimte en spel- en speelmaterialen voldoen aan veiligheidsnormen, milieuriichtlijnen en hygiëne en zijn uitdagend en geschikt voor het doel. Huishoudelijke taken zijn uitgevoerd.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van protocollen met betrekking tot hygiëne, veiligheid, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch werken • Rekenvaardigheden - getallen • Rekenvaardigheden - meten en meetkunde • Rekenvaardigheden - verhoudingen 	Begeleiden <ul style="list-style-type: none"> • Anderen ontwikkelen 	De pedagogisch medewerker 3 kinderopvang schept een uitdagende en geschikte ruimte/omgeving met kansen en mogelijkheden voor ontwikkeling van kinderen en toetst deze aan richtlijnen, zodat de kinderen op een veilige manier gestimuleerd worden in hun ontwikkeling.
	Materialen en middelen inzetten <ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken 	De pedagogisch medewerker 3 kinderopvang is op de hoogte van de werking van schoonmaakmiddelen en materialen en maakt daar verantwoord gebruik van, zodat verspilling en onnodige belasting van het milieu worden voorkomen en de hygiëne bevordert wordt.
	Instructies en procedures opvolgen <ul style="list-style-type: none"> • Werken conform veiligheidsvoorschriften 	De pedagogisch medewerker 3 kinderopvang werkt volgens veiligheidsregels en voorschriften, ze ziet erop toe dat ook anderen zich aan deze regels houden en gebruikt materialen op een veilige manier, zodat de veiligheid van de kinderen is gewaarborgd.

Kerntaak 2 Opvoeden en ontwikkelen van het kind/de jongere		
2.4 werkproces: Biedt het kind/de jongere ontwikkelingsgerichte activiteiten aan		
Omschrijving	De pedagogisch medewerker 3 kinderopvang biedt het kind ontwikkelingsgerichte activiteiten aan. Hierbij speelt ze in op behoeften en interesses van de kinderen, zodat de kinderen deelnemen aan activiteiten die aansluiten bij hun ontwikkeling en beleavingswereld. Het gaat om volgen en uitdagen, om vermaken en ontplooiën. Maar ook om het bieden van de vrijheid om niets te doen. Zij organiseert de activiteiten, voert ze uit (eventueel met behulp van anderen), kiest sport-, spel- en speelmateriaal en begeleidt en stimuleert individuele kinderen of een groep(je) kinderen bij de activiteiten. Ze signaleert voortgang en/of afwijkingen in de ontwikkeling van het kind bij de uitvoering van de ontwikkelingsgerichte activiteiten en bespreekt dit zonedig met haar leidinggevende. Eventueel enthousiasmeert ze betrokkenen (ouders, vrijwilligers) om een bijdrage te leveren aan de uitvoering van de activiteiten en werkt ze met hen samen. Zonedig stimuleert en adviseert ze ouders met betrekking tot het thuis uitvoeren van (spel)activiteiten met hun kind.	
Gewenst resultaat	De kinderen zijn in hun ontwikkeling gestimuleerd via het uitvoeren van activiteiten.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none"> • Creatieve vaardigheden • ICT vaardigheden • Kennis van (kinder)EHBO of eerste hulp bij kleine ongevallen • Kennis van leer-, opvoedings- en gedragsproblematiek • Kennis van methodiek Voor- en vroegschoolse educatie (VVE) • Kennis van protocollen met betrekking tot hygiëne, veiligheid, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch werken • Kennis van psychologie in relatie tot de doelgroepen • Observatievaardigheden • Vaardigheden in sport en spel 	Begeleiden <ul style="list-style-type: none"> • Motiveren 	De pedagogisch medewerker 3 kinderopvang motiveert het kind om zijn best te doen, uitdagingen aan te gaan en doelen te bereiken, zodat het kind in zijn ontwikkeling gestimuleerd wordt.
	Materialen en middelen inzetten <ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken • Geschikte materialen en middelen kiezen 	De pedagogisch medewerker 3 kinderopvang kiest sport-, spel- en speelmaterialen die aansluiten bij de behoeften en ontwikkeling van het kind en gebruikt deze -eventueel in overleg met betrokkenen- effectief en vindingrijk, zodat de ontwikkeling van het kind gestimuleerd wordt.
	Plannen en organiseren <ul style="list-style-type: none"> • Activiteiten plannen • Tijd indelen • Voortgang bewaken 	De pedagogisch medewerker 3 kinderopvang regelt ruim van tevoren activiteiten en schat de benodigde tijd in, ze houdt rekening met onvoorziene omstandigheden en houdt de voortgang in de gaten, zodat het activiteitenprogramma zoveel mogelijk volgens plan uitgevoerd wordt.

Kerntaak 3 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken

Proces-competentie-matrix Pedagogisch medewerker 3 kinderopvang

Kerntaak 3 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken		Competenties																			
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T
		Beoordelen en activiteiten initieren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwach- tingen van de "klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen
Werkprocessen		U	V	W	X	Y															
3.1	Werkt aan deskundigheidsbevordering en professionalisering van het beroep											X									
3.2	Werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg																		X		
3.3	Stemt de werkzaamheden af met betrokkenen					X											X				
3.4	Voert coördinerende taken uit																				
3.5	Onderhoudt een netwerk																				
3.6	Voert beleidsmatige taken uit																				
3.7	Voert beheertaken uit																				
3.8	Evalueert de werkzaamheden				X						X			X							

Betekenis van de kerntaak voor deze kwalificatie

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze kwalificatie. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Pedagogisch medewerker 3 kinderopvang

Kerntaak 3 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken		
3.1 werkproces: Werkt aan deskundigheidsbevordering en professionalisering van het beroep		
Omschrijving	De pedagogisch medewerker 3 kinderopvang werkt aan deskundigheidsbevordering en professionalisering van het beroep. Zij leest vakliteratuur, volgt bijscholing en voert haar werkzaamheden uit volgens de daar geleerde kennis en vaardigheden. Ze vraagt om feedback over haar eigen functioneren en geeft feedback aan collega's en vrijwilligers. Ze stelt samen met haar leidinggevende een persoonlijk ontwikkelplan op en voert dit uit. Ze neemt deel aan inhoudelijke discussies met collega's en anderen over het beroep en levert zo een bijdrage aan visieontwikkeling van het beroep en de beroepsuitoefening en draagt deze visie ook uit aan anderen.	
Gewenst resultaat	De pedagogisch medewerker 3 kinderopvang heeft haar deskundigheid actief en adequaat bevorderd. Ze heeft op een actieve en adequate manier bijgedragen aan de professionalisering van het beroep en de positionering van de beroepsgroep.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none"> • Feedbackvaardigheden • Kennis van het werkveld kinderopvang • Nederlands - leesvaardigheid • Reflectievaardigheden 	Vakdeskundigheid toepassen <ul style="list-style-type: none"> • Expertise delen 	De pedagogisch medewerker 3 kinderopvang houdt vakkennis en vaardigheden bij en draagt de eigen kennis en expertise op begrijpelijke wijze over aan collega's en andere deskundigen, gebruikt feedback om van te leren en neemt deel aan inhoudelijke, beroepsmatige discussies, zodat zij werkt aan haar persoonlijke ontwikkeling en een bijdrage levert aan de professionalisering van het beroep.

Kerntaak 3 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken		
3.2 werkproces: Werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg		
Omschrijving	De pedagogisch medewerker 3 kinderopvang werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg door bijvoorbeeld te participeren in ontwikkel- of intervisiegroepen en door haar kennis van het vakgebied in te zetten bij verbetertrajecten. Zij bewaakt systematisch de kwaliteit van haar werkzaamheden en signaleert en rapporteert tijdig knelpunten.	
Gewenst resultaat	De pedagogisch medewerker 3 kinderopvang heeft haar deskundigheid doelbewust aangewend om de kwaliteit van de werkzaamheden in de opvang en begeleiding te verbeteren.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van kwaliteitszorgsystemen • Nederlands - mondelinge taalvaardigheid 	Instructies en procedures opvolgen <ul style="list-style-type: none"> • Werken conform voorgeschreven procedures 	De pedagogisch medewerker 3 kinderopvang houdt zich aan de voorgeschreven procedures rondom kwaliteitsverbetering, zodat zij een effectieve bijdrage levert aan het bevorderen en bewaken van de kwaliteitszorg.

Kerntaak 3 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken		
3.3 werkproces: Stemt de werkzaamheden af met betrokkenen		
Omschrijving	De pedagogisch medewerker 3 kinderopvang stemt haar werkzaamheden af met collega's, draagt werkzaamheden over, maakt afspraken over de opvang en begeleiding en over knelpunten daarin. Zij neemt deel aan voor de afstemming van haar werkzaamheden relevante overlegvormen.	
Gewenst resultaat	Een soepel verlopende dienstverlening waarin kwaliteit, continuïteit en eenduidigheid gewaarborgd zijn.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none"> Sociale vaardigheden Vergadervaardigheden 	Samenwerken en overleggen <ul style="list-style-type: none"> Afstemmen Anderen raadplegen en betrekken 	De pedagogisch medewerker 3 kinderopvang overlegt bij de uitvoering van de opvang en begeleiding tijdig en regelmatig met collega's, raadpleegt anderen indien nodig, weet wat de consequenties zijn van de eigen acties en stelt zich zo op dat de samenwerking in het team soepel verloopt, zodat de gezamenlijke dienstverlening eenduidig en soepel verloopt.
	Plannen en organiseren <ul style="list-style-type: none"> Doelen en prioriteiten stellen 	De pedagogisch medewerker 3 kinderopvang houdt rekening met de haalbaarheid van haar werkzaamheden in tijd en kwaliteit, zodat de continuïteit en kwaliteit van de opvang en begeleiding gewaarborgd zijn.

Kerntaak 3 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken**3.8 werkproces: Evalueert de werkzaamheden**

Omschrijving	De Pedagogischpedagogisch medewerker 3 kinderopvang evalueert de geboden opvang en begeleiding periodiek en aan het eind van het uitvoeringstraject. Ze verzamelt relevante gegevens voor de evaluatie en analyseert deze. Op basis daarvan schrijft zij een evaluatieverslag of evalueert zij mondeling met haar leidinggevende. Zij bespreekt de gegevens uit de evaluatie met betrokkenen. Zij voert, indien daartoe aanleiding is, in overleg gewenste veranderingen in opvang en begeleiding door.	
Gewenst resultaat	De pedagogisch medewerker 3 kinderopvang kan op grond van de conclusies uit de evaluatie (in overleg) de opvang en begeleiding bijsturen.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none">• Evaluatievaardigheden• Gespreksvaardigheden• Nederlands - schrijfvaardigheid• Nederlands - taalverzorging en taalbeschouwing	Aandacht en begrip tonen <ul style="list-style-type: none">• Luisteren• Interesse tonen	De pedagogisch medewerker 3 kinderopvang vraagt het kind en andere betrokkenen naar hun ervaringen, ideeën en gevoelens over de geboden opvang en begeleiding en luistert aandachtig, zodat ze deze informatie kan meenemen/inbrengen bij de evaluatie.
	Formuleren en rapporteren <ul style="list-style-type: none">• Nauwkeurig en volledig rapporteren• Vlot en bondig formuleren	De pedagogisch medewerker 3 kinderopvang verwerkt en registreert zorgvuldig alle benodigde gegevens en scheidt de hoofd- en bijzaken, zodat rapportages en evaluaties kernachtig, volledig en inzichtelijk zijn.
	Analyseren <ul style="list-style-type: none">• Informatie uiteenrafelen• Conclusies trekken• Oplossingen voor problemen bedenken	De pedagogisch medewerker 3 kinderopvang haalt uit alle gegevens die ze verzamelt (gesprekken, observaties) de belangrijkste informatie, concludeert op basis hiervan of de geboden opvang en begeleiding voldoen en of er voldoende voortgang is en komt zonodig met haalbare oplossingen, zodat indien nodig de opvang en begeleiding (in overleg) bijgesteld kunnen worden.

2.2 Gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang

Kerntaak 1 Opstellen van een activiteitenprogramma en plan van aanpak

Proces-competentie-matrix Gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang

Kerntaak 1 Opstellen van een activiteitenprogramma en plan van aanpak		Competenties																									
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	
		Beslissen en activiteiten initieren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwach- tingen van de “Klant” richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen	
Werkprocessen																											
1.1	Inventariseert de situatie en wensen van het kind/de jongere							X						X				X									
1.2	Stelt een activiteitenprogramma op				X												X										
1.3	Maakt een plan van aanpak			X	X					X			X														

Betekenis van de kerntaak voor deze kwalificatie

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze kwalificatie. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang

Kerntaak 1 Opstellen van een activiteitenprogramma en plan van aanpak		
1.1 werkproces: Inventariseert de situatie en wensen van het kind/de jongere		
Omschrijving	<p>De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang inventariseert de situatie en wensen van het kind. Zij voert een kennismakingsgesprek met het kind en de ouders/vervangende opvoeders om de situatie en wensen in kaart te brengen.</p> <p>De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang bespreekt met het kind en met de ouders/vervangende opvoeders een eventuele taal- of ontwikkelingsachterstand van het kind, gedragsproblematiek of opvoedproblemen. Ze onderzoekt in voorkomende gevallen wat de mogelijke oorzaken zijn van afwijkingen in de ontwikkeling of gedrag. Zij observeert het kind tijdens de opvang en verzamelt eventueel aanvullende informatie. Zij voert een intakegesprek als de vraag centraal staat of een kind, bijvoorbeeld vanwege een specifieke begeleidingsvraag, wel of niet geplaatst kan worden.</p>	
Gewenst resultaat	<p>Na een kennismakingsgesprek zijn de situatie en wensen van het kind (en ouders/vervangende opvoeders) met betrekking tot opvang en begeleiding duidelijk.</p> <p>Na een intakegesprek is duidelijk of een kind met een specifieke begeleidingsvraag wel of niet in de opvang geplaatst kan worden.</p>	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van doelgroepen: baby's, peuters, kinderen • Kennis van gesprekstechnieken • Kennis van het werkveld kinderopvang • Kennis van methoden van gegevensverzameling • Kennis van observatiemethodieken • Kennis van psychologie in relatie tot de doelgroepen • Nederlands - mondelinge taalvaardigheid • Rekenvaardigheden - verbanden • Signaleren van sociale problematiek, waaronder huiselijk geweld • Sociale vaardigheden 	<p>Overtuigen en beïnvloeden</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ideeën en meningen naar voren brengen en onderbouwen 	De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang onderbouwt en verdedigt de (mede) door haar genomen beslissing tot het wel of niet plaatsen van het kind in de opvang, zodat duidelijk is waarom het kind wel of niet in de opvang kan worden geplaatst.
	<p>Onderzoeken</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informatie achterhalen 	De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang gebruikt verschillende bronnen om informatie te verzamelen met betrekking tot afwijkingen in ontwikkeling en gedrag, zodat duidelijk is wat de oorzaken zijn en of/hoe hierop in de opvang kan worden ingespeeld.
	<p>Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Behoeften en verwachtingen achterhalen 	De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang inventariseert actief de wensen en verwachtingen van het kind en zijn ouders/vervangende opvoeders, zodat duidelijk is of en hoe de organisatie, binnen de mogelijkheden van de dienstverlening, kan inspelen op de situatie en wensen van het kind.

Kerntaak 1 Opstellen van een activiteitenprogramma en plan van aanpak		
1.2 werkproces: Stelt een activiteitenprogramma op		
Omschrijving	De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang stelt een activiteitenprogramma op. Indien mogelijk betreft zij daarbij de kinderen door hen input te laten leveren. Zij zoekt uit welke mogelijkheden voor activiteiten er zijn en selecteert activiteiten.	
Gewenst resultaat	Een activiteitenprogramma dat aansluit bij de wensen en ontwikkeling(sbehoeften) van de kinderen en dat uitvoerbaar is binnen de organisatie en groep.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van creatieve en kunstzinnige vorming • Kennis van de sociale kaart • Kennis van doelgroepen: baby's, peuters, kinderen • Kennis van methodiek Voor- en vroegschoolse educatie (VVE) • Kennis van sport en spel 	Samenwerken en overleggen <ul style="list-style-type: none"> • Anderen raadplegen en betrekken 	De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang vraagt de mening en ideeën van kinderen en stimuleert hen om input te leveren voor het activiteitenprogramma en ze schakelt indien nodig haar netwerk in, zodat het activiteitenprogramma tegemoet komt aan de wensen en behoeften van de kinderen.
	Plannen en organiseren <ul style="list-style-type: none"> • Activiteiten plannen 	De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang plant en regelt ruim van tevoren activiteiten die goed op elkaar afgestemd zijn en houdt daarbij rekening met de mogelijkheden, zodat het activiteitenprogramma uitvoerbaar is en aansluit bij de wensen en behoeften van de kinderen.

Kerntaak 1 Opstellen van een activiteitenprogramma en plan van aanpak

1.3 werkproces: Maakt een plan van aanpak

Omschrijving	<p>De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang maakt een plan van aanpak voor de begeleiding van een individueel kind, voor de begeleiding van de groep en voor problemen in de interactie tussen kinderen of levert een bijdrage hieraan. Ze legt het plan van aanpak, indien mogelijk, voor aan het kind en ouders/vervangende opvoeders om instemming te verkrijgen voor het plan. Indien nodig, stelt zij het plan van aanpak bij.</p> <p>Wanneer sprake is van een specifieke begeleidingsvraag, analyseert de gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang de gegevens uit het kennismakingsgesprek/intakegesprek. Ook deze gegevens gebruikt ze bij het schrijven van een plan van aanpak. De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang geeft aan het kind en de ouders/vervangende opvoeders aan welke ondersteuning 'van buiten' eventueel nodig is of verwijst naar aanvullende zorg- of dienstverlening.</p>	
Gewenst resultaat	Een plan van aanpak waarin het kind (en ouders /vervangende opvoeders) gekend is, dat duidelijk is en dat uitvoerbaar is binnen de instelling en groep.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none">• Kennis van chronische ziekten, handicaps, taal- of ontwikkelingsachterstanden• Kennis van de sociale kaart• Kennis van doelgroepen: baby's, peuters, kinderen• Kennis van het werkveld kinderopvang• Kennis van leer-, opvoedings- en gedragsproblematiek• Nederlands - leesvaardigheid• Nederlands - schrijfvaardigheid• Nederlands - taalverzorging en taalbeschouwing	Begeleiden <ul style="list-style-type: none">• Adviseren	De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang geeft ouders/vervangende opvoeders informatie en advies over aanvullende of alternatieve zorg- of dienstverlening, zodat duidelijk is welke (extra) ondersteuning bij de opvang wordt ingeschakeld of waar de ouders/vervangende opvoeders voor (extra) ondersteuning voor hun kind terecht kunnen.
	Samenwerken en overleggen <ul style="list-style-type: none">• Afstemmen	De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang bespreekt de inhoud van het plan van aanpak en de consequenties ervan met het kind en ouders/vervangende opvoeders, zodat zij weten wat ze kunnen verwachten als het plan van aanpak wordt uitgevoerd.
	Formuleren en rapporteren <ul style="list-style-type: none">• Nauwkeurig en volledig rapporteren	De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang stelt een nauwkeurig en volledig plan van aanpak op, zodat de het kind en de ouders/vervangende opvoeders precies weten welke aanpak gehanteerd wordt en welke ontwikkeling wordt nagestreefd.
	Analyseren <ul style="list-style-type: none">• Conclusies trekken	De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang trekt conclusies uit de beschikbare informatie en bekijkt verschillende alternatieven met hun

Kerntaak 1 Opstellen van een activiteitenprogramma en plan van aanpak		
1.3 werkproces: Maakt een plan van aanpak		
		consequenties, zodat de dienstverlening die in het plan van aanpak is opgenomen op het kind is toegesneden en daadwerkelijk kan worden geboden.

Kerntaak 2 Opvoeden en ontwikkelen van het kind/de jongere

Proces-competentie-matrix Gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang

Kerntaak 2 Opvoeden en ontwikkelen van het kind/de jongere		Competenties																			
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen
Werkprocessen		U	V	W	X	Y															
2.1	Biedt het kind/de jongere opvang		x	x	x	x															x
2.2	Biedt het kind/de jongere persoonlijke verzorging			x			x					x							x		x
2.3	Draagt zorg voor de ruimte en huishoudelijke werkzaamheden			x									x							x	
2.4	Biedt het kind/de jongere ontwikkelingsgerichte activiteiten aan			x									x					x			
2.5	Ondersteunt het kind/de jongere bij werk, scholing en vrije tijd																				

Betekenis van de kerntaak voor deze kwalificatie

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze kwalificatie. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang

Kerntaak 2 Opvoeden en ontwikkelen van het kind/de jongere		
2.1 werkproces: Biedt het kind/de jongere opvang		
Omschrijving	<p>De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang biedt het kind opvang/een '(tweede) thuis' en begeleiding. Zij wisselt bij het komen en gaan van de kinderen dagelijkse informatie uit met de ouders/vervangende opvoeders. Ze houdt zicht op kinderen in de groep en zorgt voor een optimaal groeps- en leefklimaat. Ze signaleert problemen in de interactie tussen kinderen in de groep en begeleidt hen daarbij. Ze handhaaft orde en treedt regelend op bij in de groep ongewenst gedrag.</p> <p>De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang levert een bijdrage aan de uitbreiding van het gedragsrepertoire van het kind door voorbeeldgedrag te tonen en door het kind zonodig feedback te geven op zijn gedrag en alternatieven te bespreken. Ze begeleidt het kind bij het omgaan met beperkingen of gedragsproblemen. Ze voedt kinderen (mede) op, ze draagt waarden en normen over en leert kinderen omgaan met praktische zaken (zoals persoonlijke eigendommen, financiën, huiswerk). De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang signaleert voortgang en/of afwijkingen in de sociaal-emotionele ontwikkeling van het kind en onderzoekt deze eventueel. Zonodig adviseert zij ouders/vervangende opvoeders bij opvoedingsvraagstukken.</p>	
Gewenst resultaat	<p>Een groep waarin het kind veilig is en zich thuis voelt en waarin kinderen prettig met elkaar omgaan. Het is de ouders/vervangende opvoeders duidelijk hoe het met het kind in de groep/opvang gaat. Het kind heeft feedback gekregen op zijn gedrag en alternatieven zijn met hem besproken. Het kind heeft informatie gekregen over waarden en normen en heeft leren omgaan met praktische zaken. Eventuele afwijkingen in de sociaal-emotionele ontwikkeling van het kind zijn door de gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang gesignaleerd en eventueel onderzocht. Ouders/vervangende opvoeders hebben eventueel advies gekregen bij opvoedingsvraagstukken.</p>	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none"> • Conflicthantering en omgaan met agressie • Feedbackvaardigheden • Gespreksvaardigheden • Kennis van (ortho)pedagogiek • Kennis van begeleidingsmethodieken • Kennis van budgetteren • Kennis van chronische ziekten, handicaps, taal- of ontwikkelingsachterstanden • Kennis van doelgroepen: baby's, peuters, kinderen • Kennis van groepsprocessen • Kennis van leer-, opvoedings- en gedragsproblematiek 	Aansturen <ul style="list-style-type: none"> • Uitoefenen van gezag 	De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang toont overwicht bij het handhaven van afspraken en regels, zodat het kind en de groep duidelijk is welke grenzen er zijn en dat deze niet overschreden mogen worden.
	Begeleiden <ul style="list-style-type: none"> • Coachen 	De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang geeft het kind heldere, eerlijke en constructieve feedback en stimuleert om alternatieven uit te proberen, zodat het functioneren van het kind wordt versterkt.
	Aandacht en begrip tonen <ul style="list-style-type: none"> • Interesse tonen • Luisteren 	De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang toont betrokkenheid bij het kind en de

Kerntaak 2 Opvoeden en ontwikkelen van het kind/de jongere

2.1 werkproces: Biedt het kind/de jongere opvang

<ul style="list-style-type: none">• Kennis van methodisch handelen• Kennis van psychologie in relatie tot de doelgroepen• Kennis van wet- en regelgeving• Nederlands - leesvaardigheid• Observatievaardigheden• Sociale vaardigheden• Voorlichting-, advies- en instructievaardigheden	<ul style="list-style-type: none">• Anderen steunen	ouders/vervangende opvoeders en luistert actief en herkent wanneer het kind het moeilijk heeft, zodat ze de nodige ondersteuning kan bieden.
	<p>Samenwerken en overleggen</p> <ul style="list-style-type: none">• Proactief informeren	De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang informeert de ouders/vervangende opvoeders over de gang van zaken in de opvang en over de sociaal-emotionele ontwikkeling van het kind en deelt met hen kennis, ervaring en inzichten met betrekking tot de opvoeding van het kind, zodat de ouders/vervangende opvoeders steeds op de hoogte zijn van de gang van zaken in de opvang en van de ontwikkeling van hun kind en bij opvoedingsvraagstukken kunnen profiteren van de kennis en ervaring die de gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang met hen deelt.
	<p>Omgaan met verandering en aanpassen</p> <ul style="list-style-type: none">• Met diversiteit (tussen mensen) omgaan	De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang toont respect voor verschillende achtergronden van kinderen (en ouders/vervangende opvoeders) en is in staat om vragen of problemen vanuit diverse gezichtspunten te bekijken, zodat de eigenheid van het kind (en ouders/vervangende opvoeders) gerespecteerd wordt.

Kerntaak 2 Opvoeden en ontwikkelen van het kind/de jongere

2.2 werkproces: Biedt het kind/de jongere persoonlijke verzorging

Omschrijving	De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang biedt het kind persoonlijke verzorging of ondersteunt hem bij ADL-activiteiten (algemene dagelijkse levensverrichtingen) en ze stimuleert het kind daarbij tot (steeds meer) zelfredzaamheid en zelfstandig functioneren. Zonodig verstrekt zij informatie(bronnen) over hygiëne, gezondheid en persoonlijke verzorging. Ze schat eventuele risico's in verband met de dynamiek van kinderen in. Ze werkt conform procedures. Ze signaleert bij de verzorging of ondersteuning voortgang en/of afwijkingen in de ontwikkeling. Zij signaleert symptomen van de meest voorkomende ziekten en verleent eerste hulp bij kleine ongevallen. Hierbij handelt ze volgens de richtlijnen van de organisatie. Ze informeert de ouders/vervangende opvoeders.	
Gewenst resultaat	Het kind is op een veilige manier verzorgd en heeft daarbij persoonlijke aandacht gekregen. Het kind verzorgt zich zoveel mogelijk zelfstandig, en heeft daarvoor zonodig informatie gekregen over hygiëne, gezondheid en persoonlijke verzorging. Bij ziekte heeft de gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang dit gesignaleerd en bij kleine ongelukken is eerste hulp toegepast; de ouders/vervangende opvoeders zijn geïnformeerd.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none">• Kennis van (kinder)EHBO of eerste hulp bij kleine ongevallen• Kennis van chronische ziekten, handicaps, taal- of ontwikkelingsachterstanden• Kennis van doelgroepen: baby's, peuters, kinderen• Kennis van gezondheid, ziekte en besmetting• Kennis van persoonlijke verzorging• Kennis van protocollen met betrekking tot hygiëne, veiligheid, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch werken• Rapportagevaardigheden• Signaleren van sociale problematiek, waaronder huiselijk geweld• Voorlichting-, advies- en instructievaardigheden	Begeleiden <ul style="list-style-type: none">• Adviseren	De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang adviseert het kind over de persoonlijke verzorging, zodat het kind hier inzicht in krijgt en dit (zoveel mogelijk) zelfstandig kan uitvoeren.
	Ethisch en integer handelen <ul style="list-style-type: none">• Integer handelen	De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang gaat discreet om met lichaamscontact tijdens de persoonlijke verzorging en respecteert vertrouwelijkheid, zodat het kind zich op zijn gemak voelt.
	Vakdeskundigheid toepassen <ul style="list-style-type: none">• Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden	De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang herkent de dynamiek van (met name) baby's en jonge kinderen en is daar continu alert op, zodat ze tijdig en adequaat reageert en daarmee ongelukken voorkomt.
	Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten <ul style="list-style-type: none">• Aansluiten bij behoeften en verwachtingen	De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang geeft het kind een op de persoon toegesneden verzorging, zodat aan de behoeften van het kind wordt voldaan.
	Instructies en procedures opvolgen <ul style="list-style-type: none">• Werken conform voorgeschreven procedures	De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang houdt zich bij de verzorging en bij ziekte

Kerntaak 2 Opvoeden en ontwikkelen van het kind/de jongere		
2.2 werkproces: Biedt het kind/de jongere persoonlijke verzorging		
		en ongevallen aan de procedures en richtlijnen, zodat de veiligheid van het kind steeds gewaarborgd is.

Kerntaak 2 Opvoeden en ontwikkelen van het kind/de jongere

2.3 werkproces: Draagt zorg voor de ruimte en huishoudelijke werkzaamheden

Omschrijving	De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang draagt zorg voor de ruimte en huishoudelijke werkzaamheden. Zij toetst de leefruimte en de spel- en speelmaterialen op geschiktheid voor de gebruiksdoelen, uitdagendheid, veiligheid, hygiëne en milieuriichtlijnen en past indien gewenst of nodig de leefruimte en het gebruik van spel-/speelmaterialen aan. Ze zorgt ervoor dat de huishoudelijke taken uitgevoerd worden door haarzelf of uitgevoerd kunnen worden door andere beroepskrachten.	
Gewenst resultaat	De ruimte en spel- en speelmaterialen voldoen aan veiligheidsnormen, milieuriichtlijnen en hygiëne en zijn uitdagend en geschikt voor het doel. Huishoudelijke taken zijn uitgevoerd.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none">• Kennis van protocollen met betrekking tot hygiëne, veiligheid, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch werken• Rekenvaardigheden - getallen• Rekenvaardigheden - meten en meetkunde• Rekenvaardigheden - verhoudingen	Begeleiden <ul style="list-style-type: none">• Anderen ontwikkelen	De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang schept een uitdagende en geschikte ruimte/omgeving met kansen en mogelijkheden voor ontwikkeling van kinderen en toetst deze aan richtlijnen, zodat de kinderen op een veilige manier gestimuleerd worden in hun ontwikkeling.
	Materialen en middelen inzetten <ul style="list-style-type: none">• Materialen en middelen doeltreffend gebruiken	De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang is op de hoogte van de werking van schoonmaakmiddelen en materialen en maakt daar verantwoord gebruik van, zodat verspilling en onnodige belasting van het milieu worden voorkomen en de hygiëne bevordert wordt.
	Instructies en procedures opvolgen <ul style="list-style-type: none">• Werken conform veiligheidsvoorschriften	De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang werkt volgens veiligheidsregels en voorschriften, ze ziet erop toe dat ook anderen zich aan deze regels houden en gebruikt materialen op een veilige manier, zodat de veiligheid van de kinderen is gewaarborgd.

Kerntaak 2 Opvoeden en ontwikkelen van het kind/de jongere

2.4 werkproces: Biedt het kind/de jongere ontwikkelingsgerichte activiteiten aan

Omschrijving	De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang biedt het kind ontwikkelingsgerichte activiteiten aan. Hierbij speelt ze in op behoeften en interesses van de kinderen, zodat de kinderen deelnemen aan activiteiten die aansluiten bij hun ontwikkeling en beleavingswereld. Het gaat om volgen en uitdagen, om vermaken en ontplooiën. Maar ook om het bieden van de vrijheid om niets te doen. Zij organiseert de activiteiten, voert ze uit (eventueel met behulp van anderen), kiest sport-, spel- en speelmateriaal en begeleidt en stimuleert individuele kinderen of een groep(je) kinderen bij de activiteiten. Ze signaleert en onderzoekt voortgang en/of afwijkingen in de ontwikkeling van het kind bij de uitvoering van de ontwikkelingsgerichte activiteiten. Eventueel enthousiasmeert ze betrokkenen (ouders, vrijwilligers) om een bijdrage te leveren aan de uitvoering van de activiteiten en werkt ze met hen samen. Zonodig stimuleert en adviseert ze ouders met betrekking tot het thuis uitvoeren van (spel)activiteiten met hun kind.	
Gewenst resultaat	De kinderen zijn in hun ontwikkeling gestimuleerd via het uitvoeren van activiteiten.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none">• Creatieve vaardigheden• ICT vaardigheden• Kennis van (kinder)EHBO of eerste hulp bij kleine ongevallen• Kennis van leer-, opvoedings- en gedragsproblematiek• Kennis van methodiek Voor- en vroegschoolse educatie (VVE)• Kennis van protocollen met betrekking tot hygiëne, veiligheid, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch werken• Kennis van psychologie in relatie tot de doelgroepen• Observatievaardigheden• Vaardigheden in sport en spel	Begeleiden <ul style="list-style-type: none">• Motiveren	De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang motiveert het kind om zijn best te doen, uitdagingen aan te gaan en doelen te bereiken, zodat het kind in zijn ontwikkeling gestimuleerd wordt.
	Materialen en middelen inzetten <ul style="list-style-type: none">• Materialen en middelen doeltreffend gebruiken• Geschikte materialen en middelen kiezen	De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang kiest sport-, spel- en speelmaterialen die aansluiten bij de behoeften en ontwikkeling van het kind en gebruikt deze -eventueel in overleg met betrokkenen- effectief en vindingrijk, zodat de ontwikkeling van het kind gestimuleerd wordt.
	Plannen en organiseren <ul style="list-style-type: none">• Activiteiten plannen• Tijd indelen• Voortgang bewaken	De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang regelt ruim van tevoren activiteiten en schat de benodigde tijd in, ze houdt rekening met onvoorziene omstandigheden en houdt de voortgang in de gaten, zodat het activiteitenprogramma zoveel mogelijk volgens plan uitgevoerd wordt.

Kerntaak 3 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken

Proces-competentie-matrix Gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang

Kerntaak 3 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken		Competenties																			
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T
		Beoordelen en activiteiten initieren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwach- tingen van de "klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen
Werkprocessen		U	V	W	X	Y															
3.1	Werkt aan deskundigheidsbevordering en professionalisering van het beroep											X									
3.2	Werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg																		X		
3.3	Stemt de werkzaamheden af met betrokkenen					X											X				
3.4	Voert coördinerende taken uit		X			X											X				
3.5	Onderhoudt een netwerk					X															
3.6	Voert beleidsmatige taken uit					X			X												
3.7	Voert beheertaken uit									X			X								X
3.8	Evalueert de werkzaamheden				X					X				X							

Betekenis van de kerntaak voor deze kwalificatie

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze kwalificatie. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang

Kerntaak 3 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken		
3.1 werkproces: Werkt aan deskundigheidsbevordering en professionalisering van het beroep		
Omschrijving	De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang werkt aan deskundigheidsbevordering en professionalisering van het beroep. Zij leest vakliteratuur, volgt bijscholing en voert haar werkzaamheden uit volgens de daar geleerde kennis en vaardigheden. Ze vraagt om feedback over haar eigen functioneren en geeft feedback aan collega's en vrijwilligers. Ze stelt samen met haar leidinggevende een persoonlijk ontwikkelplan op en voert dit uit. Ze neemt deel aan inhoudelijke discussies met collega's en anderen over het beroep en levert zo een bijdrage aan visieontwikkeling van het beroep en de beroepsuitoefening en draagt deze ook uit aan anderen.	
Gewenst resultaat	De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang heeft haar deskundigheid actief en adequaat bevorderd. Ze heeft op een actieve en adequate manier bijgedragen aan de professionalisering van het beroep en de positionering van de beroepsgroep.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none"> • Feedbackvaardigheden • Kennis van het werkveld kinderopvang • Nederlands - leesvaardigheid • Reflectievaardigheden 	Vakdeskundigheid toepassen <ul style="list-style-type: none"> • Expertise delen 	De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang houdt vakkennis en vaardigheden bij en draagt de eigen kennis en expertise op begrijpelijke wijze over aan collega's en andere deskundigen, gebruikt feedback om van te leren en neemt deel aan inhoudelijk, beroepsmatige discussies, zodat zij werkt aan haar persoonlijke ontwikkeling en een bijdrage levert aan de professionalisering van het beroep.

Kerntaak 3 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken**3.2 werkproces: Werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg**

Omschrijving	De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg door bijvoorbeeld te participeren in ontwikkel- of intervisiegroepen en door haar kennis van het vakgebied in te zetten bij verbetertrajecten. Zij bewaakt systematisch de kwaliteit van haar werkzaamheden en signaleert en rapporteert tijdig knelpunten. Zij neemt deel aan onderzoeken die binnen de organisatie verricht worden, gebruikt waar mogelijk informatie uit wetenschappelijk onderzoek en werkt mee aan standaard- en/of protocolontwikkeling.	
Gewenst resultaat	De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang heeft haar deskundigheid doelbewust aangewend om de kwaliteit van de werkzaamheden in de opvang en begeleiding te verbeteren.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none">• Kennis van kwaliteitszorgsystemen• Kennis van wet- en regelgeving• Nederlands - mondelinge taalvaardigheid	<ul style="list-style-type: none">• Instructies en procedures opvolgen• Werken overeenkomstig de wettelijke richtlijnen• Werken conform voorgeschreven procedures	De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang houdt zich aan de voorgeschreven procedures rondom kwaliteitsverbetering en aan wettelijke richtlijnen en stimuleert anderen om zich hier ook aan te houden, zodat zij een effectieve bijdrage levert aan het bevorderen en bewaken van de kwaliteitszorg.

Kerntaak 3 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken		
3.3 werkproces: Stemt de werkzaamheden af met betrokkenen		
Omschrijving	De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang stemt haar werkzaamheden af met collega's, draagt werkzaamheden over, maakt afspraken over de opvang en begeleiding en over knelpunten daarin. Zij neemt deel aan voor de afstemming van haar werkzaamheden relevante overlegvormen.	
Gewenst resultaat	Een soepel verlopende dienstverlening waarin kwaliteit, continuïteit en eenduidigheid gewaarborgd zijn.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none"> Sociale vaardigheden Vergadervaardigheden 	Samenwerken en overleggen <ul style="list-style-type: none"> Afstemmen Anderen raadplegen en betrekken 	De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang overlegt bij de uitvoering van de opvang en begeleiding tijdig en regelmatig met collega's, raadpleegt anderen indien nodig, weet wat de consequenties zijn van de eigen acties en stelt zich zo op dat de samenwerking in het team soepel verloopt, zodat de gezamenlijke dienstverlening eenduidig en soepel verloopt.
	Plannen en organiseren <ul style="list-style-type: none"> Doelen en prioriteiten stellen 	De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang houdt rekening met de haalbaarheid van haar werkzaamheden in tijd en kwaliteit, zodat de continuïteit en kwaliteit van de opvang en begeleiding gewaarborgd zijn.

Kerntaak 3 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken

3.4 werkproces: Voert coördinerende taken uit

Omschrijving	De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang voert coördinerende taken uit. Ze maakt een verdeling van de werkzaamheden, geeft prioriteiten aan en houdt contact met collega's en deskundigen binnen de organisatie over de opvang en begeleiding van de kinderen. De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang stemt de werkzaamheden van de verschillende betrokkenen op elkaar af, ze ziet toe op de uitvoering van de werkzaamheden en de continuïteit van de opvang en begeleiding. In dit kader organiseert en geeft ze werkbegeleiding aan nieuwe collega's en vrijwilligers.	
Gewenst resultaat	Een soepel verlopende dienstverlening waarin continuïteit en kwaliteit van de dienstverlening en van de medewerkers gewaarborgd zijn.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none">• Begeleidingsvaardigheden• Gespreksvaardigheden	Aansturen <ul style="list-style-type: none">• Instructies en aanwijzingen geven• Functioneren van mensen controleren• Richting geven	De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang geeft duidelijk aan wat er moet gebeuren en wanneer, ze geeft duidelijk aan wat ze van de collega's verwacht en ze ziet erop toe dat dit gebeurt en maakt via werkbegeleiding zaken in het functioneren van de medewerker(s) bespreekbaar, zodat de opvang organisatorisch goed verloopt en de medewerkers goed functioneren.
	Samenwerken en overleggen <ul style="list-style-type: none">• Afstemmen• Anderen raadplegen en betrekken• Proactief informeren	De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang raadpleegt tijdig de bij het kind en de opvang en begeleiding betrokken of benodigde collega's en (externe) deskundigen en zorgt er uit zichzelf voor dat ook zij door haar tijdig en goed geïnformeerd zijn en stemt de werkzaamheden af, zodat de opvang en begeleiding van verschillende bij het kind betrokkenen goed op elkaar aansluiten.
	Plannen en organiseren <ul style="list-style-type: none">• Activiteiten plannen	De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang zorgt voor afstemming van werkzaamheden en maakt een planning, waarbij ze rekening houdt met de huidige en mogelijk veranderende mogelijkheden en omstandigheden, zodat de continuïteit van de dienstverlening gewaarborgd wordt.

Kerntaak 3 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken		
3.5 werkproces: Onderhoudt een netwerk		
Omschrijving	De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang bouwt en onderhoudt een actief netwerk van contacten met collega's en deskundigen van andere organisaties en disciplines. Ze neemt in het kader van dit netwerk deel aan relevante overlegvormen en collegiale consultatie met betrekking tot de opvang en begeleiding van de kinderen. Zij draagt gegevens over naar collega's in organisaties die bij het kind betrokken zijn.	
Gewenst resultaat	Een actueel netwerk van contacten die de organisatie of vestiging, de opvang en begeleiding van de kinderen en/of de organisatie en uitvoering van meer omvangrijke of specifieke activiteiten ten goede komen.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van de sociale kaart • Kennis van doelgroepen: baby's, peuters, kinderen • Kennis van het werkveld kinderopvang • Nederlands - schrijfvaardigheid • Nederlands - taalverzorging en taalbeschouwing • Sociale vaardigheden • Vergadervaardigheden 	Samenwerken en overleggen <ul style="list-style-type: none"> • Afstemmen • Aanpassen aan de groep 	De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang bouwt een goede werkrelatie op met collega's en deskundigen van andere organisaties of disciplines en overlegt tijdig en regelmatig met hen, zodat zij deze contacten kan benutten om haar werkdoelen te bereiken.

Kerntaak 3 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken

3.6 werkproces: Voert beleidsmatige taken uit

Omschrijving	<p>De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang voert beleidsmatige taken uit. Zij participeert in beleidsvoorbereiding, dat wil zeggen: zij signaleert ontwikkelingen binnen en buiten de organisatie en doet voorstellen voor beleidswijzigingen. Ze onderzoekt of deze voorstellen haalbaar zijn. Op basis hiervan stelt zij mogelijk uit te voeren activiteiten van de organisatie/vestiging voor.</p> <p>Zij bevraagt collega's binnen de organisatie/vestiging op knelpunten in het (pedagogisch) beleid en zoekt oplossingen, ze plant daarop activiteiten waarvoor zij verantwoordelijk is of stelt deze bij.</p> <p>De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang verwoordt in voorkomende gevallen het (pedagogisch) beleid van haar organisatie en handelt ernaar, zowel richting intern betrokkenen als richting groepen in haar werkgebied, samenwerkingspartners en beleidsmakers.</p>	
Gewenst resultaat	<p>Een (pedagogisch) beleidsplan dat is afgestemd en geïmplementeerd in de organisatie/vestiging.</p> <p>De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang heeft een bijdrage geleverd aan beleidsontwikkeling van de organisatie.</p>	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none">• Kennis van wet- en regelgeving• Presentatievaardigheden	<p>Samenwerken en overleggen</p> <ul style="list-style-type: none">• Anderen raadplegen en betrekken	<p>De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang vraagt collega's binnen de organisatie/vestiging welke knelpunten zij ervaren in het (pedagogisch) beleid, zodat zij hiervoor oplossingen kan zoeken en een bijdrage kan leveren aan beleidsontwikkeling en aan de implementatie van het pedagogisch beleid.</p>
	<p>Overtuigen en beïnvloeden</p> <ul style="list-style-type: none">• Ideeën en meningen naar voren brengen en onderbouwen	<p>De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang neemt een duidelijk standpunt in bij haar voorstellen tot beleids(wijzigingen) en onderbouwt dit met steekhoudende argumenten, zodat het beleid is afgestemd op de specifieke situatie van de organisatie/vestiging.</p>

Kerntaak 3 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken**3.7 werkproces: Voert beheertaken uit**

Omschrijving	De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang voert beheertaken uit. Zij levert een praktische en organisatorische bijdrage aan het functioneren van haar organisatie. Zij draagt bij aan het zakelijk beheer, bijvoorbeeld het doen van bestellingen, bijhouden van de (kantoor)materialen, toezien op onderhoud van apparatuur, materiaal en werkruimte, etc. Zij bewaakt het budget voor de activiteiten en levert (financiële) rapportages.	
Gewenst resultaat	De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang heeft een praktische en organisatorische bijdrage geleverd aan het functioneren van haar organisatie. Er zijn voldoende middelen en materialen voor continuïteit in de dienstverlening.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none">• ICT vaardigheden• Kennis van budgetteren	Formuleren en rapporteren <ul style="list-style-type: none">• Nauwkeurig en volledig rapporteren	De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang verwerkt en registreert zorgvuldig alle benodigde (financiële) gegevens, zodat de (financiële) rapportages volledig en inzichtelijk zijn.
	Materialen en middelen inzetten <ul style="list-style-type: none">• Goed zorgdragen voor materialen en middelen	De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang zorgt ervoor dat apparatuur, materiaal en werkruimte onderhouden worden, zodat er voldoende materialen en middelen beschikbaar zijn om de continuïteit van de opvang en begeleiding te garanderen.
	Bedrijfsmatig handelen <ul style="list-style-type: none">• Financieel bewustzijn tonen• Kostenbewust handelen	De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang zorgt voor financiële registratie en verantwoording van haar projecten en activiteiten en maakt regelmatig afwegingen tussen kosten en baten, zodat zij bijdraagt aan een financieel gezonde organisatie.

Kerntaak 3 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken

3.8 werkproces: Evalueert de werkzaamheden

Omschrijving	De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang evalueert periodiek en aan het eind van het uitvoeringstraject de geboden opvang en begeleiding en de uitgevoerde coördinerende, beleidsmatige en beheertaken. Ze verzamelt relevante gegevens voor de evaluatie en analyseert deze. Op basis daarvan schrijft zij een evaluatieverslag. Zij bespreekt de gegevens uit de evaluatie met betrokkenen. Zij voert, indien daartoe aanleiding is, in overleg gewenste veranderingen door in de opvang en begeleiding en in de uitvoering van de coördinerende, beleidsmatige, beheertaken en netwerkcontacten.	
Gewenst resultaat	De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang kan op grond van conclusies uit de evaluatie (in overleg) de opvang en begeleiding en de uitvoering van coördinerende, beleidsmatige, beheertaken en netwerkcontacten bijsturen.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none">• Evaluatievaardigheden• Gespreksvaardigheden• ICT vaardigheden• Nederlands - schrijfvaardigheid• Nederlands - taalverzorging en taalbeschouwing	Aandacht en begrip tonen <ul style="list-style-type: none">• Luisteren• Interesse tonen	De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang vraagt het kind en andere betrokkenen naar hun ervaringen, ideeën en gevoelens over de geboden opvang en begeleiding en luistert aandachtig, zodat ze deze informatie kan meenemen/inbrengen bij de evaluatie.
	Formuleren en rapporteren <ul style="list-style-type: none">• Nauwkeurig en volledig rapporteren• Vlot en bondig formuleren	De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang verwerkt en registreert zorgvuldig alle benodigde gegevens en scheidt de hoofd- en bijzaken, zodat rapportages en evaluaties kernachtig, volledig en inzichtelijk zijn.
	Analyseren <ul style="list-style-type: none">• Informatie uiteenrafelen• Conclusies trekken• Oplossingen voor problemen bedenken	De gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang analyseert beschikbare (cijfermatige, mondelinge) gegevens grondig en concludeert of de geboden opvang en begeleiding en de uitgevoerde coördinerende, beleidsmatige, beheertaken en netwerkcontacten voldoen en of er voldoende voortgang is en komt met haalbare oplossingen, zodat ze indien nodig (in overleg) de uitvoering van haar werkzaamheden kan bijstellen.

2.3 Pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg

Kerntaak 1 Opstellen van een activiteitenprogramma en plan van aanpak

Proces-competentie-matrix Pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg

Kerntaak 1 Opstellen van een activiteitenprogramma en plan van aanpak		Competenties																			
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "Klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen
Werkprocessen																					
1.1	Inventariseert de situatie en wensen van het kind/de jongere														x				x		
1.2	Stelt een activiteitenprogramma op					x												x			
1.3	Maakt een plan van aanpak					x					x										

Betekenis van de kerntaak voor deze kwalificatie

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze kwalificatie. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg

Kerntaak 1 Opstellen van een activiteitenprogramma en plan van aanpak		
1.1 werkproces: Inventariseert de situatie en wensen van het kind/de jongere		
Omschrijving	De pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg inventariseert de situatie en wensen van het kind/de jongere. Zij voert een kennismakingsgesprek met het kind/de jongere en de ouders/vervangende opvoeders om de situatie en wensen in kaart te brengen. Zij observeert het kind/de jongere tijdens de opvang/begeleiding en verzamelt eventueel aanvullende informatie. De pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg neemt daarnaast kennis van het indicatiebesluit.	
Gewenst resultaat	De situatie en wensen van het kind/de jongere (en ouders/vervangende opvoeders) met betrekking tot opvang en begeleiding zijn duidelijk. Het eventuele indicatiebesluit is de pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg bekend.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van de doelgroepen: baby's, peuters, kinderen, jongeren • Kennis van gesprekstechnieken • Kennis van het werkveld jeugdzorg • Kennis van methoden van gegevensverzameling • Kennis van observatiemethodieken • Kennis van psychologie in relatie tot de doelgroepen • Nederlands - mondelinge taalvaardigheid • Rekenvaardigheden - verbanden • Signaleren van sociale problematiek, waaronder huiselijk geweld • Sociale vaardigheden 	Onderzoeken <ul style="list-style-type: none"> • Informatie achterhalen 	De pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg gebruikt verschillende bronnen om informatie over het kind/de jongere te verzamelen, zodat ze een volledig beeld heeft van de situatie en wensen van het kind/de jongere.
	Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten <ul style="list-style-type: none"> • Behoeften en verwachtingen achterhalen 	De pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg inventariseert actief de wensen en verwachtingen van het kind/de jongere en zijn ouders/vervangende opvoeders, zodat duidelijk is hoe de organisatie, binnen de mogelijkheden van dienstverlening, kan inspelen op de situatie en wensen van het kind/de jongere.

Kerntaak 1 Opstellen van een activiteitenprogramma en plan van aanpak		
1.2 werkproces: Stelt een activiteitenprogramma op		
Omschrijving	De pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg stelt een activiteitenprogramma op. Indien mogelijk betreft zij daarbij de kinderen/jongeren door hen input te laten leveren. Zij zoekt uit welke mogelijkheden voor activiteiten er zijn en selecteert activiteiten.	
Gewenst resultaat	Een activiteitenprogramma dat aansluit bij de wensen en ontwikkeling(sbehoeften) van de kinderen/jongeren en dat uitvoerbaar is binnen de organisatie en groep.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van creatieve en kunstzinnige vorming • Kennis van de doelgroepen: baby's, peuters, kinderen, jongeren • Kennis van de sociale kaart • Kennis van sport en spel 	Samenwerken en overleggen <ul style="list-style-type: none"> • Anderen raadplegen en betrekken 	De pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg vraagt de mening en ideeën van kinderen/jongeren en stimuleert hen om input te leveren voor het activiteitenprogramma, zodat het programma tegemoet komt aan hun wensen en behoeften.
	Plannen en organiseren <ul style="list-style-type: none"> • Activiteiten plannen 	De pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg plant en regelt ruim van tevoren activiteiten die goed op elkaar afgestemd zijn en houdt daarbij rekening met de mogelijkheden, zodat het activiteitenprogramma uitvoerbaar is en aansluit bij de wensen en behoeften van de kinderen/jongeren.

Kerntaak 1 Opstellen van een activiteitenprogramma en plan van aanpak		
1.3 werkproces: Maakt een plan van aanpak		
Omschrijving	De pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg maakt een plan van aanpak voor de begeleiding van een individueel kind/individuele jongere, voor de begeleiding van de groep en voor problemen in de interactie tussen kinderen/jongeren of levert een bijdrage hieraan. Ze legt het plan van aanpak, indien mogelijk, voor aan het kind/de jongere en ouders/vervangende opvoeders om instemming te verkrijgen voor het plan. Indien nodig, stelt zij het plan van aanpak bij.	
Gewenst resultaat	Een plan van aanpak waarin het kind/de jongere (en ouders /vervangende opvoeders) gekend is, dat duidelijk is en dat uitvoerbaar is binnen de instelling en groep.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van chronische ziekten, handicaps, taal- of ontwikkelingsachterstanden • Kennis van de doelgroepen: baby's, peuters, kinderen, jongeren • Kennis van leer-, opvoedings- en gedragsproblematiek • Nederlands - leesvaardigheid • Nederlands - schrijfvaardigheid • Nederlands - taalverzorging en taalbeschouwing 	Samenwerken en overleggen <ul style="list-style-type: none"> • Afstemmen 	De pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg bespreekt de inhoud van het plan van aanpak en de consequenties ervan met het kind/de jongere en ouders/vervangende opvoeders, zodat zij weten wat ze kunnen verwachten als het plan van aanpak wordt uitgevoerd.
	Formuleren en rapporteren <ul style="list-style-type: none"> • Nauwkeurig en volledig rapporteren 	De pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg stelt een nauwkeurig en volledig plan van aanpak op, zodat het kind/de jongere en de ouders/vervangende opvoeders precies weten welke aanpak gehanteerd wordt en welke ontwikkeling wordt nagestreefd.

Kerntaak 2 Opvoeden en ontwikkelen van het kind/de jongere

Proces-competentie-matrix Pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg

Kerntaak 2 Opvoeden en ontwikkelen van het kind/de jongere		Competenties																			
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen
Werkprocessen																					
2.1	Biedt het kind/de jongere opvang		x	x	x	x						x									x
2.2	Biedt het kind/de jongere persoonlijke verzorging			x			x												x		x
2.3	Draagt zorg voor de ruimte en huishoudelijke werkzaamheden			x									x								x
2.4	Biedt het kind/de jongere ontwikkelingsgerichte activiteiten aan			x									x					x			
2.5	Ondersteunt het kind/de jongere bij werk, scholing en vrije tijd			x		x															

Betekenis van de kerntaak voor deze kwalificatie

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze kwalificatie. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg

Kerntaak 2 Opvoeden en ontwikkelen van het kind/de jongere		
2.1 werkproces: Biedt het kind/de jongere opvang		
Omschrijving	<p>De pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg biedt het kind/de jongere opvang/een '(tweede) thuis' en begeleiding. Zij wisselt bij het komen en gaan van de kinderen/jongeren dagelijkse informatie uit met de ouders/vervangende opvoeders. Ze houdt zicht op kinderen/jongeren in de groep en zorgt voor een optimaal groeps- en leefklimaat. Ze signaleert problemen in de interactie tussen kinderen/jongeren in de groep en begeleidt hen daarbij. Ze handhaaft orde en treedt regelend op bij in de groep ongewenst gedrag. Ze schat eventuele risico's in en onderneemt tijdig actie. Ze werkt conform procedures.</p> <p>De pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg levert een bijdrage aan de uitbreiding van het gedragsrepertoire van het kind/de jongere door voorbeeldgedrag te tonen en door het kind/de jongere zonodig feedback te geven op zijn gedrag en alternatieven te bespreken. Ze begeleidt het kind/de jongere bij het omgaan met beperkingen of gedragsproblemen. Ze voedt kinderen/jongeren (mede) op, ze draagt waarden en normen over en leert kinderen/jongeren omgaan met praktische zaken (zoals persoonlijke eigendommen, financiën, huiswerk). De pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg signaleert voortgang en/of afwijkingen in de sociaal-emotionele ontwikkeling van het kind/de jongere. Zonodig adviseert zij ouders/vervangende opvoeders bij opvoedingsvraagstukken.</p>	
Gewenst resultaat	<p>Een groep waarin het kind/de jongere veilig is en zich thuis voelt en waarin kinderen/jongeren prettig met elkaar omgaan.</p> <p>Het is de ouders/vervangende opvoeders duidelijk hoe het met het kind/de jongere in de groep/opvang gaat. Het kind/de jongere heeft feedback gekregen op zijn gedrag en alternatieven zijn met hem besproken. Het kind/de jongere heeft informatie gekregen over waarden en normen en heeft leren omgaan met praktische zaken. Eventuele afwijkingen in de sociaal-emotionele ontwikkeling van het kind/de jongere zijn door de pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg gesignaleerd.</p> <p>Ouders/vervangende opvoeders hebben eventueel advies gekregen bij opvoedingsvraagstukken.</p>	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none"> • Conflicthantering en omgaan met agressie • Feedbackvaardigheden • Gespreksvaardigheden • Kennis van (ortho)pedagogiek • Kennis van begeleidingsmethodieken • Kennis van budgetteren • Kennis van chronische ziekten, handicaps, taal- of ontwikkelingsachterstanden • Kennis van de doelgroepen: baby's, peuters, kinderen, jongeren • Kennis van groepsprocessen 	<p>Aansturen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uitoefenen van gezag 	<p>De pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg toont overwicht bij het handhaven van afspraken en regels, zodat het kind/de jongere en de groep duidelijk is welke grenzen er zijn en dat deze niet overschreden mogen worden.</p>
	<p>Begeleiden</p> <ul style="list-style-type: none"> • Coachen 	<p>De pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg geeft het kind/de jongere heldere, eerlijke en constructieve feedback en stimuleert om alternatieven uit te proberen, zodat het functioneren van het kind/de jongere wordt versterkt.</p>

Kerntaak 2 Opvoeden en ontwikkelen van het kind/de jongere

2.1 werkproces: Biedt het kind/de jongere opvang

<ul style="list-style-type: none">• Kennis van leer-, opvoedings- en gedragsproblematiek• Kennis van methodisch handelen• Kennis van psychologie in relatie tot de doelgroepen• Kennis van wet- en regelgeving• Nederlands - leesvaardigheid• Observatievaardigheden• Sociale vaardigheden• Voorlichting-, advies- en instructievaardigheden	<p>Aandacht en begrip tonen</p> <ul style="list-style-type: none">• Interesse tonen• Luisteren• Anderen steunen	<p>De pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg toont betrokkenheid bij het kind/de jongere en de ouders/vervangende opvoeders en luistert actief en herkent wanneer het kind/de jongere het moeilijk heeft, zodat ze de nodige ondersteuning kan bieden.</p>
	<p>Samenwerken en overleggen</p> <ul style="list-style-type: none">• Proactief informeren	<p>De pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg informeert de ouders/vervangende opvoeders over de gang van zaken in de opvang en over de sociaal-emotionele ontwikkeling van het kind/de jongere en deelt met hen kennis, ervaring en inzichten met betrekking tot de opvoeding van het kind/de jongere, zodat de ouders/vervangende opvoeders steeds op de hoogte zijn van de gang van zaken in de opvang en van de ontwikkeling van hun kind en bij opvoedingsvraagstukken kunnen profiteren van de kennis en ervaring die de pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg met hen deelt.</p>
	<p>Vakdeskundigheid toepassen</p> <ul style="list-style-type: none">• Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden• Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen	<p>De pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg herkent agressie bij het kind/de jongere en schat eventuele risico's in, zodat ze tijdig actie onderneemt om te voorkomen dat de situatie escaleert. Zonodig toont zij hierbij fysieke kracht, zodat ze adequaat op agressie reageert.</p>
	<p>Omgaan met verandering en aanpassen</p> <ul style="list-style-type: none">• Met diversiteit (tussen mensen) omgaan	<p>De pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg toont respect voor verschillende achtergronden van kinderen/jongeren (en ouders/vervangende opvoeders) en is in staat om vragen of problemen vanuit diverse gezichtspunten te bekijken, zodat de eigenheid van het kind/de jongere (en ouders/vervangende opvoeders) gerespecteerd wordt.</p>

Kerntaak 2 Opvoeden en ontwikkelen van het kind/de jongere

2.2 werkproces: Biedt het kind/de jongere persoonlijke verzorging

Omschrijving	De pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg biedt het kind/de jongere persoonlijke verzorging of ondersteunt hem bij ADL-activiteiten (algemene dagelijkse levensverrichtingen) en ze stimuleert het kind/de jongere daarbij tot (steeds meer) zelfredzaamheid en zelfstandig functioneren. Zonodig verstrekt zij informatie(bronnen) over hygiëne, gezondheid en persoonlijke verzorging. Ze signaleert bij de verzorging of ondersteuning voortgang en/of afwijkingen in de ontwikkeling en bespreekt dit indien nodig met haar leidinggevende. Zij signaleert symptomen van de meest voorkomende ziekten en verleent eerste hulp bij kleine ongevallen. Hierbij handelt ze volgens de richtlijnen van de organisatie. Ze informeert de ouders/vervangende opvoeders.	
Gewenst resultaat	Het kind/de jongere is verzorgd en heeft daarbij persoonlijke aandacht gekregen. Het kind/de jongere verzorgt zich zoveel mogelijk zelfstandig en heeft daarvoor zonodig informatie gekregen over hygiëne, gezondheid en persoonlijke verzorging. Bij ziekte heeft de pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg dit gesignaleerd en bij kleine ongelukken is eerste hulp toegepast. De ouders/vervangende opvoeders zijn geïnformeerd.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none">• Kennis van (kinder)EHBO of eerste hulp bij kleine ongevallen• Kennis van de doelgroepen: baby's, peuters, kinderen, jongeren• Kennis van gezondheid, ziekte en besmetting• Kennis van persoonlijke verzorging• Kennis van protocollen met betrekking tot hygiëne, veiligheid, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch werken• Signaleren van sociale problematiek, waaronder huiselijk geweld• Voorlichting-, advies- en instructievaardigheden	Begeleiden <ul style="list-style-type: none">• Adviseren	De pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg adviseert het kind/de jongere over de persoonlijke verzorging en geeft alternatieven met hun voor- en nadelen, zodat het kind/de jongere hier inzicht in krijgt en eigen keuzes in maakt en dit (zoveel mogelijk) zelfstandig kan uitvoeren.
	Ethisch en integer handelen <ul style="list-style-type: none">• Integer handelen	De pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg gaat discreet om met lichaamscontact tijdens de persoonlijke verzorging en respecteert vertrouwelijkheid, zodat het kind/de jongere zich op zijn gemak voelt.
	Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten <ul style="list-style-type: none">• Aansluiten bij behoeften en verwachtingen	De pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg geeft het kind/de jongere een op de persoon toegesneden (advies over de) verzorging, zodat aan de behoeften van het kind/de jongere wordt voldaan.
	Instructies en procedures opvolgen <ul style="list-style-type: none">• Werken conform voorgeschreven procedures	De pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg houdt zich bij ziekte en ongevallen aan de richtlijnen, zodat de veiligheid van het kind/de jongere steeds gewaarborgd is.

Kerntaak 2 Opvoeden en ontwikkelen van het kind/de jongere

2.3 werkproces: Draagt zorg voor de ruimte en huishoudelijke werkzaamheden

Omschrijving	De pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg draagt zorg voor de ruimte en huishoudelijke werkzaamheden. Zij toetst de leefruimte en de spel- en speelmaterialen op geschiktheid voor de gebruiksdoelen, uitdagendheid, veiligheid, hygiëne en milieuriichtlijnen en past indien gewenst of nodig de leefruimte en het gebruik van spel-/speelmaterialen aan. Ze zorgt ervoor dat de huishoudelijke taken uitgevoerd worden door haarzelf of uitgevoerd kunnen worden door andere beroepskrachten. De pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg stemt de uitvoering van huishoudelijke taken af met het kind/de jongere.	
Gewenst resultaat	De ruimte en spel- en speelmaterialen voldoen aan veiligheidsnormen, milieuriichtlijnen en hygiëne en zijn uitdagend en geschikt voor het doel. Huishoudelijke taken zijn uitgevoerd.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none">• Kennis van protocollen met betrekking tot hygiëne, veiligheid, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch werken• Rekenvaardigheden - getallen• Rekenvaardigheden - meten en meetkunde• Rekenvaardigheden - verhoudingen	Begeleiden <ul style="list-style-type: none">• Motiveren• Anderen ontwikkelen	De pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg schept een uitdagende en geschikte ruimte/omgeving met kansen en mogelijkheden voor ontwikkeling van kinderen/jongeren en toetst deze aan richtlijnen en motiveert het kind/de jongere bij het uitvoeren van taken in het huishouden, zodat de kinderen/jongeren op een veilige manier gestimuleerd worden in hun ontwikkeling en hun bijdrage hebben geleverd aan de uitvoering van de huishoudelijke taken.
	Materialen en middelen inzetten <ul style="list-style-type: none">• Materialen en middelen doeltreffend gebruiken	De pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg is op de hoogte van de werking van schoonmaakmiddelen en materialen en maakt daar verantwoord gebruik van, zodat verspilling en onnodige belasting van het milieu worden voorkomen en de hygiëne bevorderd wordt.
	Instructies en procedures opvolgen <ul style="list-style-type: none">• Werken conform veiligheidsvoorschriften	De pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg werkt volgens veiligheidsregels en voorschriften, ze ziet erop toe dat ook anderen zich aan deze regels houden en gebruikt materialen op een veilige manier, zodat de veiligheid van de kinderen/jongeren is gewaarborgd.

Kerntaak 2 Opvoeden en ontwikkelen van het kind/de jongere

2.4 werkproces: Biedt het kind/de jongere ontwikkelingsgerichte activiteiten aan

Omschrijving	De pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg biedt het kind/de jongere ontwikkelingsgerichte activiteiten aan. Hierbij speelt ze in op behoeften en interesses van de kinderen/jongeren, zodat de kinderen/jongeren deelnemen aan activiteiten die aansluiten bij hun ontwikkeling en beleavingswereld. Het gaat om volgen en uitdagen, om vermaken en ontplooiën. Maar ook om het bieden van de vrijheid om niets te doen. Zij organiseert de activiteiten, voert ze uit (eventueel met behulp van anderen), kiest sport-, spel- en speelmaterialen en begeleidt en stimuleert individuele kinderen/jongeren of een groep(je) kinderen/jongeren bij de activiteiten. Ze signaleert voortgang en/of afwijkingen in de ontwikkeling van het kind/de jongere bij de uitvoering van de ontwikkelingsgerichte activiteiten en bespreekt dit zonedig met haar leidinggevende. Eventueel enthousiasmeert ze betrokkenen (ouders, vrijwilligers) om een bijdrage te leveren aan de uitvoering van de activiteiten en werkt ze met hen samen. Zonedig stimuleert en adviseert ze ouders met betrekking tot het thuis uitvoeren van (spel)activiteiten met hun kind.	
Gewenst resultaat	De kinderen/jongeren zijn in hun ontwikkeling gestimuleerd via het uitvoeren van activiteiten.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none">• Begeleidingsvaardigheden• Creatieve vaardigheden• ICT vaardigheden• Kennis van (kinder)EHBO of eerste hulp bij kleine ongevallen• Kennis van leer-, opvoedings- en gedragsproblematiek• Kennis van protocollen met betrekking tot hygiëne, veiligheid, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch werken• Kennis van psychologie in relatie tot de doelgroepen• Observatievaardigheden• Vaardigheden in sport en spel	Begeleiden <ul style="list-style-type: none">• Motiveren	De pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg motiveert het kind/de jongere om zijn best te doen, uitdagingen aan te gaan en doelen te bereiken, zodat het kind/de jongere in zijn ontwikkeling gestimuleerd wordt.
	Materialen en middelen inzetten <ul style="list-style-type: none">• Materialen en middelen doeltreffend gebruiken• Geschikte materialen en middelen kiezen	De pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg kiest sport-, spel- en speelmaterialen die aansluiten bij de behoeften en ontwikkeling van het kind/de jongere en gebruikt deze -eventueel in overleg met betrokkenen- effectief en vindingrijk, zodat de ontwikkeling van het kind/de jongere gestimuleerd wordt.
	Plannen en organiseren <ul style="list-style-type: none">• Activiteiten plannen• Tijd indelen• Voortgang bewaken	De pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg regelt ruim van tevoren activiteiten en schat de benodigde tijd in, ze houdt rekening met onvoorziene omstandigheden en houdt de voortgang in de gaten, zodat het activiteitenprogramma zoveel mogelijk volgens plan uitgevoerd wordt.

Kerntaak 2 Opvoeden en ontwikkelen van het kind/de jongere

2.5 werkproces: Ondersteunt het kind/de jongere bij werk, scholing en vrije tijd

Omschrijving	De pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg ondersteunt het kind/de jongere bij werk, scholing en vrije tijd. Zij biedt het kind/de jongere informatie(bronnen) aan over (vrije)tijdsbesteding, werken en leren, waarmee het kind/de jongere zijn leefsituatie kan optimaliseren. Ze motiveert en activeert het kind/de jongere bij het benutten en versterken van zijn gewenste sociale netwerk. Ze stimuleert het kind/de jongere tot eigen initiatief en geeft waar nodig advies, aanwijzingen, voorbeelden en keuzemogelijkheden. Ze betreft zoveel mogelijk het gezin en het sociale netwerk van het kind/de jongere.	
Gewenst resultaat	Het kind/de jongere optimaliseert zijn leefsituatie met behulp van informatie over vrije tijd, werken of leren en is daarbij ondersteund, gemotiveerd, geactiveerd en gestimuleerd door de pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none">• Kennis van de sociale kaart• Kennis van psychologie in relatie tot de doelgroepen• Kennis van wet- en regelgeving• Sociale vaardigheden• Voorlichting-, advies- en instructievaardigheden	Begeleiden <ul style="list-style-type: none">• Coachen• Motiveren	De pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg motiveert het kind/de jongere zelf oplossingen en alternatieven voor problemen te bedenken en uit te proberen, uitdagingen aan te gaan en doelen te bereiken, zodat het kind/de jongere leert hoe hij zijn leefsituatie kan verbeteren op het gebied van vrije tijd, werken of leren.
	Samenwerken en overleggen <ul style="list-style-type: none">• Anderen raadplegen en betrekken	De pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg raadpleegt het gezin en het sociale netwerk van het kind/de jongere en roept hun hulp in, zodat ook het netwerk rond het kind/de jongere een bijdrage kan leveren aan het verbeteren van de leefsituatie van het kind/de jongere.

Kerntaak 3 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken

Proces-competentie-matrix Pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg

Kerntaak 3 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken		Competenties																								
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y
		Beslissen en activiteiten initieren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwach- tingen van de "Klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen
Werkprocessen																										
3.1	Werkt aan deskundigheidsbevordering en professionalisering van het beroep											X														
3.2	Werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg																			X						
3.3	Stemt de werkzaamheden af met betrokkenen					X												X								
3.4	Voert coördinerende taken uit																									
3.5	Onderhoudt een netwerk																									
3.6	Voert beleidsmatige taken uit																									
3.7	Voert beheertaken uit																									
3.8	Evalueert de werkzaamheden				X						X			X												

Betekenis van de kerntaak voor deze kwalificatie

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze kwalificatie. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg

Kerntaak 3 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken		
3.1 werkproces: Werkt aan deskundigheidsbevordering en professionalisering van het beroep		
Omschrijving	De pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg werkt aan deskundigheidsbevordering en professionalisering van het beroep. Zij leest vakliteratuur, volgt bijscholing en voert haar werkzaamheden uit volgens de daar geleerde kennis en vaardigheden. Ze vraagt om feedback over haar eigen functioneren en geeft feedback aan collega's en vrijwilligers. Ze stelt samen met haar leidinggevende een persoonlijk ontwikkelplan op en voert dit uit. Ze neemt deel aan inhoudelijke discussies met collega's en anderen over hte beroep en levert zo een bijdrage aan visieontwikkeling van het beroep en de beroepsuitoefening en draagt deze visie ook uit aan anderen.	
Gewenst resultaat	De pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg heeft haar deskundigheid actief en adequaat bevorderd. Ze heeft op een actieve en adequate manier bijgedragen aan de professionalisering van het beroep en de positionering van de beroepsgroep.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none"> • Feedbackvaardigheden • Kennis van het werkveld jeugdzorg • Nederlands - leesvaardigheid • Reflectievaardigheden 	Vakdeskundigheid toepassen <ul style="list-style-type: none"> • Expertise delen 	De pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg houdt vakkennis en vaardigheden bij en draagt de eigen kennis en expertise op begrijpelijke wijze over aan collega's en andere deskundigen, gebruikt feedback om van te leren en neemt deel aan inhoudelijk, beroepsmatige discussies, zodat zij werkt aan haar persoonlijke ontwikkeling en een bijdrage levert aan de professionalisering van het beroep.

Kerntaak 3 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken		
3.2 werkproces: Werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg		
Omschrijving	De pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg door bijvoorbeeld te participeren in ontwikkel- of intervisiegroepen en door haar kennis van het vakgebied in te zetten bij verbetertrajecten. Zij bewaakt systematisch de kwaliteit van haar werkzaamheden en signaleert en rapporteert tijdig knelpunten.	
Gewenst resultaat	De pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg heeft haar deskundigheid doelbewust aangewend om de kwaliteit van de werkzaamheden in de opvang en begeleiding te verbeteren.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van kwaliteitszorgsystemen • Nederlands - mondelinge taalvaardigheid 	Instructies en procedures opvolgen <ul style="list-style-type: none"> • Werken conform voorgeschreven procedures 	De pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg houdt zich aan de voorgeschreven procedures rondom kwaliteitsverbetering, zodat zij een effectieve bijdrage levert aan het bevorderen en bewaken van de kwaliteitszorg.

Kerntaak 3 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken		
3.3 werkproces: Stemt de werkzaamheden af met betrokkenen		
Omschrijving	De pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg stemt haar werkzaamheden af met collega's, draagt werkzaamheden over, maakt afspraken over de opvang en begeleiding en knelpunten daarin. Zij neemt deel aan voor de afstemming van haar werkzaamheden relevante overlegvormen.	
Gewenst resultaat	Een soepel verlopende dienstverlening waarin kwaliteit, continuïteit en eenduidigheid gewaarborgd zijn.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none"> Sociale vaardigheden Vergadervaardigheden 	Samenwerken en overleggen <ul style="list-style-type: none"> Afstemmen Anderen raadplegen en betrekken 	De pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg overlegt bij de uitvoering van de opvang en begeleiding tijdig en regelmatig met collega's, raadpleegt anderen indien nodig en weet wat de consequenties zijn van de eigen acties, zodat de gezamenlijke dienstverlening eenduidig en soepel verloopt.
	Plannen en organiseren <ul style="list-style-type: none"> Doelen en prioriteiten stellen 	De pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg formuleert bij (het overdragen van) haar werkzaamheden duidelijke doelen en geeft mogelijke knelpunten aan, zodat haar werkzaamheden voor collega's duidelijk zijn en de kwaliteit en continuïteit van de opvang en begeleiding gewaarborgd zijn.

Kerntaak 3 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken

3.8 werkproces: Evalueert de werkzaamheden

Omschrijving	De pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg evalueert de geboden opvang en begeleiding periodiek en aan het eind van het uitvoeringstraject. Ze verzamelt relevante gegevens voor de evaluatie en analyseert deze. Op basis daarvan schrijft zij een evaluatieverslag of evalueert zij mondeling met haar leidinggevende. Zij bespreekt de gegevens uit de evaluatie met betrokkenen. Zij voert, indien daartoe aanleiding is, in overleg gewenste veranderingen in opvang en begeleiding door. De pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg legt gegevens met betrekking tot de voortgang vast in het dossier van het kind/de jongere en/of in rapportages/overdrachten.	
Gewenst resultaat	De pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg kan op grond van de conclusies uit de evaluatie (in overleg) de opvang en begeleiding bijsturen. Het dossier van het kind/de jongere is up-to-date.	
Vakkennis en vaardigheden	Competentie en component(en)	Prestatie-indicator
<ul style="list-style-type: none">• Evaluatievaardigheden• Gespreksvaardigheden• Nederlands - schrijfvaardigheid• Nederlands - taalverzorging en taalbeschouwing	Aandacht en begrip tonen <ul style="list-style-type: none">• Interesse tonen• Luisteren	De pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg vraagt het kind/de jongere en andere betrokkenen naar hun ervaringen, ideeën en gevoelens over de geboden opvang en begeleiding en luistert aandachtig, zodat ze deze informatie kan meenemen/inbrengen bij de evaluatie.
	Formuleren en rapporteren <ul style="list-style-type: none">• Nauwkeurig en volledig rapporteren• Vlot en bondig formuleren	De pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg verwerkt en registreert zorgvuldig alle benodigde gegevens en scheidt de hoofd- en bijzaken, zodat het dossier volledig is en rapportages en evaluaties kernachtig, volledig en inzichtelijk zijn.
	Analyseren <ul style="list-style-type: none">• Informatie uiteenrafelen• Conclusies trekken• Oplossingen voor problemen bedenken	De pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg haalt uit de gegevens die ze verzamelt (gesprekken, observaties) de belangrijkste informatie, concludeert op basis hiervan of de geboden opvang en begeleiding voldoen en of er voldoende voortgang is en komt met haalbare oplossingen, zodat indien nodig de opvang en begeleiding (in overleg) bijgesteld kunnen worden.

3. Certificeerbare eenheden

In dit dossier zijn geen certificeerbare eenheden opgenomen.

Deel D: Verantwoording

1. Inleiding

De verantwoording bij het kwalificatiedossier heeft tot doel de ontwikkeling van het kwalificatiedossier toe te lichten en te verantwoorden.

Het is een verantwoording van de stappen die zijn gezet bij het opstellen van het kwalificatiedossier zodat voor derden de procesgang transparant is. Het is een toelichting op de keuzes die zijn gemaakt bij het opstellen van de kwalificaties, zodat voor gebruikers inzichtelijk is wat wel en niet in het kwalificatiedossier is opgenomen en waarom die keuzes zijn gemaakt. Het is een vooruitblik op het ontwikkelingsperspectief van de kwalificaties in het licht van de dynamiek op de arbeidsmarkt en de dynamiek in de relaties tussen opleidingsinstellingen en behoeften van het bedrijfsleven.

Het Verantwoordingsdocument is van en voor de gebruikers. De verantwoording helpt het beroepsonderwijs keuzes te maken bij de inrichting van het onderwijs, de inhoud van de beroepspraktijkvorming en de examinering. Voor het bedrijfsleven wordt inzichtelijk gemaakt wat de relatie is tussen hun 'eigen' beroepscompetentieprofiel en het uiteindelijke kwalificatiedossier. Daarbij zijn twee vertaalslagen aan de orde:

- de selectie van een, respectievelijk het verwant verklaren van meerdere beroepscompetentieprofielen
- de vertaling van vakvolwassen beroepsbeoefenaar naar beginnend beroepsbeoefenaar met inachtneming van de wettelijke beroepsvereisten

De verantwoording bestaat uit twee delen:

- Proces- en inhoudsinformatie
- Ontwikkel- en onderhoudsinformatie

In Proces- en inhoudsinformatie staat reflectie op het ontwikkelingsproces van het kwalificatiedossier centraal. Belangrijke thema's zijn wie in welke hoedanigheid betrokken is geweest bij de ontwikkeling van het kwalificatiedossier en welke onderwerpen en discussies aan de orde waren. Maar ook wat er in dit kwalificatiedossier gewijzigd is ten opzichte van het vorige dossier. In de Ontwikkel- en onderhoudsinformatie geven de betrokken partijen aan welke agenda voor de toekomst uit het overleg en de discussiepunten tussen alle partijen tijdens het tot stand komen van het kwalificatiedossier naar voren zijn gekomen.

2. Proces- en inhoudsinformatie

2.1 Betrokkenen

Dit kwalificatiedossier is ontwikkeld door Calibris, afdeling Ontwikkeling & Innovatie. Tijdens de ontwikkeling van dit kwalificatiedossier is overleg gevoerd met:

Klankbordgroep 2007 Pedagogisch medewerker 3 kinderopvang

Namens Onderwijs:

- Davinci College, medewerker onderwijs Ontwikkeling
- ROC van Amsterdam, coördinator team BBL CGL

Namens het Werkveld:

- Skon (Stichting Kinderopvang), praktijkopleider / BSO leidster
- Stichting Kinderopvang West Twente, vestigingshoofd KDV
- Stichting Kinderopvang Vlaardingen, praktijkopleider

Klankbordgroep 2007 Pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg

Namens Onderwijs:

- ROC van Amsterdam
- Deltion College
- Albeda College, teamleider SPW 4

Namens het Werkveld:

- Examenbank RBA 4, projectleider RBA 4, lid schrijfgroep RBA 4
- Rentray, personeelfunctionaris
- De Bruggen, teamleider
- Welschap Kinderopvang en Welzijn, opleidingsfunctionaris
- Stichting Flexus, coördinator

Klankbordgroep 2007 Gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang

Namens Onderwijs:

- Graafschap College, hoofddocent SPW 3
- ROC van Amsterdam Gooi en Vechtstreek, docent, coördinator, ontwikkelaar

Namens het Werkveld:

- Stichting Kinderopvang West Twente, vestigingshoofd KDV
- Stichting Kinderopvang Leudal, coördinatrice Kwik (kwaliteit in kinderopvang), pedagoog, onderwijskundige
- Stichting Kinderopvang Vlaardingen, docent / BPV coördinator Platform

Klankbordgroep 2009 (Gespecialiseerd) Pedagogisch medewerker 3 en 4 kinderopvang

Namens het Onderwijs:

- Senior projectleider, LOI
- Werkgroepopleider PW3, docent, ROC Midden-Nederland
- Coach team PW kinderopvang, ROC Tilburg
- Docent, Koning Willem I College
- Docent, Koning Willem I College
- BPV coördinator, docent, ROC van Amsterdam
- Medewerker, ROC Friese Poort
- Medewerker, Albeda College
- Medewerker onderwijsontwikkeling, Da Vinci College
- Docent, ROC Eindhoven
- Medewerker, ROC van Twente

Namens het Werkveld:

- Medewerker, Kern-Kinderopvang
- Medewerker, Marianum
- Opleidingsadviseur, De Klimboom
- Praktijkopleider kinderopvang, Ludens
- Praktijkopleider, Stichting Kinderopvang Vlaardingen Opleidingscoördinator,

- Stichting Kinderopvang Oegstgeest

Klankbordgroep 2009 Pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg

Namens het Onderwijs:

- Praktijkcoördinator, werkgroep leider, ROC Midden-Nederland
- Medewerker, ROC Leiden
- Medewerker, ROC Tilburg
- Medewerker, ROC van Amsterdam
- Medewerker, ROC van Twente
- Projectleider welzijn, Deltion
- Medewerker afdeling SAW, Koning Willem I College

Namens het Werkveld:

- Medewerker, Ipse De Bruggen
- Medewerker, Entrea

Platform SAW

Namens Onderwijs:

- Voorzitter landelijke platform VMBO/Zorg & Welzijn, Stichting Platforms vmbo
- Lid commissie Welzijn, MBO Raad
- Directeur sector Zorg&Welzijn Graafschap College, MBO Raad
- Voorzitter commissie Welzijn, MBO Raad
- Teammanager, MBO Raad
- Directeur Profit Opleidingen, NTRO
- Brancheadviseur, Calibris

Namens Werkgeversorganisaties:

- Opleidingsfunctionaris, Cedris
- Senior beleidsmedewerker, VGN
- Medewerker, MO Groep
- Algemeen Manager, Branchevereniging Ondernemers in de Kinderopvang
- Beleidsmedewerker, Branchevereniging Ondernemers in de Kinderopvang
- Beleidsmedewerker Opleidingen, GGZN
- Beleidsadviseur, Dienst Justitiële Inrichtingen
- Hoofd opleidingen GGZ Drenthe

Namens Werknemersorganisaties:

- Voorzitter, Beroepsvereniging Jongerenwerkers

Paritaire Commissie Calibris

Namens Onderwijs:

- Namens MBO Raad: directeur ROC van Twente
- Namens MBO Raad: directeur Dienst Onderwijseffectiviteit Koning Willem I College
- Namens MBO Raad: directeur Welzijn, Cultuur en Onderwijs, ROC Eindhoven
- Namens MBO Raad: directeur Opleidingsinstituut Rescue Nederland
- Namens MBO Raad: directeur ROC Zadkine
- Namens MBO Raad: onderwijsmanager cluster Sport en Bewegen, Albeda College

Namens Werkgeversorganisaties:

- Beleidsmedewerker Opleidingen ActiZ
- Directeur WOS
- Hoofd Arbeidszaken MO Groep
- Beleidsadviseur GGZ Nederland

Namens Werknemersorganisaties:

- Arbeidsvoorwaardenadviseur ABVAKABO/FNV
- Juridisch medewerkster NU'91
- Assistent bestuur FNV Sport
- Adviseur CNV Publieke Zaak

Bestuur Calibris

Namens Onderwijs (MBO Raad):

- Voorzitter BTG-GDW ROC Aventus
- Voorzitter CvB Regiocollege Zaanstreek Waterland

Namens Werkgeversorganisaties (MO Groep, ActiZ, VGN, NVZ):

- Manager Organisatie VGN
- Manager NVZ
- Voorzitter directie/bestuurder Zorggroep Almere

Namens Werknemersorganisaties:

- Landelijk bestuurder ABVAKABO/FNV (welzijnssector)
- Sectorbestuurder ABVAKABO/FNV (zorgsector)
- Landelijk bestuurder CNV Publieke Zaak (zorg- en welzijnssector)

2.2 Verwantschap

De beroepscompetentieprofielen die ten grondslag liggen aan dit kwalificatiedossier zijn verwant aan de andere beroepscompetentieprofielen binnen Sociaal Agogisch Werk (SAW). Het kwalificatiedossier Pedagogisch Werk vertoont inhoudelijke relaties met de andere SAW kwalificatiedossiers van Calibris. Er ligt een relatie met werkelden en doelgroepen. Zo kunnen binnen de setting van de brede school zowel beroepskrachten pedagogisch werk als onderwijsassistenten terecht. Deze relatie is tevens zichtbaar binnen de buitenschoolse opvang. De specifieke beroepsaspecten en beroepscontexten zijn echter ook uniek en zijn daarmee bepalend geweest voor het ontwikkelen van een zelfstandig kwalificatiedossier Pedagogisch Werk. De verwantschap tussen de beroepscompetentieprofielen die ten grondslag liggen aan het kwalificatiedossier Pedagogisch Werk is uitgebreid beschreven in 'Klaar voor de toekomst' (NIZW, 2006). Voor een beschrijving van deze verwantschap alsook de verwantschap met de overige sociaal-agogische kwalificatiedossiers verwijzen we naar deze publicatie.

Verwantschap Pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg en Maatschappelijke Zorg vanwege de doelgroep mensen met een licht verstandelijk beperking

In het kwalificatiedossier Maatschappelijke Zorg is, evenals in het kwalificatiedossier Pedagogisch Werk bij de uitstroom Jeugdzorg, de doelgroep mensen met een licht verstandelijke beperking opgenomen.

In het kwalificatiedossier Pedagogisch Werk is bij de uitstroom Jeugdzorg in hoofdstuk 2.3 het volgende beschreven: 'Ook licht verstandelijke beperkte jongeren behoren tot de doelgroep'. In het kwalificatiedossier Maatschappelijke Zorg staat in deel A bij Jouw baan: 'Mensen met een lichamelijke en verstandelijke beperking' en in de uitstroom Medewerker Maatschappelijke Zorg (hoofdstuk 4.1) en Medewerker Gehandicaptenzorg (hoofdstuk 4.2) bij de algemene informatie bij context van de uitstroom: 'cliënten met een verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke beperking'.

Kwalificatiedossier Pedagogisch Werk.

In de jeugdzorg is sprake van jongeren met een problematiek, waarbij tevens een licht verstandelijke beperking aan de orde kan zijn.

Kwalificatiedossier Maatschappelijke Zorg.

In de maatschappelijke opvang is sprake van volwassenen en ouderen met een problematiek, waarbij tevens een licht verstandelijke beperking aan de orde kan zijn.

In de gehandicaptenzorg komen mensen met een verstandelijke beperking voor, waaronder mensen met een licht verstandelijke beperking, met of zonder een problematiek.

Calibris heeft de kwalificatiedossiers Sociaal Agogisch Werk onderling op elkaar afgestemd. Dit blijkt uit de formulering van de kerntaken en werkprocessen. Resultaat is dat de titels van de kerntaken en werkprocessen zoveel mogelijk op een gelijkwaardige manier geformuleerd zijn. Daarnaast is de opsomming van de set kerntaken en werkprocessen (per kwalificatiedossier) zoveel mogelijk consistent vormgegeven.

De Paritaire commissie van Calibris stelt dat de kwalificatie Pedagogisch medewerker 3 kinderopvang (niveau 3) voor het onderwijs binnen de nominale studieduur van 3 jaar kan worden uitgevoerd, de kwalificaties gespecialiseerd Pedagogisch medewerker 4 kinderopvang en Pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg (beide niveau 4) kunnen binnen de nominale studieduur van 4 jaar worden uitgevoerd. De paritaire commissie heeft eveneens aangegeven dat dit kwalificatiedossier uitvoerbaar is, onafhankelijk van het gekozen onderwijsconcept.

Verwantschap in Beeld

Komen er 'verzorgende werkzaamheden' voor in kwalificaties in het Sociaal Agogisch Werk (SAW) of in het Onderwijs? Kennen kwalificaties in Verpleging & Verzorging (V&V) ook agogische werkzaamheden? Op deze vragen geeft onderstaand schema een antwoord.

SCHEMA KWALIFICATIESTRUCTUUR

VERPLEGING EN VERZORGING	GEDEELD GEBIED	SOCIAAL AGOGISCH WERK
		Onderwijsassistent
		Sociaal-cultureel werker
		Sociaal-maatschappelijk dienstverlener
		Pedagogisch medewerker 4 Jeugdzorg
		Gespecialiseerd Pedagogisch medewerker 4 Kinderopvang
		Pedagogisch medewerker 3 Kinderopvang
		Persoonlijk begeleider Gehandicaptenzorg
		Persoonlijk begeleider Specifieke doelgroepen
		Medewerker Maatschappelijke Zorg
Mbo-Verpleegkundige		
Verzorgende-IG		
Helpende Zorg en Welzijn		Helpende Zorg en Welzijn
Zorghulp		

Leeswijzer

- Kwalificaties uit de Verpleging en Verzorging (V&V) hebben een blauwe balk
- Kwalificaties uit het Sociaal Agogisch Werk (SAW) en de onderwijsassistent hebben een groene balk
- Een blauwe balk die stopt bij het middenvlak (gedeeld gebied) geeft aan dat die kwalificatie ALLEEN zorgtaken kent
- Een groene balk die stopt bij het middenvlak geeft aan dat die kwalificatie ALLEEN agogische taken heeft.
- Een groene of blauwe balk die verdergaat in het middengebied geeft aan dat een kwalificatie zowel agogische als verzorgende werkzaamheden bevat.
- Hoe langer een balk in het middengebied doorloopt des te groter is het aandeel werkzaamheden met zowel een agogisch als verzorgend karakter.

Voorbeelden

1. Bij de kwalificatie 'sociaal cultureel werk' stopt de groene balk voor het middenstuk (gedeeld gebied). Dit betekent dat deze kwalificatie alleen uit sociaal agogische taken bestaat. Het sociaal cultureel werk kent geen verzorgende elementen.
2. Sommige kwalificaties lopen door in het middenvlak (gedeeld gebied). Dat betekent dat deze kwalificatie werkzaamheden kent die van karakter zowel verzorgend als agogisch zijn. Zo heeft de kwalificatie pedagogisch werker niveau 3 kinderopvang verzorgende werkzaamheden. De balk is rechts groen gekleurd en loopt uitdovend verder in het middenvlak
3. Bij de kwalificatie *Helpende Zorg & Welzijn* gaat de linker blauwe balk in het middenvlak over in een groene balk die rechts verdergaat. Dit geeft aan dat deze kwalificatie zowel behoort tot de zorg als tot het sociaal agogisch werk.

4. Bij de kwalificatie *Maatschappelijke zorg 4 – gehandicaptenzorg* is de balk groen: gaat door in het middenstuk en loopt zelfs een stukje door in het gebied V&V. Het groen geeft aan dat deze kwalificatie agogisch is; (middenvlak) wijst erop dat de kwalificatie zowel agogische als verzorgende taken kent; het stukje V&V is ingevuld vanwege de zorgspecifieke 'verpleegtechnische handelingen'.

Opmerkingen:

- De lengte van de inkleuring van de balken zegt niets over de omvang van het kwalificatie of de uitgebreidheid van het onderwijsprogramma. Het gaat alleen om het zichtbaar maken van de relatieve mate waarin V&V en/of SAW elementen in een kwalificatie zijn opgenomen. Met andere woorden het geeft alleen een beeld van de raakvlakken tussen de verschillende dossiers.
- Het schema is geïnspireerd op de publicatie 'Klaar voor de toekomst' (Movisie, 2006) waarin de beroepenstructuur Zorg en Welzijn is beschreven. Meer informatie over de gedeelde taken vindt u in deze publicatie in Hoofdstuk 3.3, pagina 48 e.v..

2.3 Vertaling beroepscompetentieprofielen in kwalificatiedossier

De beroepscompetentieprofielen maken deel uit van de Beroepenstructuur Zorg en Welzijn 2005. Alle beroepscompetentieprofielen zijn gelegitimeerd door sociale partners. NIZW heeft de beroepscompetentieprofielen in een samenhangende structuur van beroepen binnen welzijn en maatschappelijke zorg geplaatst. De beroepenstructuur Zorg en Welzijn is afgerond en in oktober 2005 aangeboden aan het Platform Kwalificatiebeleid Zorg en Welzijn. De beroepenstructuur Zorg en Welzijn en de daaraan ten grondslag liggende beroepscompetentieprofielen zijn eigendom van en verkrijgbaar bij Movisie (voorheen NIZW).

In het kwalificatiedossier zijn de competenties uit het beroepscompetentieprofiel/de beroepscompetentieprofielen 'vertaald' naar de competenties uit het Competentiemodel Kenniscentra Beroepsonderwijs Bedrijfsleven Powered bij SHL.

Voor de ontwikkeling van dit kwalificatiedossier is gekeken naar de verschillen tussen de vakvolwassen beroepsbeoefenaar en de beginnend beroepsbeoefenaar.

De MO-groep heeft aangegeven groot belang te hechten aan stagiairs die competent zijn op het gebied van de kinder-EHBO voordat zij aan hun eerste stage beginnen.

Sociale partners en de MBO Raad kunnen zich vinden in dit kwalificatiedossier. De punten waarop het dossier nog verder verfijnd dient te worden zijn opgenomen in de onderhoudsagenda. In de paritaire commissie is aangegeven dat men tevreden is met het aggregatieniveau van dit kwalificatiedossier.

Certificeerbare eenheden

Voor het kwalificatiedossier Pedagogisch Werk zijn geen certificeerbare eenheden vastgesteld.

Selectie competenties en componenten

In de mbo-kwalificatiedossiers is gebruik gemaakt van het Competentiemodel beroepsonderwijs bedrijfsleven, ontwikkeld door SHL. Dit model bestaat uit 25 competenties, die bestaan uit 'componenten' waaraan 'gedragsankers' zijn verbonden. In de kwalificatiedossiers zijn de gedragsankers, via de context van het werkproces, omgezet in prestatie-indicatoren.

Calibris heeft bij de selectie van competenties en componenten een aantal criteria gehanteerd:

- selectie van essentiële competenties/componenten per werkproces
- controle of de competentieset de essentie van het beroep weergeeft
- indien een competentie in meerdere werkprocessen is geselecteerd, zijn in principe andere componenten geselecteerd of is een andere prestatie-indicator geformuleerd
- afstemming van de geselecteerde competenties/componenten binnen een domein
- afstemming van de geselecteerde competenties/componenten tussen domeinen
- afstemming van geselecteerde competenties/componenten tussen (delen van) verwante kwalificaties.

Verklaring Omtrent het Gedrag

Een beroepsbeoefenaar in de kinderopvang en in het onderwijs dient bij indiensttreding een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) te overleggen. Het is de verantwoordelijkheid van de beroepsbeoefenaar om aan deze eis te voldoen en valt formeel buiten de opdracht van de onderwijsinstelling die de opleiding verzorgt. (bron: Ministerie OCW: Wet Kinderopvang, art. 50 lid 2, 3 en 4 en bijbehorende Beleidsregels Kwaliteit Kinderopvang artikel 10; Ministerie van OCW: WEB, art. 4.2A.1; Wet op PO art. 3 lid 1a; Wet op VO art. 35.)

Subsidieregeling voor tegemoetkoming in de kosten voor vaccinatie Hepatitis B van leerlingen MBO- en HBO-onderwijs

MBO- en HBO leerlingen die stage- en werkervaring opdoen in zorg-welzijnsinstellingen moeten uit het oogpunt van arbeidsomstandigheden vanwege gezondheidsrisico's voldoende beschermd worden tegen Hepatitis B. Zij moeten zich om die reden laten vaccineren. Vaak betalen de studenten de kosten voor de vaccinatie zelf. Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft besloten om te voorzien in een tegemoetkoming van de kosten voor de vaccinatie tegen Hepatitis B van leerlingen die stage- en werkervaring opdoen in zorg- en welzijnsinstellingen. De tegemoetkoming is bedoeld voor onderwijsinstellingen en start vanaf het schooljaar 2008-2009. Voor informatie zie: <http://www.minvws.nl/nieuwsberichten/meva/2008/steun-voor-vaccinatie.asp-voor-vaccinatie.asp>

Relevante websites

Pedagogisch Kader Kindercentra 0-4 jaar

Het Pedagogisch Kader Kindercentra 0-4 jaar vormt het theoretische en praktische kader voor pedagogisch handelen in kindercentra. Het Pedagogisch Kader sluit nauw aan bij de opvoedingsdoelen uit de Wet Kinderopvang en is in samenspraak met een brede vertegenwoordiging vanuit ouderorganisaties, werkveld, wetenschap, expertisecentra en beroepsonderwijs tot stand gekomen.

Het Pedagogisch Kader Kindercentra 0-4 jaar is te vinden op www.curriculumkinderopvang.nl

Pedagogisch kader kindercentra 4-13 jaar

Het Pedagogisch kader kindercentra 4-13 jaar biedt pedagogisch medewerkers houvast bij het invullen en uitvoeren van het aanbod van de buitenschoolse opvang. De Wet Kinderopvang verplicht een centrum voor buitenschoolse opvang om 'verantwoorde kinderopvang' aan te bieden. Het Pedagogisch kader kindercentra 4-13 jaar geeft informatie over hoe de buitenschoolse opvang dat doet.

Het Pedagogisch kader kindercentra 4-13 jaar is te vinden op www.stichtingbkk.nl

Nederlands Jeugdinstituut kenniscentrum

Het Nederlands Jeugdinstituut (NJI) heeft als doel: het bevorderen van de lichamelijke, cognitieve, psychische en sociale ontwikkeling van kinderen en jongeren én van de sociale en pedagogische kwaliteit van de wereld waarin zij leven. Dit doet het NJI onder ander via

het verzamelen, valideren, verrijken en verspreiden van praktisch relevante en bewezen effectieve kennis. Het NJI is te vinden op www.nji.nl

Moderne vreemde talen

Engels of een andere moderne vreemde taal maakt geen onderdeel uit van de beroepsuitoefening. MVT is daarom in dit kwalificatiedossier niet opgenomen als onderdeel van de beroepsuitoefening.

De staatssecretaris OCW heeft op 18 juni 2010 via een brief de kenniscentra verzocht om in deel B de door het ministerie van OCW voorgestelde generieke eisen aan Engels voor mbo-4 kwalificaties op te nemen (ERK-niveau B1 voor de vaardigheden lezen en luisteren. Voor de vaardigheden gesprekken voeren, spreken en schrijven wordt het ERK-niveau A2 van toepassing). Calbris heeft MVT vooralsnog in alle kwalificaties van Calbris op niveau 4 opgenomen, in verband met de doorstroming naar vervolgopleidingen en het hanteren van een anderstalige studietekst, totdat de generieke eisen voor Engels wettelijk zijn vastgesteld.

2.4 Nederlands, rekenen en moderne vreemde talen

2.4.1 Pedagogisch medewerker 3 kinderopvang

Nederlands

Indicatief bevindt de beroepsinhoud van de Pedagogisch medewerker 3 kinderopvang zich op het volgende niveau:

- Mondelinge taalvaardigheid: 2F
- Leesvaardigheid: 2F
- Schrijfvaardigheid: 2F
- Taalverzorging en taalbeschouwing: 2F

Toelichting:

De Nederlandse taal is voor de beroepsuitoefening getypeerd op 2F (Meijerink, 2009). Dit is identiek aan de algemene eisen die aan de Nederlandse taal worden gesteld in een mbo-kwalificatie op niveau 3.

Een uitgebreid overzicht van de taalelementen en rekenkundige handelingen in relatie tot de beroepsuitoefening is opgenomen in het servicedocument Taal en Rekenen 2011-2012. Dit document staat op de website van Calibris: <http://www.calibris.nl> (Onderwijs - Onderwijsdocumenten - Servicedocumenten - taal en rekenen). Kies vervolgens het specifieke servicedocument.

Rekenen

Indicatief bevindt de beroepsinhoud van de Pedagogisch medewerker 3 kinderopvang zich op het volgende niveau:

- Getallen: 2F
- Verhoudingen: 2F
- Meten en meetkunde: 1F
- Verbanden: 1F

Toelichting:

Rekenen voor de beroepsuitoefening wijkt af van de algemene eisen die aan rekenen worden gesteld in een mbo-kwalificatie op niveau 3.

In het overzicht hieronder wordt het gewenste rekenniveau per vaardigheid weergegeven.

Een uitgebreid overzicht van de taalelementen en rekenkundige handelingen in relatie tot de beroepsuitoefening is opgenomen in het servicedocument Taal en Rekenen 2011-2012. Dit document staat op de website van Calibris: <http://www.calibris.nl> (Onderwijs - Onderwijsdocumenten - Servicedocumenten - taal en rekenen). Kies vervolgens het specifieke servicedocument.

2.4.2 Gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang

Nederlands

Indicatief bevindt de beroepsinhoud van de Gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang zich op het volgende niveau:

- Mondelinge taalvaardigheid: 3F
- Leesvaardigheid: 3F
- Schrijfvaardigheid: 3F
- Taalverzorging en taalbeschouwing: 3F

Toelichting:

De Nederlandse taal is voor de beroepsuitoefening getypeerd op 3F (Meijerink, 2009). Dit is identiek aan de algemene eisen die aan de Nederlandse taal worden gesteld in een mbo-kwalificatie op niveau 4.

Een uitgebreid overzicht van de taalelementen en rekenkundige handelingen in relatie tot de beroepsuitoefening is opgenomen in het servicedocument Taal en Rekenen 2011-2012. Dit document staat op de website van Calibris: <http://www.calibris.nl> (Onderwijs - Onderwijsdocumenten - Servicedocumenten - taal en rekenen). Kies vervolgens het specifieke servicedocument.

Rekenen

Indicatief bevindt de beroepsinhoud van de Gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang zich op het volgende niveau:

- Getallen: 2F
- Verhoudingen: 2F
- Meten en meetkunde: 1F
- Verbanden: 1F

Toelichting:

Rekenen voor de beroepsuitoefening wijkt af van de algemene eisen die aan rekenen worden gesteld in een mbo-kwalificatie op niveau 3.

In het overzicht hieronder wordt het gewenste rekenniveau per vaardigheid weergegeven.

Een uitgebreid overzicht van de taalelementen en rekenkundige handelingen in relatie tot de beroepsuitoefening is opgenomen in het servicedocument Taal en Rekenen 2011-2012. Dit document staat op de website van Calibris: <http://www.calibris.nl> (Onderwijs - Onderwijsdocumenten - Servicedocumenten - taal en rekenen). Kies vervolgens het specifieke servicedocument.

2.4.3 Pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg

Nederlands

Indicatief bevindt de beroepsinhoud van de Pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg zich op het volgende niveau:

- Mondelinge taalvaardigheid: 3F
- Leesvaardigheid: 3F
- Schrijfvaardigheid: 3F
- Taalverzorging en taalbeschouwing: 3F

Toelichting:

De Nederlandse taal is voor de beroepsuitoefening getypeerd op 3F (Meijerink, 2009). Dit is identiek aan de algemene eisen die aan de Nederlandse taal worden gesteld in een mbo-kwalificatie op niveau 4.

Een uitgebreid overzicht van de taalelementen en rekenkundige handelingen in relatie tot de beroepsuitoefening is opgenomen in het servicedocument Taal en Rekenen 2011-2012. Dit document staat op de website van Calibris: <http://www.calibris.nl> (Onderwijs - Onderwijsdocumenten - Servicedocumenten - taal en rekenen). Kies vervolgens het specifieke servicedocument.

Rekenen

Indicatief bevindt de beroepsinhoud van de Pedagogisch medewerker 4 jeugdzorg zich op het volgende niveau:

- Getallen: 2F
- Verhoudingen: 2F
- Meten en meetkunde: 1F
- Verbanden: 1F

Toelichting:

Rekenen voor de beroepsuitoefening wijkt af van de algemene eisen die aan rekenen worden gesteld in een mbo-kwalificatie op niveau 3.

In het overzicht hieronder wordt het gewenste rekenniveau per vaardigheid weergegeven.

Een uitgebreid overzicht van de taalelementen en rekenkundige handelingen in relatie tot de beroepsuitoefening is opgenomen in het servicedocument Taal en Rekenen 2011-2012. Dit document staat op de website van Calibris: <http://www.calibris.nl> (Onderwijs - Onderwijsdocumenten - Servicedocumenten - taal en rekenen). Kies vervolgens het specifieke servicedocument.

2.5 Discussiepunten

1. Afstemming

Calibris heeft alle kwalificatiedossiers zoveel mogelijk op elkaar afgestemd. Dit betreft, daar waar mogelijk, de beschrijving van kerntaken, de selectie van competenties, componenten en de beschrijving van prestatie-indicatoren. Deze afstemming heeft plaatsgevonden tussen kwalificatiedossiers binnen een domein en tussen kwalificatiedossiers van verschillende domeinen.

De afstemming tussen de kwalificatiedossiers Sociaal Agogische Werk met de kwalificatiedossiers Verpleging & Verzorging is aan de orde geweest. Sociale partners en MBO Raad hechten veel belang aan een optimale afstemming tussen de profielen in het kader van mobiliteit op de arbeidsmarkt en de doorstroommogelijkheden binnen het onderwijs. De afstemming tussen kwalificatiedossiers richt zich op afstemming in werkprocessen, competenties en Certificeerbare Eenheden. Bij de afstemming is gebruik gemaakt van het rapport Overeenkomsten en verschillen tussen de domeinen V&V en SAW (Movisie, september 2007).

2. Certificeerbare eenheden

Er is opnieuw gesproken over het begrip Certificeerbare Eenheden. In relatie tot de Certificeerbare Eenheden hebben de leden van platforms en de paritaire commissie vastgesteld dat zij een instrument missen ten behoeve van de verzilvering van opleidingsonderdelen. Zij zouden graag zien dat er een certificering zou bestaan gericht op doorstroming binnen opleidingen (vergelijkbaar met deelcertificaten).

3. Gedifferentieerd diplomeren

De vaststelling van de Meijerink-niveaus voor de Nederlandse taal en rekenen en Engels voor niveau 4 is aanleiding geweest om opnieuw te spreken over de wens gedifferentieerd te mogen diplomeren. Dit zou betekenen dat een deelnemer een 'vakdiploma' kan ontvangen wanneer alleen alle vakgerelateerde onderdelen zijn afgesloten. Wanneer ook de Nederlandse taal, rekenen en voor niveau 4 Engels op het vereiste niveau zijn afgesloten, zou de deelnemer een volledig diploma kunnen ontvangen met recht op doorstroming.

4. Vakkennis en vaardigheden

Calibris heeft de invulling van Vakkennis en vakvaardigheden verder verfijnd. Daar waar sprake is van specifieke kennisvereiste is dat ook beschreven als kennisvereiste. De Vakkennis en vaardigheden zijn op een redelijk hoog abstractieniveau geformuleerd. De uitwerking hiervan behoort tot de deskundigheid van het onderwijs.

5. Doorlopende leerlijnen

In het kader van doorlopende leerlijnen heeft Calibris (in overleg met onderwijs) doorstroombdocumenten ontwikkeld. Zo zijn er doorstroombdocumenten vanuit vmbo-examenprogramma's naar de mbo-kwalificaties. Daarnaast zijn doorstroombdocumenten ontwikkeld vanuit de mbo-kwalificaties met de meest relevante hbo-opleiding(en). Deze documenten kunnen worden gebruikt bij gesprekken tussen onderwijsinstellingen in het kader van doorstroming van leerlingen/deelnemers/studenten. Met het onderwijsveld is afgesproken deze documenten gezamenlijk te actualiseren zodra de kwalificatiedossiers voor langere tijd worden vastgesteld.

6. Ontwikkelagenda 2010

De onderwerpen uit de ontwikkelagenda zijn besproken. Deze onderwerpen zijn volgens het platform en de paritaire commissie afdoende verwerkt of opgenomen in de onderhoudsagenda 2011-2016.

2.6 Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande versie

Categorie	Kruis aan welke categorie van toepassing is :	Omschrijving
Categorie 1: Nieuw dossier		Dit dossier zat voorheen niet in de kwalificatiestructuur. Nadere toelichting is niet nodig.
Categorie 2: Nieuwe elementen		Dit betreft sterk gewijzigde dossiers waarop het Coördinatiepunt een ingangstoets heeft uitgevoerd. Er is sprake van nieuwe of samengevoegde kwalificaties, certificeerbare eenheden, bcp's, etc. Bij de toelichting hieronder bevindt zich een samenvatting van de wijzigingen in dit dossier.
Categorie 3: Wijzigingen	x	Er zijn zaken gewijzigd in een bestaand dossier. Bijvoorbeeld inhoudelijke wijzigingen in de kerntaakbeschrijving, veranderingen in competentiekeuzes en resultaatveranderingen in prestatie-indicatoren. Ook kleinere wijzigingen, zoals het toevoegen van matrices voor rekenen/wiskunde, het herstellen van spelfouten, herformuleringen die geen betekenisverschillen inhouden en beperkte tekstuele wijzigingen in de uitwerking van deel C vallen hieronder. Bij de toelichting hieronder bevindt zich een samenvatting van de wijzigingen in dit dossier.
Categorie 4: Ongewijzigd		Dossier is volledig ongewijzigd. Nadere toelichting is niet nodig.

De wijzigingen in dit kwalificatiedossier ten opzichte van de versie 2010-2011 zijn gedetailleerd beschreven in het servicedocument 'Veranderdocument wijzigingen in het kwalificatiedossier Pedagogisch Werk van 2010-2011 naar 2011-2012'. Dit servicedocument is te vinden op de website van Calibris, <http://www.calibris.nl>

3. Ontwikkel- en onderhoudsperspectief

Algemene onderwerpen (voor alle domeinen)	Actie	Wie	Wanneer
Gedifferentieerd diplomeren en verzilverbare eenheden	Monitoren van de ontwikkeling m.b.t. gedifferentieerd (met/zonder LLB) diplomeren en verzilverbare eenheden en actief beleid voeren	Calibris Platforms Paritaire commissie	2011
NQF/EQF	Ontwikkelingen monitoren en zo spoedig mogelijk NQF/EQF duiden in kwalificatiedossiers	Calibris Platforms Paritaire commissie	2011- 2016
Onderhoud kd's vanaf brede invoering in 2011	Monitoren van trends en ontwikkelingen in de beroepsuitoefening en op de arbeidsmarkt en dit plaatsen in onderhoudsperspectief	Calibris Platforms Paritaire commissie	2011- 2016
Ontwikkelingen bcp's	Nieuwe bcp's en geactualiseerde bcp's worden aangeleverd door sociale partners	Sociale partners	2011- 2016
Actualisatie kwalificatiedossiers	Op basis van nieuwe en/of geactualiseerde bcp's worden kwalificatiedossiers aangepast	Calibris Platforms Paritaire commissie	2011- 2016
Uitvoerbaarheid kwalificatiedossiers	Onderzoek naar uitvoerbaarheid van kwalificatiedossiers voor het werkveld en onderwijs	Calibris Platforms Paritaire commissie	2011-2016
Certificeerbare eenheden	Arbeidsmarktrelevantie en uitvoerbaarheid van huidige en mogelijk nieuwe CE's meenemen in de evaluatie van de kd's in relatie tot kd's 2016 (of eerder als er aanleiding tot onderhoud is)	Calibris Platforms Paritaire Commissie	2011- 2016
Structuur van Certificeerbare eenheden	Voor alle kd's onderzoeken op welke wijze de structuur van CE's of andere eenheden kan bijdragen aan flexibilisering van de kwalificatiestructuur (door-, terugstroom en zij-instroom)	Calibris Platforms Paritaire Commissie	2011-2016
Vakkennis en vaardigheden	Nieuwe ontwikkelingen opnemen (relatie pilots, onderzoeken, servicedocumenten)	Calibris Platforms Paritaire Commissie	2011-2016
Ondernemerschap binnen beroepen	Desgewenst ontwikkelingen monitoren en bediscussieren	Calibris Platforms Paritaire Commissie	2011-2016

Algemene wet- en regelgeving	Monitoring algemene wet- en regelgeving. Zonodig gevolgen in kd's doorvoeren.	Calibris Platforms Paritaire commissie	2011- 2016
Vertegenwoordiging in klankbordgroepen (kgb's) en platforms	Voldoende vertegenwoordiging voor alle kd's in kgb's en platforms. Zonodig actie ondernemen.	Calibris Platforms Paritaire commissie	2011-2016
Kd-gerelateerde activiteiten	Actief meedraaien in werkgroepen en advisering, zoals bijvoorbeeld examenprofielen	Calibris Platforms Paritaire commissie	2011-2016
Servicedocumenten	Gedurende de looptijd van de kd's door onderwijs en/of werkveld gewenste servicedocumenten ontwikkelen, zoals bijvoorbeeld LLB – relatie tot het kd in kaart brengen	Calibris Platforms Paritaire commissie	2011-2016
Branches in kd's	Consequenties van kwalificerend en ontwikkelingsgericht erkennen en de gevolgen voor de kd's onderzoeken. De resultaten voorleggen aan het bestuur om hier beleid op te kunnen formuleren	Calibris Platforms Paritaire commissie	2011 – 2016

Onderwerpen domein SAW	Actie	Wie	Wanneer
BCP Jeugdzorgwerker	Bepalen (en doorvoeren) van consequenties voor de KD's Hierbij aandacht voor niveau differentiatie	Calibris Platform SAW Paritaire commissie	2011
BCP's GGZ (indien gereed)	Bepalen (en doorvoeren) van consequenties voor de KD's	Calibris Platform SAW Paritaire commissie	2011 of 2012
Uitstromen kwalificatiedossier PW4 JZ en PW4 KO	Evaluatie uitstromen PW4 JZ en PW4 KO	Calibris Platform SAW Paritaire commissie	2011-2016
Titels uitstromen kwalificatiedossiers PW en MZ	Evaluatie titels van de uitstromen in de kwalificatiedossiers MZ en PW	Calibris Platform SAW Paritaire commissie	2011-2016
Gastouders	Ontwikkelingen volgen en zo mogelijk doorontwikkeling bcp starten	Calibris Platform SAW	2011 - 2016

		Paritaire commissie	
Context basisonderwijs in kd PW	Bepalen of basisonderwijs als beroepscontext in het KD PW (weer) moet worden opgenomen (zo mogelijk in relatie tot de uitkomsten van de discussie over kwalificerend versus ontwikkelingsgericht erkennen)	Calibris Platform SAW Paritaire commissie	Eerste helft 2011
Landelijke ontwikkelingen op het gebied van de brede school en combinatiefuncties	Ontwikkelingen volgen en gevolgen voor het kwalificatiedossier bepalen	Calibris Platforms Paritaire commissie	2011-2016
Ontwikkelingen als gevolg van competentieprofielen en bekwaamheidseisen voor onderwijsondersteuners (wet BIO)	Monitoren van ontwikkelingen vanuit OCW	Calibris Platforms Paritaire commissie	2011-2016

Calibris voert jaarlijks een klanttevredenheidsonderzoek uit. Het ene jaar een onderzoek onder leerbedrijven, het andere jaar onder onderwijsinstellingen. Het betreft onderzoek naar de tevredenheid over producten en diensten van Calibris. Daarbij komen ook producten en diensten rond de kwalificatiestructuur aan de orde.